

Briuselis, 2024 m. balandžio 17 d.
(OR. en)

8679/24

Tarpinstitucinė byla:
2021/0423(COD)

CODEC 1038
ENER 171
CLIMA 148
ENV 400
AGRI 320
IND 206
COMPET 404
RECH 158
RELEX 496
PE 108

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš
dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/942
– Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai
(2024 m. balandžio 10–11 d., Briuselis)

I. ĮVADAS

Vadovaujantis SESV 294 straipsnio nuostatomis ir Bendra deklaracija dėl praktinių bendro sprendimo procedūros taisyklių¹, įvyko keli neoficialūs Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pasitarimai siekiant dėl šio dokumento susitarti per pirmąjį svarstymą.

¹ O L C 145, 2007 6 30, p. 5.

Atsižvelgiant į tai, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto (ENVI) pirmininkas Pascalis CANFINAS (RE, FR) ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto (ITRE) pirmininkas Cristianas-Silviu BUȘOI (PPE, RO) ENVI ir ITRE komitetų vardu pateikė pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento, dėl kurio Pascalis CANFINAS (RE, FR) ir Jutta PAULUS (Verts/ALE, DE) parengė pranešimo projektą, kompromisinį pakeitimą (281 pakeitimas). Dėl šio pakeitimo buvo susitarta pirmiau minėtų neoficialių pasitarimų metu. Kitų pakeitimų pateikta nebuvo.

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2024 m. balandžio 10 d. plenariniame posėdyje pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento kompromisinis pakeitimas (281 pakeitimas) buvo priimtas. Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas yra Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija, kuri pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje jo teisėkūros rezoliucijoje².

Parlamento pozicija atspindi tai, dėl ko anksčiau susitarė institucijos. Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti Parlamento poziciją.

Tada aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Parlamento poziciją.

² Teisėkūros rezoliucijoje išdėstytoje Parlamento pozicijos redakcijoje pažymėti Komisijos pasiūlyme padaryti pakeitimai. Į Komisijos tekstą įrašytas naujas tekstas pažymėtas *paryškintuoju kursyvu*. Išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu „■“.

P9_TA(2024)0190

Energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimas

2024 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/942 (COM(2021)0805 – C9-0467/2021 – 2021/0423(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2021)0805),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0467/2021),
- atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto nuomonę dėl pasiūlyto teisinio pagrindo,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį ir 192 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į Čekijos Atstovų Rūmų pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktą pagrįstą nuomonę, kurioje tvirtinama, jog teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
- atsižvelgdamas į 2022 m. gegužės 19 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
- atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 12 d. Regionų komiteto nuomonę²,
- atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingi komitetai patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į 2024 m. kovo 15 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 40 straipsnius,
- atsižvelgdamas į bendrus Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 58 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto laišką,

¹ OL C 323, 2022 8 26, p. 101.

² OL C 498, 2022 12 30, p. 83.

- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomones (A9-0162/2023),
- 1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją³;
- 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
- 3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

³ Ši pozicija pakeičia 2023 m. gegužės 9 d. priimtus pakeitimus (OL C, C/2023/1081, 2023 12 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1081/oj>).

Europos Parlamento pozicija, priimta 2024 m. balandžio 10 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/... dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/942

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos *192 straipsnio 1 dalį*,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 323, 2022 8 26, p. 101.

² OL C 498, 2022 12 30, p. 83.

³ 2024 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) metanas ■ pagal bendrą poveikį klimato kaitai nusileidžia tik anglies dioksidui (toliau – CO₂) ir lemia apytikriai trečdalį dabartinio klimato atšilimo. Per praėjusį dešimtmetį metano kiekis pasaulio atmosferoje smarkiai padidėjo;
- (2) *Jungtinių Tautų (toliau – JT) sistemoje sukurta Tarpvyriausybinė klimato kaitos komisija (toliau – IPCC) savo Šeštojoje vertinimo ataskaitoje paskelbė išvadą, kad iki 2030 m. reikia gerokai sumažinti išmetamą antropogeninės kilmės metano kiekį, kad visuotinis atšilimas būtų apribotas ir neviršytų 1,5 °C. Toje ataskaitoje nurodyta, kad, nors vidutinis metano buvimo atmosferoje laikas yra trumpesnis nei CO₂ (10–12 metų, palyginti su šimtais metų), per 20 metų laikotarpį jo sukiamas šiltnamio efektas yra daugiau nei 80 kartų didesnis už CO₂ sukiamą efektą. Visų pirma, IPCC duomenimis, nors per 100 metų laikotarpį metano visuotinio atšilimo potencialas yra 29,8 karto didesnis už CO₂ potencialą, per 20 metų laikotarpį jis yra 82,5 karto didesnis;*
- (3) *Europos aplinkos agentūros 2020 m. oro kokybės Europoje ataskaita rodo, kad metanas yra pažemio ozono pirmtakas ir prisideda prie oro taršos. Mažinant išmetamą metano kiekį būtų ne tik sprendžiami aplinkos ir klimato klausimai, bet ir gerinama žmonių sveikatos apsauga;*
- (4) naujausių JT aplinkos programos (toliau – UNEP) ir Klimato ir švaraus oro koalicijos vertinimų duomenimis, ne vėliau kaip 2030 m. 45 % sumažinus išmetamą metano kiekį remiantis esamomis tikslinėmis priemonėmis ir papildomomis priemonėmis, atitinkančiomis JT darnaus vystymosi tikslus, visuotinis atšilimas ne vėliau kaip 2045 m. galėtų būti 0,3 °C mažesnis;

- (5) ***Tarptautinės energetikos agentūros internetinės duomenų paslaugos „World Energy Balances“ duomenimis, Sąjunga yra didžiausia pasaulyje iškastinio kuro energijos importuotoja, taigi svarbi pasaulyje išmetamo metano kiekio skatintoja;***
- (6) pagal Europos žaliąjį kursą derinamos visapusiškos vienos kitas sustiprinančios priemonės ir iniciatyvos, kurių tikslas – ***ne vėliau kaip*** 2050 m. užtikrinti Sąjungos poveikio klimatui neutralumą. 2019 m. gruodžio 11 d. komunikate „Europos žalioji kursas“ Komisija nurodė, kad dujų sektoriaus dekarbonizavimas bus palengvintas, be kita ko, sprendžiant su energija susijusio išmetamo metano kiekio problemą. 2020 m. spalio mėn. Komisija patvirtino Išmetamo metano kiekio mažinimo ES strategiją (toliau – Metano strategija), kurioje išdėstytos Sąjungoje, įskaitant energetikos sektorių, ir pasaulio mastu išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1119⁴ nustatytas tikslas ***ne vėliau kaip*** 2050 m. užtikrinti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą ir privalomas Sąjungos vidaus tikslas iki 2030 m. bent 55 % sumažinti savo grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekį (t. y. išmetamą kiekį, liekantį atėmus absorbentais pašalintą kiekį), palyginti su 1990 m. lygiu. ***Iš poveikio vertinimo, pridėto prie pasiūlymo dėl šio reglamento, darytina išvada, kad, vadovaujantis teisėkūros pasiūlyme dėl metano pasirinktos politikos galimybės prielaidomis kartu su Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą teisėkūros priemonių rinkinio prielaidomis, visą su nafta, dujomis ir anglimis siejamą metano kiekį, kuris, kaip prognozuojama, bus išmestas iki 2030 m., socialiniu ir aplinkos požiūriu galima ekonomiškai efektyviai sumažinti 77 %. Tai padėtų apriboti visuotinį atšilimą iki 1,5 °C ir sudarytų sąlygas Sąjungai veiksmingai imtis vadovaujamo vaidmens mažinant išmetamą metano kiekį ir stiprinant savo energetinį saugumą;***

⁴ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

- (7) išmetamas metano kiekis yra įtrauktas į Reglamente (ES) 2021/1119 nustatytus Sąjungos ŠESD kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslus ir į privalomus nacionalinius išmetamo kiekio mažinimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842⁵ tikslus. Tačiau šiuo metu nėra Sąjungos teisinės sistemos, kurioje būtų nustatytos konkrečios priemonės, skirtos energetikos sektoriuje išmetamam antropogeninės kilmės metano kiekiui mažinti. Be to, nors dėl naftos ir dujų perdirbimo išmetamam metano kiekiui taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES⁶, vykdant kitą energetikos sektoriaus veiklą išmetamam metano kiekiui ji netaikoma;
- (8) tokiomis aplinkybėmis šis reglamentas turėtų būti taikomas išmetamo metano kiekio mažinimui naftos ir gamtinių dujų išteklių pradinės grandies žvalgyje ir gavyboje **neveikiančiuose, laikinai užsandarintuose, visam laikui užsandarintuose ir apleistuose gręžiniuose**, surenkant ir apdorojant gamtines dujas, dujas perduodant, skirstant ir saugant po žeme, taip pat **suskystintų gamtinių** dujų (toliau – SGD) įrenginiuose ■ . Šis reglamentas taip pat turėtų būti taikomas veikiančioms požeminėms anglių kasykloms ir atvirosioms **anglių kasykloms**, taip pat uždarytoms arba apleistoms **požeminėms anglių kasykloms**;

⁵ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

⁶ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

- (9) taisyklės dėl naftos, dujų ir anglių sektoriuose išmetamo metano kiekio tikslaus matavimo, **stebėsenos**, duomenų teikimo ir tikrinimo, taip pat dėl to išmetamo kiekio mažinimo, be kita ko, atliekant nuotėkių aptikimo ir remonto (toliau – NAIR) tyrimus ir dujų išleidimo bei dujų deginimo apribojimus, **kartu užtikrinant darbuotojų apsaugą nuo išmetamo metano**, turėtų būti nustatytos tinkamoje Sąjungos teisinėje sistemoje. **Šiame reglamente nustatytos taisyklės turėtų didinti skaidrumą**, susijusį su iškastinių išteklių energijos importu į Sąjungą, **ir padėti** plačiau visame pasaulyje įgyvendinti **išmetamo metano kiekio** mažinimo sprendimus. **Visuotinio atšilimo potencialas turėtų būti vertinamas taikant 20 ir 100 metų laikotarpius;**
- (10) tikėtina, kad vykdant šiame reglamente nustatytas pareigas reikės reguliuojamų subjektų investicijų, o nustatant tarifus turėtų būti atsižvelgiama į su tokiomis investicijomis susijusias išlaidas, laikantis efektyvumo principų. **Dėl tam reikalingų išlaidų galutiniai naudotojai ir vartotojai neturėtų patirti neproporcingos finansinės naštos;**

- (11) kiekviena valstybė narė turėtų paskirti bent po vieną kompetentingą instituciją, kuri prižiūrėtų, kad operatoriai, įmonės, kasyklų operatoriai ir importuotojai faktiškai laikytųsi šiame reglamente nustatytų pareigų, ir apie šį paskyrimą ir galimus vėlesnius jo pakeitimus turėtų pranešti Komisijai. Toms kompetentingoms institucijoms **turėtų būti suteikta pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių ir jos** turėtų imtis visų reikiamų priemonių, kad užtikrintų šio reglamento **█** laikymąsi **pagal joms konkrečiai nustatytas užduotis. Kompetentingos institucijos turėtų įsteigti kontaktinį punktą.** Atsižvelgiant į energetikos sektoriaus veiklos ir metano išmetimo tarpvalstybinį pobūdį, kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiauti tarpusavyje ir su Komisija. Tomis aplinkybėmis Komisija ir kompetentingos institucijos turėtų kartu sudaryti šį reglamentą taikančių viešųjų institucijų tinklą, kad būtų skatinamas glaudus bendradarbiavimas, sudarant reikiamus susitarimus dėl keitimosi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, ir būtų numatyta galimybė konsultuotis;
- (12) siekiant užtikrinti sklandų ir efektyvų šio reglamento įgyvendinimą, Komisija turėtų teikti paramą valstybėms narėms pasitelkdama Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/240⁷ nustatytą techninės paramos priemonę, pagal kurią teikiamos konkrečioms poreikiams pritaikytos techninės ekspertinės žinios, kad būtų padedama rengti ir įgyvendinti reformas, įskaitant reformas, kuriomis skatinama mažinti energetikos sektoriuje išmetamą metano kiekį. Ta techninė parama galėtų apimti, pavyzdžiui, administracinių gebėjimų stiprinimą, teisės aktų sistemų derinimą ir dalijimąsi aktualios geriausios praktikos pavyzdžiais;

⁷ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

- (13) operatoriai, įmonės, kasyklų operatoriai ir importuotojai turėtų teikti kompetentingoms institucijoms visą reikiamą pagalbą, kad būtų užtikrintas tų institucijų užduočių atlikimas. Be to, operatoriai, įmonės, kasyklų operatoriai ir importuotojai turėtų per kompetentingų institucijų nustatytą laikotarpį ar bet kurią kitą su kompetentingomis institucijomis suderintą laikotarpį imtis visų būtinų veiksmų, kurių nurodo imtis kompetentingos institucijos;
- (14) **viena iš** pagrindinių kompetentingoms institucijoms prieinamų darbo priemonių turėtų būti patikrinimai, įskaitant dokumentų ir duomenų įrašų tikrinimą, išmetamo dujų kiekio matavimus ir patikras veiklos vietoje. Patikrinimai turėtų būti atliekami reguliariai, remiantis kompetentingų institucijų atliktu **rizikos, pavyzdžiui, rizikos aplinkai, susijusios su kiekviena veiklos vieta, įvertinimu. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į joms prieinamus nustatytus kontrolės mechanizmus ir geriausių praktiką.** Be to, patikrinimai turėtų būti atliekami siekiant iširti pagrįstus skundus ir reikalavimų nesilaikymo atvejus ir užtikrinti, kad **laikantis šio reglamento** būtų atliekamas remontas arba reikiamų komponentų keitimas **ir taikomos išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės, taip pat siekiant reguliariai tikrinti, kaip importuotojai laikosi šio reglamento.** Nustačiusios sunkų šio reglamento pažeidimą, kompetentingos institucijos turėtų pateikti pranešimą dėl taisomųjų veiksmų, kurių operatorius, įmonė, **kasyklos operatorius arba importuotojas** turėtų imtis. **Kita galimybė – kompetentingos institucijos turėtų galėti nuspręsti nurodyti operatoriui, įmonei, kasyklos operatoriui arba importuotojui pateikti joms patvirtinti taisomuosius veiksmus tam pažeidimui pašalinti.** Kompetentingos institucijos turėtų saugoti atliktų patikrinimų duomenų įrašus, o atitinkama informacija turėtų būti viešai prieinama pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/4/EB⁸;

⁸ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

- (15) *nustatydamos šio reglamento pažeidimo sunkumą, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į žalą aplinkai ir poveikį žmonių saugai bei sveikatai, taip pat tikimybę, kad dėl pažeidimo bus reikšmingai paveiktas duomenų patikimumas ir užtikrintumas vykdant šiame reglamente nustatytas stebėsenos ir duomenų teikimo pareigas;*
- (16) atsižvelgiant į tai, kad kai kurie išmetamo metano šaltiniai yra arti miestų ar gyvenviečių, *ir į jų poveikį sveikatai, aplinkai ir klimatui*, fiziniai ar juridiniai asmenys turėtų turėti galimybę kompetentingoms institucijoms pateikti tinkamai pagrįstus skundus *dėl galimų šio reglamento pažeidimų. Tame kontekste turėtų būti įmanoma naudotis Europos e. teisingumo portalu atitinkamai iš valstybių narių gautai informacijai, visų pirma kompetentingų institucijų kontaktiniams duomenims, informacijai apie svarbiausius skundų nagrinėjimo procedūros etapus, taip pat teises ir pagrindines taisykles, kurių reikia laikytis, pateikti*. Kompetentingos institucijos turėtų teikti informaciją skundų pateikėjams apie procedūros eigą ir priimtus sprendimus, taip pat per pagrįstą laikotarpį po skundo pateikimo skundų pateikėjams turėtų būti pateiktas galutinis sprendimas;

(17) patikima tikrinimo sistema *padidina* pranešamų duomenų patikimumą. Be to, dėl išmetamo metano kiekio matavimų didelio detalumo ir techninio sudėtingumo reikia tinkamai tikrinti operatorių, įmonių, kasyklų operatorių ir importuotojų praneštus išmetamo metano kiekio duomenis. Nors savarankiškas tikrinimas yra įmanomas, trečiosios šalies atliekamas tikrinimas garantuoja didesnę nepriklausomumą ir skaidrumą. Be to, tai suteikia galimybę naudotis suderinta įvairių sričių kompetencija ir atitinkamomis ekspertinėmis žiniomis, kurios gali būti prieinamos ne visiems viešojo sektoriaus subjektams. Tikrintojai turėtų būti akredituoti akreditacijos įstaigų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008⁹ **arba kitaip įgalioti tokiu būdu, kuris būtų palyginamas su nustatytoju Reglamente (EB) Nr. 765/2008**. Tokiu būdu nepriklausomi ■ tikrintojai turėtų užtikrinti, kad operatorių, *įmonių*, kasyklų operatorių ir *importuotojų* rengiamos išmetamo metano kiekio ataskaitos būtų tikslios ir atitiktų šiame reglamente nustatytus reikalavimus. **Tikrinimo veikla turėtų būti suderinta su atitinkamais tikrintojams taikomais Europos ar kitais tarptautiniais standartais ir metodikomis ir joje turėtų būti deramai atsizvelgiama į tikrinamos veiklos pobūdį. Tikrintojai** turėtų peržiūrėti išmetamo metano kiekio ataskaitose pateiktus duomenis, kad įvertintų jų patikimumą, įtikimumą ir tikslumą. **Kad būtų užtikrintas duomenų tikslumas, tikrintojai turėtų, kai aktualu, atlikti patikras vietoje, apie kurias iš anksto pranešama arba nepranešama**. Tikrintojai turėtų būti atskiri nuo kompetentingų institucijų ir turėtų būti nepriklausomi nuo operatorių, *įmonių*, kasyklų operatorių ir *importuotojų*, o šie turėtų jiems suteikti visą pagalbą, būtiną tikrinimo veiklai vykdyti arba palengvinti, visų pirma sudaryti sąlygas patekti į veiklos vietas ir pateikti dokumentus ar duomenų įrašus;

⁹ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis akreditavimo reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

- (18) *vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais pagal šį reglamentą Komisija, kompetentingos institucijos ir tikrintojai turėtų apsvarstyti informaciją, kurią tarptautiniu mastu teikia, pavyzdžiui, Tarptautinis išmetamo metano kiekio stebėjimo centras (toliau – IMEO), visų pirma susijusią su duomenų agregavimo ir analizės metodikomis ir metodikų bei statistikos procesų, kuriuos operatoriai, įmonės, kasyklų operatoriai ir importuotojai naudoja išmetamo metano kiekio ataskaitose pateiktiems duomenims kiekybiškai įvertinti, tikrinimu. Tuo tikslu taikomi pamatiniai kriterijai gali apimti *Naftos ir dujų sektorių partnerystės dėl metano (toliau – OGMP) ataskaitų teikimo sistemą*, techninių gairių dokumentus ir ataskaitų teikimo šablonus; ■*
- (19) IMEO buvo įsteigtas 2020 m. spalio mėn. Sąjungai bendradarbiaujant su partnerėmis – UNEP, Klimato ir švaraus oro koalicija ir Tarptautine energetikos agentūra, ir pristatytas 2021 m. spalio mėn. vykusiame G20 aukščiausiojo lygio susitikime. IMEO pavesta rinkti, gretinti, tikrinti ir skelbti duomenis apie pasaulio lygmeniu išmetamą antropogeninės kilmės metano kiekį. IMEO *galėtų atlikti tam tikrą vaidmenį nustatant itin didelius kiekius išmetančius objektus pagal ankstyvojo nustatymo ir įspėjimo sistemą;*

- (20) Sąjunga, būdama Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (toliau – UNFCCC)¹⁰ ir pagal UNFCCC priimto Paryžiaus susitarimo¹¹ (toliau – Paryžiaus susitarimas) šalimi, privalo kasmet teikti išmetamo antropogeninės kilmės ŠESD kiekio apskaitos ataskaitą, kuri yra valstybių narių nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos duomenų suvestinė ataskaita, parengta pagal IPCC pripažintas gerosios praktikos metodikas;
- (21) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1999¹² reikalaujama, kad valstybės narės Komisijai pateiktų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos duomenis ir savo nacionalines prognozes. Pagal tą reglamentą ataskaitos turi būti teikiamos naudojantis UNFCCC ataskaitų teikimo gairėmis ir dažnai jos yra grindžiamos numatytais išmetamųjų teršalų faktoriais, o ne tiesioginiais šaltinio lygmens matavimais, todėl lieka su išmetamųjų teršalų kilme, išmetimo dažnumu ir mastu susijusio neapibrėžtumo;

¹⁰ OL L 33, 1994 2 7, p. 13.

¹¹ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

¹² 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

- (22) valstybių duomenys, pranešami pagal UNFCCC ataskaitų teikimo nuostatas, yra teikiami UNFCCC sekretoriatui laikantis kelių duomenų teikimo pakopų sistemos pagal IPCC gaires. Tame kontekste IPCC paprastai siūlo naudoti aukštesnės pakopos metodus tiems išmetamųjų teršalų šaltiniams, kurie dėl susijusių absoliučiuųjų dydžių, tendencijų ar neapibrėžtumo daro reikšmingą įtaką bendrai valstybės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitai;
- (23) pakopa šiuo atžvilgiu reiškia tam tikrą metodikos sudėtingumo lygį. Yra trys galimos pakopos. Pagal pirmos pakopos metodus paprastai naudojami IPCC numatytieji išmetamųjų teršalų faktoriai ir jiems reikia pačių paprasčiausių, mažiausiai išskaidytų veiklos duomenų. Aukštesnėse pakopose paprastai naudojami sudėtingesni metodai ir savitieji šaltinio, technologijos, regiono arba valstybės išmetamųjų teršalų faktoriai, kurie dažnai yra nustatyti remiantis matavimais, ir jiems paprastai reikia labiau išskaidytų veiklos duomenų. Konkrečiai antroje pakopoje reikia naudoti ne numatytuosius, o savituosius valstybės išmetamųjų teršalų faktorius, o trečioje pakopoje reikia konkrečių gamybinių įrenginių duomenų arba matavimų ir joje atskiro gamybinio objekto lygmeniu atliekamas nuodugnus vertinimas „iš apačios į viršų“ pagal šaltinio rūšį. 2019 m. patikslintose 2006 m. IPCC gairėse dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos IPCC nurodė, kad pereinant nuo pirmos iki trečios pakopos išmetamo metano kiekio matavimų tikslumas didėja;

- (24) valstybės narės laikosi skirtingos praktikos dėl to, pagal kurią pakopą jos ataskaitose UNFCCC sekretariatui praneša jų energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio duomenis. Antros pakopos duomenų apie didelius išmetamųjų teršalų šaltinius teikimas atitinka IPCC ataskaitų teikimo gaires, nes antra pakopa laikoma aukštesnio lygio metodu. Keliose valstybėse narėse vis dar labai dažnai teikiami žemiausios – pirmos – pakopos duomenys apie metano išmetimą, susijusį su anglimis, dujomis ir nafta. Todėl skiriasi įvairiose valstybėse narėse naudojamos energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio apskaičiavimo metodikos ir tai, kaip jos teikia atitinkamus duomenis;
- (25) šiuo metu daugelyje valstybių pagrindinė veiksmų kryptis siekiant kiekybiškai įvertinti ir mažinti išmetamą metano kiekį vis dar yra savanoriškos sektoriaus iniciatyvos. Svarbi energetikos sektoriaus vadovaujama iniciatyva yra OGMP – savanoriška išmetamo metano kiekio matavimo ir pranešimo iniciatyva, 2014 m. pradėta UNEP ir Klimato ir švaraus oro koalicijos; šios iniciatyvos valdyboje atstovaujama ir Komisijai. OGMP pagrindinis tikslas yra nustatyti geriausią praktiką siekiant didinti pasaulinio lygmens informacijos prieinamumą išmetamo metano kiekio kiekybinio vertinimo ir valdymo klausimais, taip pat skatinti imtis priemonių išmetamam metano kiekiui mažinti. OGMP standartų ir metodikų rengimo darbe dalyvauja valstybių valdžios institucijos, pilietinė visuomenė ir verslo sektorius. Šiuo metu ***UNEP OGMP 2.0 narėmis yra tapusios*** daugiau kaip ***115*** bendrovių, ***kurių turtas yra daugiau nei šešiasdešimtyje penkiuose žemynuose esančių šalių, kurios užtikrina daugiau kaip 35 % viso pasaulio*** naftos ir dujų produkcijos, ir ***daugiau kaip 70 % SGD srautų***. OGMP 2.0 sistema yra naujausia dinamiško išmetamam metanui taikomo standarto versija ir ji gali būti tinkamas pagrindas išmetamo metano kiekio standartams, grindžiamiems patikimais moksliniais standartais, rengti;

- (26) šiomis aplinkybėmis būtina tobulinti išmetamo metano kiekio matavimą ir gerinti pranešamų duomenų kokybę, be kita ko, duomenų apie pagrindinius su Sąjungoje gaminama ir suvartojama energija susijusius išmetamo metano šaltinius. Be to, turėtų būti užtikrinamas šaltinio lygmens duomenų prieinamumas ir patikimas išmetamo metano kiekio kiekybinis vertinimas, taip didinant teikiamų duomenų patikimumą ir galimybes imtis tinkamų išmetamo metano kiekio mažinimo priemonių;
- (27) kad **kiekybinis vertinimas** ir duomenų teikimas būtų veiksmingas, **operatoriams ir įmonėms** turėtų būti privaloma **kiekybiškai įvertinti** ir pranešti išmetamus metano kiekius pagal šaltinį, taip pat pateikti valstybėms narėms agreguotus duomenis, kad valstybės narės galėtų padidinti savo apskaitos ir ataskaitų tikslumą. Be to, būtina veiksmingai tikrinti pranešamus duomenis. Siekiant kuo labiau sumažinti operatoriams ir įmonėms tenkančią administracinę našą, duomenis jie turėtų teikti kasmet;
- (28) šiuo reglamentu, kuriame remiamasi atitinkamomis OGMP 2.0 sistemos dalimis, padedama rinkti patikimus ir tvarius duomenis, kurie sudarytų pakankamą pagrindą išmetamo metano kiekio stebėsenai vykdyti, ir prireikus numatoma imtis papildomų veiksmų siekiant toliau mažinti išmetamą metano kiekį;

- (29) OGMP 2.0 sistemoje yra penki duomenų teikimo lygiai. Šaltinio lygmens duomenys pradedami teikti nuo trečio lygio, kuris laikomas palyginamu su UNFCCC sistemos trečia pakopa. Pagal šį lygį leidžiama naudoti bendruosius išmetamųjų teršalų faktorius. Teikiant OGMP 2.0 sistemos ketvirto lygio duomenis būtina atlikti tiesioginius iš šaltinio išmetamo metano kiekio matavimus ir leidžiama naudoti savituosius išmetamųjų teršalų faktorius. Teikiant OGMP 2.0 sistemos penkto lygio duomenis būtina atlikti papildomus matavimus veiklos vietoje, papildant iš šaltinio išmetamo metano kiekio kiekybinį įvertinimą. Be to, OGMP 2.0 sistemoje reikalaujama, kad bendrovės per 3 metus nuo prisijungimo prie OGMP 2.0 sistemos pateiktų eksploatuojamo turto, o per 5 metus – neeksploatuojamo turto duomenis apie tiesiogiai išmatuotus išmetamo metano kiekius. Terminai, per kuriuos operatoriai ir įmonės turi pateikti pagal šį reglamentą reikalaujamas ataskaitas, turėtų būti nustatomi remiantis OGMP 2.0 sistemoje taikomu požiūriu į šaltinio lygmens duomenų teikimą ir atsižvelgiant į tai, kad daugelis Sąjungos įmonių jau prisijungė prie OGMP 2.0 sistemos. Kartu su išmetamo metano kiekio kiekybiniu vertinimu šaltinio lygmeniu atliekamas jo kiekybinis vertinimas veiklos vietos lygmeniu teikia galimybę įvertinti, patikrinti ir sugretinti šaltinio lygmeniu įvertintus kiekius, agreguotus pagal veiklos vietą, ir tai didina pasitikėjimą pranešamais išmetamo metano kiekio duomenimis. Panašiai kaip OGMP 2.0 sistemoje, turėtų būti reikalaujama kiekybinio įvertinimo veiklos vietos lygmeniu duomenis sugretinti su matavimų šaltinio lygmeniu duomenimis;
- (30) remiantis Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos duomenimis, kurie yra grindžiami nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos duomenimis, pranešamais pagal Reglamentą (ES) 2018/1999, daugiau nei pusė viso energetikos sektoriuje tiesiogiai išmetamo metano kiekio yra netyčinio metano išleidimo į atmosferą pasekmė. Naftos ir dujų atveju toks netyčinis metano išmetimas sudaro didžiausią išmetamo metano kiekio dalį;

- (31) netyčiniai metano nuotėkiai į atmosferą gali įvykti atliekant gręžimo ir žaliavų išgavimo darbus, taip pat apdorojant ir laikant produkciją, ją perduodant ir skirstant galutiniams vartotojams. Tokių nuotėkių taip pat gali būti iš neveikiančių gręžinių, **laikiniai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų** gręžinių. Kartais metano gali būti išmetama ir dėl techninės įrangos komponentų (pvz., sandūrų, jungių ar vožtuvų) trūkumų ar dėl įprasto jų nusidėvėjimo arba iš pažeistų komponentų, pavyzdžiui, avarijos atveju. Nuotėkiai taip pat gali įvykti per korozijos pažeistų slėginių įrenginių sieneles;
- (32) siekiant mažinti išmetamą **metano** kiekį, operatoriai turėtų visomis **tinkamomis išmetamo metano kiekio mažinimo** priemonėmis siekdami kuo labiau sumažinti savo veikloje išmetamą metano kiekį;
- (33) konkrečiau, dėl nuotėkių išmetamas metano kiekis dažniausiai mažinamas atliekant NAIR tyrimus, per kuriuos **pirmiausia** siekiama nustatyti tokius nuotėkius ir **po to** juos pašalinti atliekant remontą **arba pakeisti komponentus, per kuriuos metanas nuteka**. Todėl operatoriai turėtų atlikti ■ periodinius NAIR tyrimus, įskaitant metanui išleisti naudojamų komponentų tikrinimą, kad **patikrintų**, ar nėra **netinkamai veikiančios įrangos**;

- (34) tuo tikslu, siekiant visiems operatoriams Sąjungoje užtikrinti vienodas sąlygas, turėtų būti nustatytas suderintas požiūris. Tas požiūris turėtų apimti būtinuosius reikalavimus dėl NAIR tyrimų, kartu paliekant valstybėms narėms ir operatoriams pakankamai lankstumo. Tas lankstumas yra esminis, kad būtų galima diegti inovacijas ir kurti naujus **komponentus**, naujas NAIR technologijas ir naujus aptikimo metodus, tokiu būdu išvengiant aplinkos apsaugai nenaudingo susisaistymo su konkrečia technologija. Toliau kuriama vis naujų NAIR technologijų ir naujų aptikimo metodų, ir valstybės narės turėtų skatinti inovacijas šiame sektoriuje, kad būtų galima rinktis **komponentus, NAIR technologijas ir aptikimo metodus, per kuriuos nuteka mažiausiai ir kurie taip pat yra patys tiksliausi ir ekonomiškai efektyviausi**;

- (35) pareigos dėl NAIR tyrimų turėtų atitikti gerąją praktiką. NAIR tyrimų pagrindinis tikslas turėtų būti surasti ir ***kuo greičiau pašalinti nuotėkius atliekant remontą arba pakeičiant komponentą, per kurį metanas nuteka***, o ne nustatyti jų skaičių, o tose vietose, kuriose nuotėkių rizika didesnė, tikrinimai turėtų būti atliekami dažniau. Tokių NAIR tyrimų dažnumo nustatymas ***ir sprendimas atlikti remontą*** arba pakeisti komponentą turėtų priklausyti ne tik nuo poreikio suremontuoti ar pakeisti komponentus, iš kurių išsiskiriantis metanas viršija metano išmetimo ribinę vertę, bet ir nuo svarbių veiklos aspektų, atsižvelgiant į saugos riziką. Todėl tais atvejais, kai yra nustatoma didesnė saugos rizika arba didesnė metano išmetimo rizika, kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę rekomenduoti dažniau atlikti atitinkamų komponentų NAIR tyrimus ***arba pakeisti komponentus technologijomis, kurių atveju nuotėkio tikimybė yra mažesnė***. Visi bet kokio dydžio nuotėkiai turėtų būti ***tiriami*** ir ***tikrinami***, nes maži nuotėkiai gali virsti didesniais. Atlikus remontą nuotėkiui pašalinti, turėtų būti patvirtinta, kad jis atliktas veiksmingai. Kad būtų galima naudoti naujus ar pažangesnius ***komponentus arba*** išmetamo metano aptikimo technologijas, turėtų būti nustatyta, nuo kokio metano nutekėjimo kiekio ***privaloma*** atlikti remontą, kartu paliekant operatoriams galimybę pasirinkti naudojamą aptikimo prietaisą. Kai tinkama, ***atliekant NAIR tyrimus*** turėtų būti galima naudoti ***aptikimo technologijas, pavyzdžiui, nuolatinę stebėseną, jei jos atitinka šiame reglamente nustatytus pažangioms aptikimo technologijoms taikomus reikalavimus. Geriausių veiklos rezultatų pasiekiantys operatoriai, vykdančios naftos ar dujų gavybą arba apdorojimą, turėtų galėti taikyti kitokį NAIR tyrimų dažnumą, jei įvykdomos šiame reglamente nustatytos sąlygos ir gaunamas kompetentingų institucijų pritarimas;***

- (36) *NAIR tyrimai turėtų būti atliekami naudojantis tinkamomis turimomis technologijomis ir aptikimo metodais nuotėkiam aptikti: antžeminių komponentų ir virš jūros lygio esančių komponentų atveju kuo arčiau kiekvieno atskiro potencialaus išmetamųjų teršalų šaltinio; požeminių komponentų atveju pirmu etapu žemės ir atmosferos sąlyčio vietoje ir, jei aptinkamas potencialus nuotėkis, antru etapu kuo arčiau išmetamųjų teršalų šaltinio; jūroje žemiau jūros lygio ar po jūros dugnu esančių komponentų atveju taikant geriausius rinkoje prieinamus aptikimo metodus;*
- (37) *požeminių komponentų atveju NAIR tyrimai paprastai atliekami taikant dviejų etapų procesą. Pirmąjį etapą sudaro pirmasis nuotėkio aptikimas ir jo metu nustatoma, ar kasti žemę, ar gręžti zondavimo angą, jeigu vamzdynas tiesiogiai prieinamas. Jei nuotėkis siekia arba viršija pirmojo nuotėkio aptikimo ribinę vertę, operatoriai kasa arba gręžia žemę. Antrąjį etapą sudaro antrasis nuotėkio aptikimas ir jo metu nustatoma, ar dėl nuotėkio reikia remonto. Jei nuotėkis siekia arba viršija antrojo nuotėkio aptikimo ribinę vertę, operatoriai atlieka remontą;*
- (38) *minimalios aptikimo ribos padeda užtikrinti, kad aptikimo prietaisai būtų pakankamai jautrūs nuotėkiam aptikti, kaip reikalaujama pagal šį reglamentą. Tas minimalias aptikimo ribas ir naudotinus aptikimo metodus visų kategorijų komponentams, taip pat aptikimo ribines vertes, taikytinas požeminių komponentų NAIR tyrimų pirmajam etapui, turėtų nustatyti Komisija, atsižvelgdama į įvairias komponentų ir NAIR tyrimų rūšis;*

- (39) *remontas arba komponento pakeitimas turėtų būti atliekami nedelsiant arba kuo greičiau po šiame reglamente nurodytą ribinę vertę siekiančio arba viršijančio nuotėkio aptikimo. Nors galėtų reikėti atsižvelgti į išskirtinius saugos, administracinius ir techninius aspektus, turėtų būti pateikiama įrodymų bet kokiam vėlavimui atlikti remontą ar pakeisti komponentą pagrįsti. Atliekant remontą arba pakeičiant komponentą turėtų būti naudojamos geriausiomis technologijomis, kurios yra prieinamos rinkoje ir kuriomis suteikiama ilgalaikė apsauga nuo nutekėjimo ateityje;*
- (40) *mažose sujungtose sistemose, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/944¹³, sistemos sustabdymo atveju gali kilti energijos tiekimo saugumo ir tinklo stabilumo problemų. Todėl, kad būtų išvengta tokios rizikos energijos tiekimo saugumui, remonto ar pakeitimo darbai turėtų būti atliekami planinio sistemos sustabdymo metu;*
- (41) **█** *atsižvelgiant į didelį dujų išleidimo poveikį išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui, dujų išleidimą reikėtų uždrausti, paliekant galimybę jį atlikti tik dėl ekstremaliosios situacijos ar įrangos trikties arba tam tikrų nustatytų įvykių, kai neišvengiamai reikia tam tikru mastu išleisti dujas ir tai tikrai būtina. Norint užtikrinti, kad operatoriai nenaudotų dujų išleidimui skirtos įrangos, turėtų būti patvirtinti technoliniai standartai, kuriais leidžiama naudoti mažiau taršias alternatyvas;*

¹³ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

- (42) *dujų deginimas* laikomas rutiniu *dujų* deginimu, kai jis vykdomas naftos, dujų *ir anglių* įprastos gavybos metu, *jei neturima pakankamos* infrastruktūros ar palankių geologinių sąlygų, kad būtų galima įleisti *išgautas dujas* atgal į gręžinį, panaudoti jas veiklos vietoje arba tiekti jas rinkai. Rutininis dujų deginimas turėtų būti draudžiamas. *Dujų* deginimas turėtų būti leidžiamas tik tuo atveju, kai tai yra vienintelė alternatyva dujų išleidimui ir kai dujų išleidimas nėra uždraustas. *Panaikinus rutinį dujų deginimą taip pat padidėtų dujų rinkoms prieinamas gamtinių dujų kiekis*. Dujų išleidimas aplinkai kenkia labiau negu dujų deginimas, nes išleidžiamose dujose paprastai yra didelis ■ metano kiekis, o deginant fakelus metanas oksiduoja virsdamas CO₂, *kurio visuotinio atšilimo potencialas yra mažesnis. Todėl, kai nėra kito pasirinkimo, pirmenybė turėtų būti teikiama dujų deginimui, o ne dujų išleidimui;*
- (43) kai dujų deginimas naudojamas kaip dujų išleidimo alternatyva, reikia, kad metanas fakelais būtų sudeginamas efektyviai. Dėl tos priežasties taip pat turėtų būti nustatytas deginimo efektyvumo reikalavimas, taikomas tais atvejais, kai dujų deginimas yra leidžiamas, *o fakelų, kurių pritaikytasis sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumo lygis yra mažesnis nei 99 % turėtų būti palaipsniui atsisakyta*. Taip pat turėtų būti reikalaujama naudoti *automatinius uždegiklius arba nuolatinio* budėjimo degiklius, kurie įsideda patikimiau, nes jiems nedaro poveikio vėjas;
- (44) metano įleidimui atgal į gręžinį, metano naudojimui veiklos vietoje arba metano tiekimui į rinką visada turėtų būti teikiama pirmenybė prieš dujų išleidimą ar dujų deginimą. Dujų išleidimą atliekantys operatoriai turėtų pateikti kompetentingoms institucijoms įrodymą, kad metano nebuvo įmanoma įleisti atgal į gręžinį, naudoti veiklos vietoje, saugoti vėlesniam naudojimui, tiekti į rinką arba sudeginti fakelais, o dujas deginantys operatoriai turėtų pateikti kompetentingoms institucijoms įrodymą, kad nebuvo įmanoma metano įleisti atgal į gręžinį, naudoti veiklos vietoje, saugoti vėlesniam naudojimui arba tiekti į rinką;

- (45) operatoriai turėtų nedelsdami pranešti kompetentingoms institucijoms apie svarbius dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius ir turėtų ***kasmet*** pateikti ***toms institucijoms*** išsamesnes visų dujų išleidimo įvykių ir dujų deginimo įvykių ataskaitas. Jie taip pat turėtų užtikrinti, kad naudojama dujų išleidimo bei dujų deginimo įranga ir prietaisai atitiktų Sąjungos teisėje nustatytus standartus;
- (46) dėl metano išmetimo iš neveikiančių gręžinių, ***laikiniai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų*** gręžinių kyla rizika sveikatai, saugai ir aplinkai. Todėl stebėsenos, ***įskaitant kiekybinį vertinimą ir slėgio stebėseną, kai esama slėgio stebėsenos įrangos***, ir duomenų teikimo pareigos turėtų būti toliau taikomos, o tie gręžiniai ir gręžvietės turėtų būti ***visam laikui užsandarinti*** ir jų aplinka turėtų būti regeneruota ir išvalyta, ***priklausomai nuo to, kas taikytina***. Tokiais atvejais vieną iš pagrindinių vaidmenų turėtų atlikti valstybės narės, visų pirma rengdamos ***inventorinius aprašus ir, kai atsakingoji šalis negali būti nustatyta, per aiškius terminus pranešdamos apie išmetamą metano kiekį ir*** nustatydamos ■ išmetamo metano kiekio mažinimo planus;
- (47) ***visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių atveju turėtų būti pateikiami tinkami dokumentai, kuriais įrodoma, kad metanas neišmetamas, dėl visų gręžinių, kurie buvo visam laikui užsandarinti ir apleisti 30 metų laikotarpiu iki šio reglamento įsigaliojimo, šio reglamento įsigaliojimo dieną arba po šio reglamento įsigaliojimo dienos, ir, kai tokie dokumentai yra, dėl gręžinių, kurie buvo visam laikui užsandarinti ir apleisti daugiau nei 30 metų iki šio reglamento įsigaliojimo dienos. Tokiuose dokumentuose turėtų būti nurodytas bent išmetamųjų teršalų faktoriumi arba ėminių ėmimu pagrįstas kiekybinis įvertinimas arba patikimi popaviršinio izoliavimo visam laikui įrodymai pagal ISO standartą 16530-1:2017 – taikytiną tarptautinį naftos ir gamtinių dujų pramonės gręžinių vientisumo standartą;***

- (48) *kai kompetentingoms institucijoms pateikiama patikimų įrodymų apie reikšmingus metano kiekius, išmetamus iš jūroje esančio neveikiančio, laikinai užsandarinto arba visam laikui užsandarinto ir apleisto gręžinio, atsižvelgiant į konkretų atvejį, kai tokį išmetimą yra patvirtinusi nepriklausoma trečioji šalis, kompetentingos institucijos turėtų nuspręsti dėl laikinai užsandarintų gręžinių atžvilgiu nustatytų pareigų taikymo tam gręžiniui;*
- (49) *neveikiančių, laikinai užsandarintų, visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių, esančių valstybių narių teritorijose, skaičius labai skiriasi, o kai kurių valstybių narių teritorijose tokių gręžinių yra labai daug. Tokioms valstybėms narėms turėtų būti leidžiama taikyti labiau laipsnišką požiūrį vykdant pareigas, susijusias su tų gręžinių inventorinio aprašo sudarymu, kad būtų užtikrintas su tuo inventoriniu aprašu susijusių išlaidų ir administracinės naštos proporcingumas;*
- (50) *kadangi metano nuotėkio iš jūroje esančių gręžinių tikimybė pasiekti paviršių priklauso nuo kelių veiksnių ir paprastai mažėja priklausomai nuo vandens gylio, o didėjant vandens gyliui ir atstumui nuo kranto reikia vis daugiau išteklių norint tirti atviroje jūroje esančius gręžinius ir imtis intervencinių veiksnių, reikėtų apsvarstyti galimybę taikyti tam tikras šiame reglamente nustatytų pareigų išimtis jūroje didesniame gylyje esančių gręžinių atveju, jei gali būti pateikta patikimų įrodymų, kad labai tikėtina, jog galimo iš tų gręžinių išmetamo metano kiekio poveikis klimatui bus nereikšmingas;*

- (51) remiantis Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos duomenimis, anglių kasyklos yra didžiausias atskiras Sąjungos energetikos sektoriuje išmetamo metano šaltinis. 2019 m. anglių sektoriaus tiesiogiai išmetamas metano kiekis sudarė 31 % viso išmetamo metano kiekio – jis beveik prilygo naftos ir dujų sektorių tiesiogiai išmetamo metano kiekio bendrai procentinei daliai, t. y. 33 %;
- (52) šiuo metu nėra konkrečių visoje Sąjungoje taikomų teisės aktų dėl anglių sektoriuje išmetamo metano kiekio ribojimo, nors yra daug prieinamų to kiekio mažinimo technologijų. Nėra Sąjungos ar tarptautinio stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo standarto, skirto konkrečiai anglių sektoriui. Sąjungoje anglių pramonės pateikiami išmetamo metano kiekio duomenys įtraukiami į valstybių narių išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitas. Požeminių anglių kasyklų duomenys taip pat įtraukiami į Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registrą, sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 166/2006¹⁴;
- (53) iš neseniai atliktų tyrimų matyti, kad metano išmetimas visų pirma siejamas su požeminės kasybos veikla, tiek veikiančiose, tiek uždarytose ir apleistose anglių kasyklose. Veikiančiose požeminėse anglių kasyklose metano koncentracija ore nuolat kontroliuojama, nes ji kelia pavojų sveikatai ir saugai. Požeminėse anglių kasyklose didžioji dalis metano išmetama per naudojamas ventiliacijos ir drenažo arba degazavimo sistemas – tai du pagrindiniai būdai metano koncentracijai anglių kasyklos ortakiuose mažinti;

¹⁴ 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro *sukūrimo* ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB (OL L 33, 2006 2 4, p. 1).

(54) nutraukus gavybos veiklą, iš uždarytos arba apleistos anglių kasyklos toliau išsiskiria metanas, vadinamas apleistų kasyklų metanu. Toks metanas paprastai išmetamas iš aiškių taškinių šaltinių, tokių kaip ventilacijos šachtos ar slėgio mažinimo angos. Didinant klimato srities užmojus ir energijos gamyboje pereinant prie mažesnio taršos anglies dioksidu intensyvumo energijos šaltinių, tikėtina, kad Sąjungoje iš apleistų kasyklų išmetamo metano kiekis didės. Vertinama, kad net po dešimties metų nuo kasybos darbų pabaigos iš neužtvindytų anglių kasyklų toliau išsiskiria metanas, kurio kiekis siekia apie 40 % kasyklos uždarymo metu užfiksuoto kiekio. Be to, iš apleistų kasyklų išmetamam metanui taikomi reikalavimai tebėra nenuoseklūs dėl to, kad nuosavybės ir eksploatavimo teisės *ir pareigos* visoje Sąjungoje yra nevienodos. Todėl valstybės narės turėtų sudaryti uždarytų *požeminių anglių kasyklų* ir apleistų *požeminių anglių kasyklų, kuriose veikla nutraukta po ... [70 metų anksčiau nei šio reglamento įsigaliojimo dieną]*, turto inventorinius aprašus, ir ■ nustatyta atsakingoji šalis turėtų privalėti įrengti prietaisus išmetamam metano kiekiui matuoti;

- (55) Sąjungoje veikiančiose atvirosiose anglių kasyklose yra išgaunamas lignitas ir išmetama mažiau metano negu požeminėse anglių kasyklose. ***Lignito anglių kasyklos Sąjungoje daugiausia yra atvirosios anglių kasyklos, išskyrus vienoje valstybėje narėje esančią vieną požeminę lignito anglių kasyklą.*** Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos duomenimis, 2019 m. iš veikusių atvirųjų anglių kasyklų išmesta 166 kilotonos (toliau – kt) metano, o iš požeminių anglių kasyklų – 828 kt metano. Iš atvirųjų anglių kasyklų išmetamą metano kiekį matuoti sudėtinga, nes metanas paprastai išsisklaido dideliame plote. Dėl šios priežasties, nors ir yra tinkamų technologijų, iš atvirųjų anglių kasyklų išmetamas metano kiekis matuojamas retai. Iš atvirųjų anglių kasyklų išmetamas metano kiekis gali būti nustatomas naudojant savituosius anglių baseinų išmetamųjų teršalų faktorius, o dar tiksliau – savituosius kasyklos arba anglių telkinio išmetamųjų teršalų faktorius, nes anglių baseinuose yra telkinių, kuriuose metano kiekis skiriasi. Išmetamųjų teršalų faktoriai gali būti nustatomi išmatuojant klodo, kurio ėminiai paimami iš žvalgomųjų gręžinių kernų, dujų kiekį. Todėl kasyklų operatoriai turėtų kiekybiškai įvertinti atvirosiose anglių kasyklose išmetamą metano kiekį naudodami tokius išmetamųjų teršalų faktorius;
- (56) ***visiškai užtvindytose požeminėse anglių kasyklose išmetamas metano kiekis paprastai laikui einant reikšmingai sumažėja, po anglių kasyklos uždarymo ir užtvindymo proceso pabaigos stabilizuojantis hidrogeologinėms sąlygoms. Todėl turėtų būti galima tokioms anglių kasykloms kiekybinio vertinimo pareigų netaikyti, kai tai tinkamai pagrįsta;***

- (57) **kasyklų** operatoriai turėtų nuolat matuoti iš požeminių anglių kasyklų ventilacijos šachtų išmetamą metano kiekį ir atlikti jo kiekybinį vertinimą, taip pat nuolat matuoti drenažinėse išleidžiamo ir fakelais sudeginamo metano kiekį. Atvirųjų anglių kasyklų atveju jie turėtų naudoti savituosius išmetamųjų teršalų faktorius. Jie turėtų pateikti tuos duomenis kompetentingoms institucijoms;
- (58) išmetamą metano kiekį geriausiai galima sumažinti veikiančiose ir uždarytose **požeminėse anglių kasyklose** arba apleistose požeminėse anglių kasyklose. Galimybės veiksmingai sumažinti iš veikiančių atvirųjų anglių kasyklų ir uždarytų ar apleistų atvirųjų anglių kasyklų išmetamą metano kiekį šiuo metu yra ribotos dėl technologinių priežasčių. Tačiau, siekiant remti būsimus tokio išmetamo metano kiekio mažinimo technologijų mokslinius tyrimus ir plėtrą, turėtų būti vykdoma efektyvi ir išsami tokio metano išmetimo masto stebėseną, duomenų teikimas ir tikrinimas;
- (59) **veikiančios požeminės** anglių kasyklos yra energinių anglių arba koksinių akmens anglių kasyklos. Energinės anglys daugiausia naudojamos kaip energijos šaltinis, o koksinės akmens anglys – kaip kuras ir reagentas plieno gamybos procese. Išmetamo metano kiekio matavimo, duomenų teikimo ir tikrinimo reikalavimai **ir išmetamo kiekio mažinimo priemonės** turėtų būti taikomi ir energinių anglių, ir koksinių akmens anglių kasykloms. **Išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės turėtų būti įgyvendinamos laipsniškai nutraukiant dujų išleidimą bei dujų deginimą. Dėl išmetamo metano kiekio mažinimo priemonių neturėtų pablogėti darbuotojų sauga;**

- (60) veikiančių požeminių anglių kasyklų atveju išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės turėtų būti įgyvendinamos laipsniškai atsisakant fakelų, ***kurių pritaikytasis sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumo lygis yra mažesnis nei 99 %***. Nors uždarytų ar apleistų požeminių anglių kasyklų užtvindymas gali užkirsti kelią metano išmetimui, tai nėra sistemingai daroma ir kelia pavojų aplinkai. Tose anglių kasyklose taip pat turėtų būti laipsniškai atsisakyta fakelų, ***kurių pritaikytasis sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumo lygis yra mažesnis nei 99 %***. Dėl galimybių ribotumo, kurį lemia geologinės sąlygos, ir dėl aplinkosauginių aspektų neįmanoma rasti vieno visais atvejais apleistoms požeminėms anglių kasykloms tinkamo sprendimo, todėl valstybės narės turėtų parengti savus išmetamo metano kiekio mažinimo planus, atsižvelgdamos į minėtus suvaržymus ir į apleistų kasyklų metano kiekio mažinimo technines galimybes;
- (61) ***kad būtų sumažintas veikiančiose anglių kasyklose išmetamas metano kiekis, valstybės narėms turėtų būti leidžiama įvesti paskatų sistemas išmetamam metano kiekiui mažinti, laikantis taikytinų valstybės pagalbos taisyklių. Tomis sistemomis visų pirma galėtų būti skatinamos investicijos į metano surinkimą ir įleidimą į tinklą ir iš ventiliacijos šachtų bei deginant fakelus išmetamo metano kiekio mažinimą. Valstybės narėms turėtų būti leidžiama įvesti specialias mokesčių ir rinkliavų sistemas, kuriomis būtų sudarytos palankesnės sąlygos investuoti į išmetamo metano kiekio mažinimą, inter alia, pagal valstybės pagalbos programas, kuriomis siekiama nutraukti anglių gavybos pajėgumų eksploatavimą, laikantis taikytinų valstybės pagalbos taisyklių;***

- (62) *turėtų būti leidžiama uždarytose ar apleistose anglių kasyklose taikyti esamą geriausią išmetamo metano kiekio mažinimo praktiką, pavyzdžiui, plėtoti geoterminius ir šiluminės energijos kaupimo projektus užtvindytose anglių kasyklose, hidroenergijos įrenginius neužtvindytose anglių kasyklose, išmetamo metano surinkimą degazuojant, su sauga susijusių degazavimo prietaisų naudojimą, kasyklų dujų naudojimą energijos gamybai arba kasyklų vandens užtvėnkimą ir kitus galimus naudojimo būdus;*
- (63) 70 % Sąjungoje suvartojamų akmens anglių, 97 % joje suvartojamos naftos ir 90 % joje suvartojamų gamtinių dujų yra importuojama. *Nors apskaičiuota, kad Europoje išmetamo antropogeninės kilmės metano kiekio dalis sudaro tik apie 6 % pasaulyje išmetamo kiekio, Sąjungoje išmetamą metano kiekį labai padidina iškastinio kuro suvartojimas ir priklausomybė nuo jo importo;*
- (64) išmetamo metano sukiamas visuotinio atšilimo poveikis yra tarpvalstybinis. Nors kai kurios trečiosios valstybės, gaminančios energiją iš iškastinių išteklių, pradeda vidaus priemonėmis mažinti savo energetikos sektoriuose išmetamą metano kiekį, daugeliui trečiųjų valstybių gamintojų ir eksportuotojų jų atitinkamoje šalies rinkoje netaikomas joks susijęs reguliavimas. Jiems reikia aiškių paskatų savo **išmetamam** metano **kiekiui** mažinti. Todėl rinkoms ir platesnei visuomenei turėtų būti prieinama skaidri informacija apie išmetamą metano kiekį, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiamos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavyba;

- (65) šiuo metu trūksta tikslių duomenų apie metano išmetimą tarptautiniu mastu, pranešamų pagal UNFCCC trečią pakopą ar naudojant lygiaverčius metodus. Daugelis iškastinius energijos išteklius eksportuojančių trečiųjų valstybių iki šiol dar nepateikė UNFCCC sekretoriui išsamių apskaitos duomenų. Be to, yra įrodymų, kad visame pasaulyje dėl naftos ir dujų gavybos veiklos išmetamas metano kiekis per pastaruosius 20 metų labai padidėjo, *t. y.* nuo 65 iki 80 Mt per metus;
- (66) kaip paskelbta Metano strategijoje, Sąjunga yra įsipareigojusi bendradarbiauti su savo partneriais energetikos srityje ir su kitomis didžiosiomis iškastinių išteklių energiją importuojančiomis *ir eksportuojančiomis* trečiosiomis valstybėmis sprendžiant metano išmetimo problemą visame pasaulyje. Energetikos diplomacija išmetamo metano klausimu jau davė svarbių rezultatų. 2021 m. rugsėjo mėn. Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos paskelbė apie Pasaulinį įsipareigojimą dėl metano, *vėliau prisiimtą 2021 m. lapkričio mėn. JT klimato kaitos konferencijoje (COP 26). Pasaulinis įsipareigojimas dėl metano* yra politinis įsipareigojimas *bendradarbiauti, kad bendromis pastangomis* iki 2030 m. pasaulyje išmetamas metano kiekis būtų sumažintas 30 %, palyginti su 2020 m. lygiais, *ir imtis visapusiškų vidaus veiksmų tam tikslui pasiekti*. Jis taip pat apima pasižadėjimą siekti išmetamą metano kiekį kiekybiškai įvertinti pagal geriausias turimas apskaitos metodikas. Prie Pasaulinio įsipareigojimo dėl metano *jau prisijungė* daugiau kaip 100 valstybių ■ , atsakingų už beveik pusę pasaulio mastu išmetamo antropogeninės kilmės metano kiekio; ■

- (67) IMEO atlieka svarbų vaidmenį didinant skaidrumą, susijusį su pasauliniu energetikos sektoriuje išmetamu metano kiekiu, *ir Komisija turėtų toliau bendradarbiauti su IMEO*;
- (68) tęsdama savo ■ diplomatinį darbą, kuriuo siekiama realizuoti ■ pasaulinius įsipareigojimus *gerokai sumažinti išmetamą metano kiekį*, Sąjunga toliau skatina *visas pastangas* labai sumažinti metano kiekį, išmetamą visame pasaulyje, visų pirma trečiojoje valstybėse, kurios Sąjungai tiekia iškastinių išteklių energiją;
- (69) todėl turėtų būti reikalaujama, kad importuotojai, į Sąjungą importuojantys žalią naftą, gamtines dujas ir anglis, teiktų *atitinkamoms kompetentingoms institucijoms* informaciją apie priemones, susijusias su išmetamo metano kiekio matavimu, duomenų teikimu, *tikrinimu* ir mažinimu, kurių imasi eksportuotojai į Sąjungą ir trečiųjų valstybių gamintojai, visų pirma apie reguliavimo arba savanoriškų priemonių taikymą trečiųjų valstybių gamintojų, tiekiančių žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, išmetamam metano kiekiui kontroliuoti, pavyzdžiui, NAIR tyrimų arba dujų išleidimo įvykių ir dujų deginimo įvykių kontrolės ir ribojimo priemonių taikymą. Matavimo ir duomenų teikimo lygiai, nustatomi importuotojams taikomuose informacijos reikalavimuose, turėtų atitikti ■ Sąjungos operatoriams taikomus lygius ■ . Be to, *importuotojų* pareiga teiki informaciją apie priemones, kurių buvo imtasi siekiant kontroliuoti išmetamo metano kiekį, neturėtų sudaryti didesnės naštos nei atitinkama Sąjungos operatoriams taikoma pareiga.

Valstybės narės turėtų perduoti informaciją apie tas priemones Komisijai. Remdamasi ta informacija, Sąjunga turėtų sukurti ir tvarkyti informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazę, *kurioje, inter alia, būtų saugoma Sąjungos įmonių ir žalos naftos, gamtinių dujų ir anglių importuotojų pranešama informacija*. Tokia duomenų bazė būtų informacijos šaltinis žalią naftą, gamtines dujas ir anglis importuojantiems subjektams jiems priimant pirkimo sprendimus, taip pat kitiems suinteresuotiesiems subjektams ir visuomenei. *Be* informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazės, *Komisija turėtų parengti su metanu susijusius prašus, kuriuose būtų pateikiami su žalia nafta, gamtinėmis dujomis ir anglimis, pateiktomis Sąjungos rinkai, susiję duomenys apie išmestą metano kiekį. Tuose prašuose* taip pat turėtų *būti įvertinamos* Sąjungos iškastinio kuro energijos gamintojų, importuotojų ir trečiųjų valstybių iškastinio kuro energijos gamintojų bei eksportuotojų į Sąjungą pastangos išmatuoti savo išmetamą metano kiekį ir apie jį pranešti, taip pat šį kiekį mažinti. *Tuose prašuose taip pat* turėtų būti pateikiama informacija apie trečiųjų valstybių, kuriose išgaunama žalia nafta, gamtinės dujos ir anglis, *vykdomus reguliavimo veiksmus, susijusius su* matavimu, duomenų teikimu, tikrinimu ir išmetamo kiekio mažinimu;

(70) be to, Komisija turėtų sukurti pasaulinę taršos metanu stebėsenos priemonę, kuri teiktų informacijos apie didelio metano kiekio išmetimo iš energijos šaltinių įvykius, jų mastą ir vietą, *taip pat greitojo reagavimo mechanizmą, skirtą reagavimui į itin didelio kiekio išmetimo įvykius Sąjungoje ar už jos ribų. Šiuo atžvilgiu Komisija turėtų atsižvelgti į bet kokią valstybių narių ar trečiųjų šalių gautą pagrįstą informaciją apie itin didelio kiekio išmetimo įvykius. Valstybės narės turėtų būti skatinamos tokia informacija dalytis su Komisija. Tomis priemonėmis turėtų būti toliau skatinama siekti realių ir įrodomų rezultatų, gaunamų įgyvendinant priemones, kuriomis reguliuojamas išmetamas metano kiekis, ir veiksmingų išmetamo metano kiekio mažinimo veiksmy, kurių imasi Sąjungos bendrovės ir iškastinių išteklių energiją į Sąjungą tiekiančios bendrovės. Turėtų būti įmanoma tas priemones grįsti esamomis tarptautinėmis priemonėmis ar sistemomis.* Tomis priemonėmis turėtų būti kaupiami duomenys iš kelių sertifikuotų duomenų teikėjų ir tarnybų, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/696¹⁵ nustatytą Sąjungos kosmoso programos „Copernicus“ komponentą ir IMEO. Šiomis priemonėmis turėtų būti teikiama informacija, skirta Komisijos dvišaliams dialogams su atitinkamomis trečiosiomis valstybėmis *dėl* išmetamo metano kiekio mažinimo politikos ir priemonių;

¹⁵ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 bei (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES (OL L 170, 2021 5 12, p. 69).

- (71) *informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazė, su metanu susiję aprašai, pasaulinė taršos metanu stebėsenos priemonė ir greitojo reagavimo mechanizmas, taikomi kartu, turėtų padėti didinti pirkėjams Sąjungoje užtikrinamą skaidrumą, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl tiekimo, ir turėtų gerinti galimybes visame pasaulyje plačiau įgyvendinti išmetamo metano kiekio mažinimo sprendimus. Be to, tos priemonės turėtų suteikti papildomų paskatų trečiųjų valstybių įmonėms taikyti tarptautinius išmetamo metano kiekio matavimo ir duomenų teikimo standartus (pvz., patvirtintus pagal OGMP 2.0 sistemą) arba pradėti taikyti veiksmingas išmetamo metano kiekio matavimo, duomenų teikimo ir mažinimo priemones, taip pat tos priemonės turėtų leisti atlikti tikrinimą; ■*
- (72) *Sąjungos importuotojų sudaromomis naujomis sutartimis dėl žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių tiekimo turėtų būti stiprinamas išmetamo metano kiekio stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo taisyklių, lygiaverčių šiame reglamente nustatytoms taisyklėms, įgyvendinimas trečiosiose valstybėse. Turėtų būti nustatytos taisyklės, kuriomis trečiųjų valstybių tiekėjams ir Sąjungos importuotojams būtų sudarytos sąlygos įrodyti tokių priemonių lygiavertiškumą šio reglamento reikalavimams, kiek tai susiję su į Sąjungą importuojama žalia nafta, gamtinėmis dujomis ar anglimis. Nors su tuo susijusios sąlygos į esamas sutartis negali būti įtrauktos, jas galima įtraukti į naujas sutartis arba į esamas sutartis, kurios šiuo metu atnaujinamos, net ir automatinio atnaujinimo atveju. Atsižvelgiant į tai, įmonėms būtų naudingos Komisijos rekomenduojamos pavyzdinės sąlygos;*

(73) *išmetamo metano kiekio stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo lygiavertiškumą turėtų būti galima pasiekti ne tik atskirų įmonių taikomomis priemonėmis, bet ir trečiųjų valstybių lygmeniu, taikant tokią stebėseną, duomenų teikimą ir tikrinimą reglamentuojančias teisinės sistemas. Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti reikalavimus dėl su tuo susijusių įrodymų, kuriuos turi pateikti trečiosios valstybės, aktyviai bendradarbiaudama su visomis eksportuojančiomis trečiosiomis valstybėmis ir tinkamai atsižvelgdama į bet kokias skirtingas tose trečiosiose valstybėse susiklosčiusias aplinkybes ir Sąjungos įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę. Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai, kai tikslinga, nustatyti ir atšaukti lygiavertiškumą atskirų trečiųjų valstybių atžvilgiu;*

- (74) *siekiant užtikrinti tinkamą importuotojų, taip pat trečiosiose valstybėse įsisteigusių gamintojų ar eksportuotojų, kurie į Sąjungą tiekia žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, pareigų įgyvendinimą, turėtų būti numatytos priemonės, įskaitant dialogus dėl itin didelio kiekio išmetimo įvykių, sprendimus dėl stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo lygiavertiškumo ir bendradarbiavimo sistemų priėmimą. Komisija turėtų galėti siūlyti bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis priemones. Kai taikytina, priimančios priemonės turėtų būti taikomos atitinkamos Sutarčių nuostatos;*
- (75) *Komisija neturėtų pradėti dialogo su trečiosiomis valstybėmis dėl itin didelio kiekio išmetimo įvykių, turėtų susilaikyti nuo sprendimų dėl lygiavertiškumo priėmimo ir neturėtų rekomenduoti pradėti derybas dėl bendradarbiavimo sistemos, jei dėl to kiltų pavojus, kad bus apeinamos ribojamosios priemonės, priimtose pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 29 straipsnį arba Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 215 straipsnį, dėl žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių importo;*
- (76) *parengus informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazę, su metanu susijusius prašus, pasaulinę taršos metanu stebėsenos priemonę ir greitojo reagavimo mechanizmą, Komisija turėtų nustatyti žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeltos taršos metanu intensyvumo apskaičiavimo metodiką. Ta metodika turėtų būti skelbiama viešai. Tuo remdamasi Komisija turėtų įvertinti galimą įvairių maksimalių taršos metanu intensyvumo verčių lygių poveikį energijos tiekimo saugumui ir Sąjungos ekonomikos konkurencingumui;*

- (77) *Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti privalomas maksimalias taršos metanu intensyvumo vertes ir klases, susijusias su Sąjungos rinkai pateiktos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavyba, remiantis žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeltos taršos metanu intensyvumo apskaičiavimo metodika ir maksimalių taršos metanu intensyvumo verčių nustatymo galimo poveikio vertinimu. Turėtų būti nustatytas toks tų verčių lygis, kad būtų skatinama mažinti pasaulyje išmetamą metano kiekį, kartu išsaugant energijos tiekimo saugumą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, užtikrinant nediskriminacines sąlygas ir apsaugant Sąjungos ekonomikos konkurencingumą;*
- (78) *siekiant užtikrinti suderintą šio reglamento įgyvendinimą ir sukurti bendrą techninę sistemą visiems naftos, dujų ir anglies sektorių subjektams, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012¹⁶ paprašyti atitinkamų Europos standartizacijos organizacijų parengti darniuosius standartus dėl naftos, dujų ir anglies sektoriuose išmetamo metano kiekio matavimo ir kiekybinio vertinimo, dėl NAIR tyrimų ir dėl dujų išleidimo bei dujų deginimo įrangos. Tie standartai turėtų tapti privalomi šio reglamento taikymo tikslais, siekiant užtikrinti, kad operatoriai, įmonės ir kasyklų operatoriai, taip pat subjektai, dalyvaujantys užtikrinant šio reglamento laikymąsi, visų pirma Komisija, kompetentingos institucijos ir tikrintojai, laikytųsi suderinto požiūrio. Tais atvejais, kai darniųjų standartų neįmanoma pateikti arba neužtikrinamas šio reglamento reikalavimų laikymasis, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti techninius nurodymus, kurie apimtų būtinus reikalavimus. Iki tokių standartų ar techninių nurodymų taikymo pradžios dienos operatoriai, įmonės ir kasyklų operatoriai turėtų vadovautis pažangiausia pramonės praktika ir geriausiomis prieinamomis technologijomis;*

¹⁶ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

- (79) valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, ir visomis būtinomis priemonėmis užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Tos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Turėtų būti įmanoma, kad tos sankcijos apimtų baudas ir periodinių baudų skyrimą. Kad tos sankcijos turėtų reikšmingą atgrasomąjį poveikį, jos turėtų būti tinkamos atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, iš pažeidimo gautą ekonominę naudą ir aplinkai daromos žalos **ir poveikio žmonių saugumui bei sveikatai** pobūdį ir dydį. Skirdamos sankcijas atitinkamos institucijos turėtų tinkamai atsižvelgti į atitinkamo pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę. Sankcijos turėtų būti **skiriamos nediskriminuojant** ir laikantis Sąjungos, **tarptautinės** ir nacionalinės teisės. Turėtų būti taikomos taikytinos procedūrinės apsaugos priemonės ir turėtų būti laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos principų;
- (80) siekiant užtikrinti nuoseklumą, turėtų būti pateiktas atitinkamų rūšių pažeidimų, už kuriuos turėtų būti skiriamos sankcijos, sąrašas. Be to, siekiant padėti nuosekliai taikyti sankcijas visose valstybėse narėse, turėtų būti nustatyti neišsamūs ir orientaciniai bendri sankcijų taikymo kriterijai. Sankcijų atgrasomasis poveikis turėtų būti sustiprintas numatant galimybę skelbti informaciją, susijusią su valstybių **narių** skirtomis sankcijomis, **su sąlyga, kad tuo atveju, kai sankcijos skiriamos fiziniams asmenims, būtų laikomasi** Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) 2016/679¹⁷ bei (ES) 2018/1725¹⁸;

¹⁷ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

¹⁸ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

- (81) dėl nuostatų, kuriomis reikalaujama nustatant tarifus atsižvelgti į reguliuojamų subjektų investicijas, turėtų būti iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/942¹⁹, pavedant Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (ACER) užduotį pateikti rodiklių ir susijusių atskaitos verčių rinkinį, kad būtų galima palyginti palyginamų projektų investicines vieneto išlaidas, susijusias su išmetamo metano kiekiu matavimu, *kiekybiniu vertinimu, stebėseną*, duomenų teikimu, *tikrinimu* ir mažinimu;

¹⁹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (OL L 158, 2019 6 14, p. 22).

(82) siekiant nustatyti dujų išleidimo bei dujų deginimo koksinių akmens anglių kasyklose laipsniško nutraukimo proceso elementus, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant metano dujų išleidimo iš koksinių akmens anglių kasyklų ventilacijos šachtų apribojimus. Be to, kad būtų galima prireikus reikalauti iš importuotojų papildomos informacijos, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis, kuriomis keičiami arba papildomi informacijos, kurią turi teikti importuotojai, reikalavimai. ***Be to, siekiant nustatyti taršos metanu intensyvumo, siejamo su Sgjungos rinkai pateikiama žalia nafta, gamtinėmis dujomis ir anglių gavyba, apskaičiavimo gamintojo lygmeniu metodiką, taip pat nustatyti atitinkamas maksimalias taršos metanu intensyvumo vertes ir klases, Komisijai pagal SESV 290 straipsnį turėtų būti suteikti įgaliojimai papildyti šį reglamentą. Galiausiai, siekiant užtikrinti suderintą šio reglamento įgyvendinimą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai papildyti šį reglamentą priimant darniuosius standartus ir techninius nurodymus.*** Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros²⁰ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

²⁰ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (83) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, pagal SESV 291 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti išsamias taisykles dėl išmetamo metano kiekio duomenų pateikimo taisyklių, ***aptikimo prietaisų minimalių aptikimo ribų ir aptikimo metodų ir NAIR tyrimų pirmajam etapui taikytinų ribų, taip pat procedūrą bei reikalavimus ir individualius sprendimus dėl trečiosiose valstybėse taikomų stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonių lygiavertiškumo.*** Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²¹;
- (84) ***Komisija turėtų stebėti ir peržiūrėti, kaip taikomas šis reglamentas, ir pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Toje ataskaitoje visų pirma turėtų būti įvertintas šio reglamento veiksmingumas ir efektyvumas, koku lygiu sumažintas išmetamas metano kiekis ir tai, ar reikia papildomų ar alternatyvių priemonių. Toje ataskaitoje turėtų būti atsižvelgiama į atitinkamus susijusių sričių Sąjungos teisės aktus. Atsižvelgdama į toje ataskaitoje pateiktas išvadas ir atlikdama šio reglamento peržiūrą, Komisija, kai tinkama, gali apsvarstyti galimybę pateikti atitinkamus pasiūlymus dėl teisės aktų;***

²¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(85) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. nustatyti taisykles dėl Sąjungos energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio tikslaus matavimo, *kiekybinio vertinimo, stebėsenos*, duomenų teikimo ir tikrinimo, taip pat šio kiekio mažinimo, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 skyrius
Bendrosios nuostatos

1 straipsnis
Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl Sąjungos energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio tikslaus matavimo, **kiekybinio vertinimo, stebėsenos**, duomenų teikimo ir tikrinimo, taip pat dėl išmetamo metano kiekio mažinimo, įskaitant nuotėkių aptikimo ir remonto tyrimus, **remonto pareigas** ir taikomus dujų išleidimo bei dujų deginimo apribojimus. Šiuo reglamentu taip pat nustatomos taisyklės dėl priemonių, kuriomis užtikrinamas informacijos apie išmetamą metano kiekį skaidrumas ■ .
2. Šis reglamentas taikomas:
 - a) naftos ir gamtinių dujų ■ žvalgymui ir gavybai ir gamtinių dujų surinkimui ir apdorojimui;
 - b) **neveikiantiems gręžiniams, laikinai užsandarintiems gręžiniams ir visam laikui užsandarintiems ir apleistiems gręžiniams;**
 - c) **gamtinių dujų perdavimui ir skirstymui, išskyrus matavimo sistemas galutiniuose vartojimo taškuose ir vartotojų atšakų tarp skirstymo tinklo ir matavimo sistemos dalis galutinio vartotojo patalpose**, taip pat požeminėms dujų saugykloms ir veiklai SGD ■ įrenginiuose ■ , **ir**
 - d) veikiančioms požeminėms ir atvirosioms **anglių kasykloms**, uždarytoms **požeminėms anglių kasykloms** ir apleistoms požeminėms anglių kasykloms.

3. Šis reglamentas *taip pat* taikomas už Sąjungos ribų išmetamam metano kiekiui, *kiek tai susiję su Sąjungos rinkai tiekiamą žalia nafta, gamtinėmis dujomis ir anglimis, kaip nurodyta 5 skyriuje.*

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) išmetamas metano kiekis – visas metano kiekis, tiesiogiai išmetamas iš visų komponentų, nesvarbu, ar tai vykėtų dėl ■ dujų išleidimo, nevysiško sudeginimo fakelais arba dėl ■ nuotėkių;
- 2) *komponentas – bet kuri naftos, gamtinių dujų ar anglių įrenginiuose arba infrastruktūroje naudojamos įrangos dalis ar elementas, kuris gali išmesti metaną;*
- 3) *operatorius – fizinis ar juridinis asmuo, kuris eksploatuoja arba kontroliuoja tam tikrą turtą arba, jei tai numatyta pagal nacionalinę teisę, kuriam yra suteikti ekonominiai įgaliojimai spręsti turto eksploatavimo techninius klausimus;*
- 4) turtas – verslo ar veiklos vienetas, kuris gali būti sudarytas iš kelių gamybinių objektų ar veiklos vietų, įskaitant eksploatuojamą turtą ir neeksploatuojamą turtą;
- 5) *eksploatuojamas turtas* – turtas, kurio eksploatacinę kontrolę operatorius vykdo;
- 6) neeksploatuojamas turtas – turtas, kurio eksploatacinės kontrolės operatorius nevykdo;
- 7) *veiklos vieta – tam tikru mastu kaip turto dalis tarpusavyje susijusių komponentų rinkinys;*
- 8) perdavimas – *perdavimas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) .../...²²⁺ 2 straipsnio 17 punkte;*

²² ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) .../... dėl *dujų* iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, gamtinių *dujų* ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2023/1791 ir panaikinama Direktyva 2009/73/EB (OL ..., ELI: ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti numerį ir baigti pildyti atitinkamą išnašą dėl 2021/0425(COD).

- 9) *perdavimo sistemos operatorius – perdavimo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) .../...⁺⁺ 2 straipsnio 18 punkte;*

⁺⁺(CO OL: prašom tekste įrašyti 2021/0425(COD) numerį.

- 10) *skirstymas – skirstymas, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) .../...⁺ 2 straipsnio 19 punkte;*
- 11) skirstymo sistemos operatorius – *skirstymo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) .../...⁺ 2 straipsnio 20 punkte;*
- 12) kasyklos operatorius – fizinis ar juridinis asmuo, kuris eksploatuoja arba kontroliuoja anglių kasyklą arba, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, kuriam yra suteikti ekonominiai įgaliojimai spręsti anglių kasyklos eksploatavimo techninius klausimus;
- 13) tikrinimas – tikrintojo vykdoma veikla vertinant operatorių, įmonių ir kasyklų operatorių pagal šį reglamentą pateiktų ataskaitų atitiktį šiam reglamentui;
- 14) tikrintojas – juridinis asmuo, ■ kuris vykdo tikrinimo veiklą ir tikrinimo pažymos išdavimo metu yra akredituotas nacionalinės akreditacijos įstaigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008, arba, nedarant poveikio to reglamento 5 straipsnio 2 daliai, fizinis asmuo, kitaip įgaliotas vykdyti tikrinimo veiklą;

⁺ OL: prašom įrašyti 2021/0425(COD) numerį.

- 15) šaltinis – komponentas ar geologinis darinys, iš kurio yra tikslingai arba netyčia protarpiais arba nuolat į atmosferą išskiriamas metanas;
- 16) išmetamųjų teršalų faktorius – koeficientas, kuriuo kiekybiškai įvertinamas veiklos vienetui tenkantis išmetamas ■ dujų kiekis, nustatomas *arba* remiantis matavimo duomenų imtimi, *arba kitais kiekybinio vertinimo metodais*, iš kurių apskaičiuojant vidurkį gaunamas reprezentatyvus tam tikram veiklos lygiui nustatytomis veikimo sąlygomis būdingas dujų išmetimo lygis;
- 17) bendrasis išmetamųjų teršalų faktorius – standartizuotas kiekvienos rūšies išmetimo šaltiniams nustatytas išmetamųjų teršalų faktorius, gaunamas iš apskaitos duomenų ar duomenų bazių, tačiau bet kuriuo atveju nepatikrintas tiesioginiais matavimais;
- 18) savitasis išmetamųjų teršalų faktorius – *tam tikros rūšies išmetamųjų teršalų šaltinio* išmetamųjų teršalų faktorius, gaunamas atlikus tiesioginius matavimus;
- 19) tiesioginis matavimas – išmetamo metano kiekio *matavimas* šaltinyje ■ matavimo *prietaisu, leidžiančiu atlikti tokį matavimą*;

- 20) *kiekybinis vertinimas – veikla išmetamam metano kiekiui nustatyti remiantis tiesioginiais matavimais arba, jei tiesioginių matavimų atlikti neįmanoma, remiantis kitais metodais, pavyzdžiui, modeliavimo priemonėmis ir kitais išsamiais inžineriniais skaičiavimais arba tokiais metodais derinant;*
- 21) veiklos vietoje išmetamas metano kiekis – iš visų šaltinių **veiklos vietoje** išmetamas metano kiekis;
- 22) matavimas veiklos vietos lygmeniu – **█** matavimas, *kuriuo visapusiškai fiksuojama visa veiklos vietos lygmeniu išmetamo metano kiekio padėtis, vamzdyno tinklo atveju įskaitant iš tokio tinklo segmentų išmetamą kiekį*, paprastai atliekamas naudojant jutiklius, montuojamus ant mobilios platformos, pavyzdžiui, transporto priemonės, bepiločio orlaivio, orlaivio, laivo ar palydovo, arba naudojimas kitomis priemonėmis, tokiomis kaip *stacionarūs jutikliai arba nepertraukiamo taškinio matavimo jutiklių tinklai*;
- 23) įmonė – fizinis ar juridinis asmuo, vykdamas bent vienos iš toliau išvardytų rūšių **veiklą**: **█** naftos ir gamtinių dujų **█** išteklių žvalgybas ir gavybas, gamtinių dujų surinkimas ir apdorojimas arba dujų perdavimas, skirstymas ir laikymas požeminėse saugyklose, be kita ko, *kiek tai susiję su SGD*;
- 24) SGD įrenginys – SGD įrenginys, kaip apibrėžta Direktyvos **(ES) .../...⁺** 2 straipsnio 33 punkte;
- 25) nuotėkių aptikimo ir remonto tyrimas arba NAIR tyrimas – tyrimas, kuriuo nustatomi **ir aptinkami** metano **█** nuotėkių šaltiniai ir **kiti** netyčia išmetami **metano kiekiai ir atliekamas remontas arba pakeičiami atitinkami komponentai**;
- 26) *1 tipo nuotėkių aptikimo ir remonto tyrimas arba 1 tipo NAIR tyrimas – nuotėkių aptikimo ir remonto tyrimas, atliekamas pagal reikalavimus, išdėstytus pagal 14 straipsnio 2, 7 bei 8 dalis ir I priedo 1 dalį, 1 tipo NAIR tyrimams*;

⁺ OL: prašom įrašyti 2021/0425(COD) numerį.

- 27) *2 tipo nuotėkio aptikimo ir remonto tyrimas arba 2 tipo NAIR tyrimas – nuotėkių aptikimo ir remonto tyrimas, atliekamas pagal reikalavimus, išdėstytus pagal 14 straipsnio 2, 7 bei 8 dalis ir I priedo 1 dalį, 2 tipo NAIR tyrimams;*
- 28) *gavybos vieta – vieta, kurioje iš žemės išgaunama nafta arba gamtinės dujos ir kurioje neatliekamas apdorojimas;*
- 29) *apdorojimo vieta – vieta, kurioje naftai ir gamtinėms dujoms apdoroti naudojami tokie procesai kaip žalios naftos ir gamtinių dujų atskyrimas nuo vandens;*
- 30) *sustabdomas – situacija, kai, esant normalioms veikimo sąlygoms, veiklos vieta arba dalis jos komponentų neveikia ir yra sustabdoma, ir kai prieš pradedant remonto ar techninės priežiūros darbus reikia visiškai arba iš dalies sumažinti slėgį;*
- 31) *dujų išleidimas – nesudegusio metano tiesioginis išleidimas į atmosferą ■ ;*
- 32) *dujų deginimas – kontroliuojamas metano deginimas, atliekamas jam pašalinti naudojant specialiai tam tikslui suprojektuotą deginimo prietaisą;*
- 33) *rutininis dujų deginimas – dujų deginimas vykdant įprastą naftos ar dujų gavybą ir neturint tinkamos infrastruktūros ar nesant palankių geologinių sąlygų, kad būtų galima įleisti metaną atgal į gręžinį, panaudoti jį veiklos vietoje arba tiekti jį rinkai, išskyrus dujų deginimą, kurio priežastis yra ekstremalioji situacija ar triktis;*
- 34) *fakelas – prietaisas su budėjimo degikliu, naudojamas dujų deginimui;*

- 35) ekstremalioji situacija – laikina, nenumatyta, nedažna situacija, kurioje metano išmetimas yra neišvengiamas ir būtinas siekiant užkirsti kelią *gresiančiam* ir dideliame neigiamame poveikiui žmonių saugai, sveikatai ar aplinkai, išskyrus situacijas, susidariusias dėl toliau išvardytų įvykių arba su jais susijusias:
- a) jeigu operatorius neįdiegia pakankamo pajėgumo įrangos, tinkamos eksploatuoti pagal numatytąjį arba faktinį gavybos lygį ir slėgį;
 - b) jeigu operatorius neriboja gavybos tais atvejais, kai gavybos lygis viršija susijusios įrangos ar surinkimo sistemos pajėgumą, nebent tokios perteklinės gavybos priežastis būtų tolesnėse proceso grandyse susiklosčiusi ekstremalioji situacija, įrangos triktis ar neplaninis remontas ir tai trukėtų ne ilgiau kaip 8 valandas po to, kai pranešama apie tolesnės grandies nepakankamo pajėgumo problemą;
 - c) planinė techninė priežiūra;
 - d) operatoriaus aplaidumas;
 - e) kai įvyksta kartotinių tos pačios įrangos trikčių, t. y. keturis ar daugiau kartų per praėjusias 30 dienų;
- 36) triktis – staigus, neišvengiamas įrangos veikimo sutrikimas ar gedimas, kurio operatorius negali pagrįstai kontroliuoti ir kuris reikšmingai sutrikdo darbą, tačiau nėra įrangos veikimo sutrikimas ar gedimas, kurio vienintelė priežastis ar viena iš priežasčių yra netinkama techninė priežiūra, operatoriaus aplaidumas ar kita priežastis, kurios buvo galima išvengti;

- 37) *sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumas – metano, kuris sunaikinamas arba pašalinamas pasibaigus degimui, masės procentinė dalis, palyginti su į fakelus patenkančio metano kiekiu;*
- 38) *neveikiantis grėžinys – naftos arba dujų žvalgybos ar gavybos grėžinys ar grėžvietė sausumoje arba jūroje, kuriuose išteklių žvalgymo ar gavybos veikla nevykdoma bent vienus metus, išskyrus laikinai užsandarintus ir visam laikui užsandarintus ir apleistus grėžinius;*
- 39) *laikinai užsandarintas grėžinys – žvalgomasis arba gavybos naftos arba dujų grėžinys ar grėžvietės vieta sausumoje arba jūroje, kurioje gavybos rezervuarui laikinai izoliuoti įrengtos grėžinio uždvaros ir į grėžinį vis dar galima patekti;*

- 40) *visam laikui užsandarintas ir apleistas gręžinys – žvalgomasis arba gavybos naftos arba dujų gręžinys ar gręžvietė sausumoje arba jūroje, kuri buvo užsandarinta ir į kurią nebebus patenkama, kurioje nutraukta bet kokia veikla, iš kurios, laikantis taikomų reguliavimo reikalavimų, buvo pašalinti visi su gręžiniu susiję įrenginiai ir kurios atveju galima pateikti V priedo 1 dalies 3 punkte nurodytus dokumentus;*
- 41) aplinkos išvalymas – užteršto vandens ir dirvožemio išvalymo procesas;
- 42) aplinkos regeneravimas – procesas, kurį atliekant ties naftos arba dujų gręžiniu ar gręžvietės vietoje atkuriamos dirvožemio ir augmenijos sąlygos, panašios į tas, kurios buvo iki natūralių sąlygų sutrikdymo;
- 43) anglių kasykla – vieta, kurioje yra arba buvo vykdoma anglių kasyba, įskaitant žemės sklypus, iškasas, požeminius koridorius, šachtas, šlaitus, tunelius ir kasinius, konstrukcijas, patalpas, įrangą, mašinas ir įrankius, esančius žemės paviršiuje ar po žeme ir naudojamus darbui arba sukuriamus darbo procese išgaunant lignitą, subbitumines anglis, bitumines anglis ar antracitą iš jų natūralių telkinių žemėje bet kokiomis priemonėmis arba metodais, ir įskaitant anglių paruošiamąjį apdorojimą prieš jas išgaunant;
- 44) veikianti anglių kasykla – anglių kasykla, kurios pajamų didžioji dalis uždirbama kasant lignitą, subbitumines anglis, bitumines anglis arba antracitą ir kuri tenkina bent vieną iš šių sąlygų:
- a) vyksta kasyklos plėtra;
 - b) per praėjusias 90 dienų kasykloje išgauta anglių;
 - c) **veikia** kasyklos ventiliatoriai;

- 45) požeminė anglių kasykla – anglių kasykla, kurioje anglis išgaunama kasant požeminius tunelius iki anglių klodo, iš jo anglis kasama požemine anglių kasybos įranga, kaip antai pjovimo mašinomis ir ištisinės kasybos ar kasybos trumpais arba ilgais blokais mašinomis, ir po to iškeliamos į žemės paviršių;
- 46) atviroji anglių kasykla – anglių kasykla, kurioje anglis yra arti žemės paviršiaus ir gali būti išgaunama pašalinus paviršinius uolienų ir dirvožemio sluoksnius;
- 47) ventiliacijos šachta – vertikalus kanalas, kuriuo į požemį įleidžiama šviežio oro arba iš požeminės anglių kasyklos pašalinamas metanas ir kitos dujos;
- 48) drenažinė – stotis, kurioje iš anglių kasyklos dujų drenažo sistemos surenkamas metanas;
- 49) drenažo sistema – sistema, kuri gali apimti kelis metano išmetimo šaltinius ir kurią naudojant iš anglių klodo ar aplinkinių uolienų sluoksnių pašalinamos ir į drenažinę transportuojamos daug metano turinčios dujos;
- 50) po kasybos vykdoma veikla – iškasus anglis ir iškėlus jas į žemės paviršių vykdoma veikla, įskaitant anglių tvarkymą, apdorojimą, laikymą ir transportavimą;
- 51) nepertraukiamasis matavimas – matavimas, atliekamas matuoklio rodmenis užfiksuojant bent kartą per minutę;

- 52) anglių telkinys – plotas, kuriame yra ***pakankamai didelė galimų iškasti*** anglių ***koncentracija*** ir jų kiekis, nustatomi pagal atitinkamos valstybės narės geologinių naudingųjų iškasenų dokumentavimo metodiką;
- 53) ■ uždaryta anglių kasykla – anglių kasykla, ***kurioje anglių gavyba yra nutraukta, kuri yra uždaryta pagal taikomus licencijavimo reikalavimus ar kitas taisykles ir kuriai operatorius, savininkas arba licencijos savininkas vis dar turi galiojantį leidimą, licenciją ar kitą teisinį dokumentą, kuriuo suteikiama atsakomybė už tą anglių kasyklą;***
- 54) apleista anglių kasykla – anglių kasykla, ***kurioje anglių gavyba yra nutraukta, bet kurios atveju negali būti nustatyta, koks operatorius, savininkas arba licencijos savininkas privalo vykdyti pareigas pagal galiojantį leidimą, licenciją ar kitą teisinį dokumentą, kuriuo suteikiama atsakomybė už tą anglių kasyklą,*** arba kuri nebuvo uždaryta laikantis reikalavimų;
- 55) ***alternatyvus apleistos anglių kasyklos naudojimas – popaviršinės kasyklos infrastruktūros ir anglių kasybos įrangos naudojimas kitais tikslais nei anglių gavyba;***

- 56) *anglių kasybos įranga – bet kokia įranga, kuri tebėra susieta su sluoksniais, kuriuose yra metano, tokiais kaip, pavyzdžiui, ventiliacijos kanalai ir drenažo vamzdžiai;*
- 57) koksinių akmens anglių kasykla – anglių kasykla, kurios ne mažiau kaip 50 % vidutinės produkcijos per paskutinius 3 metus, kurių duomenys turimi, sudarė koksinės akmens anglys, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1099/2008²³ B priede;
- 58) *gamintojas – įmonė, kuri vykdydama komercinę veiklą, išgauna iš žemės žalią naftą, gamtines dujas ar anglis teritorijoje, dėl kurios suteikta licencija, apdoroja ją arba perduoda ją per sujungtą infrastruktūrą toje teritorijoje, dėl kurios suteikta licencija;*
- 59) *importuotojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris vykdydamas komercinę veiklą pateikia žalią naftą, gamtines dujas arba anglis, kurių kilmės šalis yra trečioji valstybė, Sąjungos rinkai, įskaitant bet kurį Sąjungoje įsisteigusį fizinį ar juridinį asmenį, paskirtą atlikti veiksmus ir formalumus, kurių reikalaujama pagal 5 skyrių;*
- 60) *eksportuotojas – kiekvienos sutarties, sudarytos dėl žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių tiekimo į Sąjungą, kita šalis, kuri nėra importuotojas;*
- 61) *su metanu susijęs aprašas – individuali informacija ir duomenų suvestinės, skirtos valstybėms narėms, trečiosioms valstybėms ir, jei taikytina, Sąjungos gamintojams ar importuotojams, taip pat, jei taikytina, trečiųjų valstybių gamintojams ar eksportuotojams, tiekiantiems į Sąjungą žalią naftą, gamtines dujas ar anglis arba Sąjungos rinkai pateikiantiems žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, kurios yra skelbiamos informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazėje;*

²³ 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos (OL L 304, 2008 11 14, p. 1).

- 62) *itin didelio kiekio išmetimo įvykis – įvykis Sąjungoje ar už jos ribų, kuomet iš šaltinio arba glaudžiai susijusių šaltinių veiklos vietoje išmetama daugiau kaip 100 kg metano per valandą;*
- 63) *suderinimo procesas – bet kokių statistiškai reikšmingų neatitikimų tarp išmetamo metano kiekio kiekybinio vertinimo šaltinio lygmeniu ir išmetamo metano kiekio matavimo veiklos vietos lygmeniu tyrimas ir paaiškinimas.*

3 straipsnis

Operatorių patirtos išlaidos

1. Nustatydamos arba patvirtindamos **■** tarifus arba metodikas, kurias turi taikyti perdavimo sistemos operatoriai, skirstymo sistemos operatoriai, **SGD** įrenginių operatoriai arba kiti reguliuojami subjektai, įskaitant, kai taikytina, ir požeminių dujų saugyklų operatorius, reguliavimo institucijos pagal Direktyvos (ES) 2019/944 57 straipsnį ir Direktyvos (ES) .../...⁺ X skyrių atsižvelgia į išlaidas, kurias jos patyrė, ir investicijas, kurias jos padarė, siekdamos vykdyti pareigas pagal šį reglamentą, jeigu jos atitinka efektyviai veikiančio ir struktūriškai panašaus reguliuojamo subjekto atitinkamas išlaidas ir investicijas **ir yra skaidrios**.

Lygindamos operatorių patirtas išlaidas, reguliavimo institucijos gali naudoti 2 dalyje nurodytas investicines vieneto išlaidas.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti 2021/0425(COD) numerį.

2. Kas 3 metus Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) parengia ir viešai paskelbia rodiklių ir susijusių atskaitos verčių rinkinį, pagal kurį būtų galima palyginti palyginamų projektų investicines vieneto išlaidas, susijusias su išmetamo metano kiekiu, **be kita ko, dėl nuotėkių, dujų išleidimo ar dujų deginimo**, matavimu, **kiekybiniu vertinimu, stebėseną**, duomenų teikimu, **tikrinimu** ir mažinimu.

Atitinkamos 1 dalyje nurodytos reguliavimo institucijos ir atitinkami reguliuojami subjektai pateikia ACER visus duomenis, reikalingus šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytam palyginimui atlikti.

2 skyrius

Kompetentingos institucijos ir nepriklausomas tikrinimas

4 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar daugiau kompetentingų institucijų, atsakingų už šio reglamento taikymo stebėseną ir užtikrinimą.

Valstybės narės ne vėliau kaip ... [6 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] praneša Komisijai savo kompetentingų institucijų pavadinimus ir kontaktinius duomenis. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie bet kokius savo kompetentingų institucijų pavadinimų ar kontaktinių duomenų pasikeitimus.

2. Komisija viešai paskelbia kompetentingų institucijų sąrašą ir jį reguliariai atnaujinama ***gavusi iš valstybės narės pranešimą apie bet kokius pasikeitimus.***

3. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos **įsteigtų kontaktinį punktą ir** turėtų šiame reglamente nustatytoms pareigoms vykdyti tinkamus įgaliojimus ir išteklius.

5 straipsnis

Kompetentingų institucijų užduotys

1. Kompetentingos institucijos, **vykdydamos savo užduotis**, imasi reikiamų priemonių, kad užtikrintų ■ šio reglamento laikymąsi.
2. Operatoriai, **įmonės**, kasyklų operatoriai **ir importuotojai** teikia kompetentingoms institucijoms visą pagalbą, reikalingą šiame reglamente nurodytoms kompetentingų institucijų užduotims atlikti arba palengvinti, visų pirma kiek tai susiję su dokumentų ar duomenų įrašų pateikimu, patekimu į veiklos **vietas ir, jei veiklos vieta yra jūroje, transportu į veiklos vietą ir iš jos**.
3. Siekdamas užtikrinti šio reglamento laikymąsi, kompetentingos institucijos bendradarbiauja tarpusavyje ir su Komisija, taip pat **gali bendradarbiauti** su trečiųjų valstybių institucijomis. Kad būtų skatinamas bendradarbiavimas, Komisija **sukuria** kompetentingų institucijų tinklą, numatant reikiamas priemones dėl keitimosi informacija, **visų pirma apie stebėseną, reguliavimą ir laikymąsi**, ir dėl keitimosi geriausios praktikos pavyzdžiais ir suteikiant galimybių konsultuotis. **Kompetentingose institucijose įsteigti kontaktiniai punktai remia šią veiklą.**
4. Kai pagal šį reglamentą ataskaitos turi būti viešai skelbiamos, kompetentingos institucijos jas viešina nemokamai tam skirtoje interneto svetainėje ir laisvai prieinamu, parsisiųsti bei redaguoti tinkamu **ir kompiuterio skaitomu** formatu.

Kai dėl vieno ar kelių Direktyvos 2003/4/EB 4 straipsnyje nurodytų pagrindų *arba, kai taikytina, pagal Sąjungos teisės aktus dėl asmens duomenų apsaugos* informacija neskelbiama, kompetentingos institucijos nurodo tos neskelbiamos informacijos pobūdį ir jos neskelbimo priežastį.

6 straipsnis

Patikrinimai

1. **Patikrinimai apima** operatorių *ir* kasyklų operatorių *rutininius* patikrinimus *ir operatorių, įmonių, kasyklų operatorių ir importuotojų nerutininius patikrinimus, kaip* išdėstyta šiame *straipsnyje*.
2. Patikrinimai apima, kai aktualu, patikras veiklos vietoje arba auditus vietoje, dokumentų ir duomenų įrašų, kuriais įrodomas šio reglamento reikalavimų laikymasis, tikrinimą, išmetamo metano aptikimą ir matavimus ir bet kokius tolesnius kompetentingų institucijų arba jų vardu atliekamus veiksmus, kuriais tikrinama, kaip laikomasi šio reglamento reikalavimų, ir skatinama ■ jų laikytis.

Jei atliekant patikrinimą nustatomas sunkus šio reglamento pažeidimas, kompetentingos institucijos į 5 dalyje nurodytą ataskaitą įtraukia pranešimą dėl taisomųjų veiksmų, kurių turi imtis operatorius, įmonė, kasyklos operatorius *ar importuotojas, kuriame aiškiai nustatomi terminai tiems veiksams atlikti.*

Kaip alternatyvą kompetentingos institucijos gali nuspręsti nurodyti operatoriui, įmonei, kasyklos operatoriui arba importuotojui per 1 mėnesį nuo patikrinimo pabaigos atitinkamai kompetentingai institucijai pateikti patvirtinti taisomuosius veiksmus nustatytiems sunkiems pažeidimams pašalinti. Tokie veiksmai įtraukiami į 5 dalyje nurodytą ataskaitą.

3. *Pirmasis rutininis patikrinimas užbaigiamas ne vėliau kaip ... [21 mėnuo nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Po pirmojo rutininio patikrinimo kompetentingos institucijos parengia rutininių patikrinimų programas, grindžiamas rizikos vertinimu. Kompetentingos institucijos gali nuspręsti dėl rutininių patikrinimų aprėpties ir dažnumo remdamosi su kiekviena veiklos vieta susijusios rizikos, pavyzdžiui, rizikos aplinkai, įskaitant kumuliacinį viso išmetamo metano kiekio kaip teršalo poveikį, riziką žmonių saugai ir sveikatai, taip pat visus nustatytus šio reglamento pažeidimus, vertinimu.*

Patikrinimai vykdomi ne rečiau kaip kas 3 metus. Jei atliekant patikrinimą nustatomas sunkus šio reglamento pažeidimas, paskesnis patikrinimas turi būti atliktas per 10 mėnesių.

4. **Nedarant poveikio šio straipsnio 3 daliai**, kompetentingos institucijos atlieka nerutininius patikrinimus:

- a) kad ištirtų pagrįstus skundus, nurodytus 7 straipsnyje, ir reikalavimų nesilaikymo atvejus kuo greičiau po tos dienos, kurią kompetentingos institucijos sužinojo apie tokius skundus ar nesilaikymą **ir ne vėliau kaip per 10 mėnesių nuo tos dienos**;
- b) **kai kompetentingos institucijos mano, kad tai aktualu**, siekdamos įsitikinti, kad pagal 14 straipsnį buvo atliktas nuotėkio remontas arba komponentų pakeitimas **ir kad laikantis 18, 22 ir 26 straipsnių buvo įgyvendintos išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės**;
- c) **kad užtikrintų reikalavimų laikymąsi, kai pagal 14 straipsnio 5 dalį leidžiama taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą**;
- d) **kai kompetentingos institucijos mano, kad tai aktualu, kad patikrintų, ar įmonės ir importuotojai laikosi šio reglamento**.

5. Po kiekvieno patikrinimo kompetentingos institucijos parengia ataskaitą, kurioje nurodomas patikrinimo teisinis pagrindas, procedūros, kurios laikytasi, etapai, atitinkamos išvados ir rekomendacijos ■ operatoriui, įmonei, kasyklos operatoriui **arba importuotojui** dėl tolesnių **veiksmų, įskaitant jų įgyvendinimo terminus**.

Kai tinkama, kompetentingos institucijos gali parengti vieną ataskaitą dėl kelių to paties operatoriaus, įmonės, kasyklos operatoriaus arba importuotojo turto vienetų, veiklos vietų arba komponentų patikrinimų, jeigu tokie patikrinimai atliekami prieš kitą rutininį patikrinimą.

Per 2 mėnesius nuo patikrinimo dienos ta ataskaita pateikiama atitinkamam operatoriui, ***įmonei, kasyklos operatoriui arba importuotojui*** ir paskelbiama viešai. Jeigu patikrinimas atliktas nagrinėjant skundą, pateiktą pagal 7 straipsnį, kai ta ataskaita viešai paskelbiama, kompetentingos institucijos apie tai praneša skundo pateikėjui.

Tą ataskaitą kompetentingos institucijos viešai skelbia pagal Direktyvą 2003/4/EB. Kai dėl vieno ar kelių tos direktyvos 4 straipsnyje nurodytų pagrindų informacija ***neskelbiama***, kompetentingos institucijos ataskaitoje nurodo tos neskelbiamos informacijos pobūdį ir jos neskelbimo priežastį.

6. ***Jei 5 dalyje nurodytoje ataskaitoje padaroma išvada, kad operatorius, įmonė, kasyklos operatorius arba importuotojas nesilaiko šio reglamento reikalavimų, jie imasi visų būtinų veiksmų užtikrinti, kad jų veikla atitiktų šį reglamentą. Veiksmų imamasi nedelsiant***, per kompetentingų institucijų nustatytą laikotarpį **■** .
7. ***Valstybės narės gali sudaryti oficialius susitarimus su atitinkamomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, agentūromis ar tarnybomis arba kitomis atitinkamomis tarpvyriausybėmis organizacijomis ar viešosiomis įstaigomis, jei tokių yra, dėl specializuotų ekspertinių žinių teikimo, kad jų kompetentingoms institucijoms būtų padedama vykdyti pagal šį straipsnį joms priskirtas užduotis.***

Šios dalies tikslais tarpvyriausybė organizacija ar viešoji įstaiga nelaikoma tinkama, jeigu jos objektyvumas gali būti pažeistas dėl interesų konflikto.

7 straipsnis

Skundai

1. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo ***gali pateikti kompetentingoms institucijoms raštišką skundą dėl*** operatoriaus, įmonės, kasyklos operatoriaus ***arba importuotojo galimai*** įvykdyto šio reglamento pažeidimo.
2. Skundas turi būti tinkamai pagrįstas ir jame turi būti pateikta pakankamai įtariamo pažeidimo įrodymų **■**.
3. Išaiškėjus, kad skunde pateiktų įrodymų nepakanka tyrimui pagrįsti, kompetentingos institucijos ***per pagrįstą laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo skundo gavimo***, praneša skundo pateikėjui priežastis, dėl kurių nusprendžia nepradėti tyrimo.
Ši dalis netaikoma, kai nepakankamai pagrįsti skundai yra teikiami kartotinai, ir todėl kompetentinga institucija mano, kad jais yra piktnaudžiuojama.
4. Nedarant poveikio ***3 daliai ir*** taikomai nacionalinei teisei, kompetentingos institucijos informuoja skundo pateikėją apie procedūros eigą ir, kai taikytina, jį informuoja apie tinkamas alternatyvias teisių gynimo formas, kaip antai galimybę kreiptis į nacionalinius teismus ar pasinaudoti bet kuria kita nacionaline arba tarptautine skundų nagrinėjimo procedūra.

5. Nedarant poveikio taikomai nacionalinei teisei, remdamosi palyginamomis procedūromis, kompetentingos institucijos nustato ir viešai paskelbia orientacinius sprendimų dėl skundų priėmimo terminus.

8 straipsnis

Tikrinimo veikla ir tikrinimo pažyma

1. Tikrintojai vykdo tikrinimo veiklą, kad įvertintų išmetamo metano kiekio ataskaitų, kurias jiems pateikė operatoriai, įmonės, kasyklų operatoriai ***arba importuotojai***, atitiktį šio reglamento reikalavimams. Ta tikrinimo veikla apima visų naudojamų duomenų šaltinių ir metodikų peržiūrą siekiant įvertinti išmetamo metano kiekio ataskaitų tikrumą, patikimumą ir tikslumą, visų pirma šiuos aspektus:
- a) išmetamųjų teršalų faktorių pasirinkimą ir taikymą;
 - b) metodikas, skaičiavimus, ėminių ėmimą ar statistinių skirstinių sudarymą, pagal kuriuos nustatomas išmetamo metano kiekis;
 - c) bet kokią netinkamo matavimo ar duomenų pateikimo riziką;
 - d) operatorių, įmonių, kasyklų operatorių ***arba importuotojų*** taikomas kokybės kontrolės ar kokybės užtikrinimo sistemas.

2. Vykdydami šio straipsnio 1 dalyje nurodytą tikrinimo veiklą, tikrintojai laikosi pagal **32 straipsnį nustatytą** išmetamo metano kiekio **matavimo ir** kiekybinio vertinimo, ir išmetamų dujų kiekio mažinimo standartų **ir techninių nurodymų, priklausomai nuo to, kas taikoma.**

Iki tų **█** standartų **ir techninių nurodymų taikymo** dienos **atitinkamai operatoriai, įmonės, kasyklų operatoriai ir importuotojai** tikrinimo **veiklos** tikslu tikrintojams **teikia informaciją** apie **jų taikytus atitinkamus standartus, įskaitant** Europos ir kitus tarptautinius standartus, **arba metodikas.**

Tikrinimo veikla, **kai aktualu, taip pat apima** patikras vietoje, **apie kurias iš anksto pranešama arba nepranešama,** siekiant nustatyti naudojamų duomenų šaltinių ir metodikų tikrumą, patikimumą ir tikslumą.

3. **Šiame straipsnyje nurodyta tikrinimo veikla suderinama su tikrintojams taikomais Europos ar kitais tarptautiniais standartais ir metodikomis, kad būtų sumažinta našta operatoriams, įmonėms, kasyklų operatoriams ar importuotojams ir kompetentingoms institucijoms, ir ją vykdančioms tinkamai atsižvelgiama į tikrinamos veiklos pobūdį ir Komisijos šiuo klausimu paskelbtas gaires.**
4. Jei, atlikęs tikrintojo vertinimą, tikrintojas pagrįstai įsitikina, kad išmetamo metano kiekio ataskaita atitinka šio reglamento reikalavimus, tikrintojas pateikia tikrinimo pažymą, kuria patvirtinama išmetamo metano kiekio ataskaitos atitiktis reikalavimams ir apibūdinama atlikta tikrinimo veikla.

Tikrintojai pateikia tikrinimo pažymą tik jeigu iš tikrų, patikimų ir tikslių duomenų bei informacijos galima pakankamai užtikrintai nustatyti išmetamą metano kiekį ir jeigu ataskaitoje pateikti duomenys dera su apskaičiuotais duomenimis, yra išsamūs ir nuoseklūs.

Jeigu, atlikęs tikrintojo vertinimą, tikrintojas padaro išvadą, kad išmetamo metano kiekio ataskaita neatitinka šio reglamento reikalavimų, tikrintojas apie tai informuoja operatorių, įmonę, kasyklos operatorių *arba importuotoją* ir pateikia jiems *pagrįstą grįžtamąją informaciją, remdamasis pripažintais standartais. Operatorius, įmonė, kasyklos operatorius arba importuotojas nedelsdamas ir per tikrintojo nustatytą terminą* tikrintojui pateikia patikslintą išmetamo metano kiekio ataskaitą.

5. Operatoriai, įmonės, kasyklų operatoriai *ir importuotojai* teikia tikrintojams visą pagalbą, reikalingą tikrinimo veiklai vykdyti arba palengvinti, visų pirma sudaro sąlygas patekti į *veiklos vietą* ir pateikia dokumentus ar duomenų įrašus.

9 straipsnis

Tikrintojų nepriklausomumas ir akreditavimas *arba leidimų jiems suteikimas*

1. Tikrintojai turi būti nepriklausomi nuo operatorių, *įmonių*, kasyklų operatorių bei *importuotojų ir* turi vykdyti tikrinimo veiklą pagal šį reglamentą vadovaudamiesi viešuoju interesu. Todėl nei tikrintojas, nei jokia to paties teisės subjekto dalis negali būti operatorius, *įmonė*, kasyklos operatorius *arba importuotojas*, arba operatoriaus, *įmonės*, kasyklos operatoriaus *ar importuotojo* savininkas arba operatoriui, *įmonei*, kasyklos operatoriui *ar importuotojui* priklausantis subjektas.

Tikrintojai negali su operatoriais, *įmonėmis*, kasyklų operatoriais *ar importuotojais* turėti ryšių, kurie galėtų turėti įtakos jų nepriklausomumui ir nešališkumui.

2. Tikrintojai, *kurie yra juridiniai asmenys*, turi būti akredituoti nacionalinės akreditacijos įstaigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008.

Tais atvejais, kai šiame reglamente nėra konkrečių nuostatų dėl tikrintojų akreditavimo, taikomas Reglamentas (EB) Nr. 765/2008.

3. *Šio reglamento tikslais valstybės narės gali nuspręsti suteikti leidimus fiziniams asmenims būti tikrintojais. Tiems tikrintojams leidimus suteikia nacionalinė institucija, kuri nėra pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 dalį paskirta nacionalinė akreditavimo įstaiga.*

4. *Jei valstybė narė nusprendžia taikyti 3 dalį, ji užtikrina, kad atitinkama nacionalinė institucija atitiktų šį reglamentą, ir pateikia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms visus patvirtinamuosius dokumentus, būtinus tikrintojų, kuriems suteikti leidimai pagal tą dalį, kompetencijai patikrinti.*

10 straipsnis

Informacijos naudojimas ir dalijimasis ja

1. *Atlikdami savo užduotis ir vykdydami savo įgaliojimus pagal šį reglamentą, Komisija, kompetentingos institucijos ir tikrintojai atsižvelgia į Tarptautinio išmetamo metano kiekio stebėjimo centro (toliau – IMEO) ar Naftos ir dujų sektorių partnerystės dėl metano (toliau – OGMP) arba kitą susijusią tarptautiniu mastu viešai prieinamą informaciją, visų pirma informaciją apie ■ :*
- a) išmetamo metano kiekio duomenų rinkimą taikant tinkamus statistinius metodus;
 - b) metodikų ir statistikos procesų, pramonės naudojamų kiekybiniais išmetamo metano kiekio duomenims gauti, tikrinimą *ir tvirtinimą*;
 - c) duomenų agregavimo ir analizės metodikų rengimą pagal mokslo ir statistikos gerąją praktiką, kad būtų užtikrintas didesnis išmetamo kiekio įverčių tikslumas, tinkamai apibūdinant neapibrėžtį;

- d) pateiktų duomenų, agreguotų pagal pagrindinį šaltinį ir pagal duomenų teikimo lygį ir suklasifikuotų, **jei yra**, pagal eksploatuojamą ir neeksploatuojamą turtą, paskelbimą, laikantis konkurencijos ir konfidencialumo reikalavimų;
- e) nustatytų faktų apie reikšmingus duomenų šaltinių neatitikimus pranešimą, **prisidedant prie patikimesnių mokslinių metodikų kūrimo;**
- f) **pranešimą apie itin didelio kiekio išmetimo įvykius, nustatytus taikant ankstyvojo nustatymo ir įspėjimo sistemą.**

2. Komisija pateikia IMEO **viešai prieinamus** išmetamo metano kiekio duomenis, **kurie, jos nuomone, yra svarbūs** ir kuriuos jai pateikė kompetentingos institucijos pagal šį reglamentą.

3 skyrius

Metano išmetimas naftos ir dujų sektoriuose

11 straipsnis

Taikymo sritis

Šis skyrius taikomas **1 straipsnio 2 dalies** a, b ir c punktuose nurodytai veiklai.

12 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip ■ ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] ■ operatoriai pateikia kompetentingoms institucijoms ataskaitą, kurioje pateikiamas iš šaltinio išmetamo metano kiekio, apskaičiuoto naudojant *bent* bendruosius visiems šaltiniams taikomus ■ išmetamųjų teršalų faktorius, *kiekybinis vertinimas*. *Toje ataskaitoje gali būti pateiktas kai kurių arba visų šaltinių iš šaltinio išmetamo metano kiekio kiekybinis vertinimas pagal 2 dalyje nustatytus reikalavimus.*
2. *Sąjungoje įsisteigę operatoriai ir įmonės valstybės narės, kurioje yra turtas, kompetentingoms institucijoms pateikia ataskaitą, kurioje pateikiamas išmetamo metano kiekio kiekybinis vertinimas šaltinio lygmeniu:*
 - a) *eksploatuojamo turto atveju – ne vėliau kaip ... [18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] ir*
 - b) *neeksploatuojamo turto atveju – ne vėliau kaip ... [30 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], jei apie šį turtą nebuvo pranešta pagal a punktą.*

Jei tiesiogiai išmatuoti neįmanoma, teikiant ataskaitas naudojami savitieji išmetamųjų teršalų faktoriai, pagrįsti kiekybiniu vertinimu arba ėminių ėmimu šaltinio lygmeniu.

3. ***Sąjungoje įsisteigę operatoriai ir įmonės valstybės narės, kurioje yra turtas,*** kompetentingoms institucijoms pateikia ataskaitą, kurioje ***pateikiamas išmetamo metano kiekio kiekybinis vertinimas šaltinio lygmeniu, kartu su veiklos vietoje išmetamo metano kiekio matavimų duomenimis, kad būtų galima įvertinti ir palyginti su šaltinio lygmeniu įvertintais kiekiais, agreguotais pagal veiklos vietą:***

- a)*** eksploatuojamo turto atveju – ***ne vėliau kaip ... [30 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kasmet ne vėliau kaip gegužės 31 d., ir***
- b)*** ***neeksploatuojamo turto atveju – ne vėliau kaip ... [48 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kasmet ne vėliau kaip gegužės 31 d., jei apie šį turtą nebuvo pranešta pagal a punktą.***

Prieš pateikdami ataskaitą kompetentingoms institucijoms, ***operatoriai ir*** įmonės užtikrina, kad ataskaita būtų įvertinta tikrintojo, ir kartu prideda tikrinimo pažymą, išduotą pagal 8 straipsnį.

4. Šiame straipsnyje numatytos ataskaitos apima paskutinių kalendorinių metų, kurių duomenys turimi, laikotarpį ir į jas įtraukiama bent ši informacija:
- a) išmetamųjų teršalų šaltinių rūšis ir vieta;
 - b) išsamūs duomenys apie kiekvieną ■ išmetamųjų teršalų šaltinio rūšį, **nurodant metano kiekį tonomis ir CO₂ ekvivalento kiekį tonomis, naudojant visuotinio atšilimo potencialą, kaip apibrėžta Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) šeštojoje vertinimo ataskaitoje;**
 - c) išsami informacija apie kiekybinio vertinimo metodikas ■ ;
 - d) visas išmetamas metano kiekis, susijęs su eksploatuojamu turtu;
 - e) neeksploatuojamo turto nuosavybės dalis ir dėl jo išmetamas metano kiekis, padaugintas iš tos nuosavybės dalies;
 - f) subjektų, kuriems priklauso neeksploatuojamo turto eksploatacinė kontrolė, sąrašas.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato **šiuo straipsnyje** numatytų ataskaitų šabloną, **atsižvelgdama į jau taikomas nacionalines apskaitos ataskaitas ir naujausius OGMP techninių gairių dokumentus ir ataskaitų šablonus**. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 35 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

Kol bus priimti atitinkami įgyvendinimo aktai, operatoriai ir įmonės atitinkamai pradinės, vidurinės ir galutinės grandžių operacijoms naudoja OGMP 2.0 techninių gairių dokumentus ir ataskaitų šablonus.

5. *Šiame straipsnyje nurodyti matavimai ir kiekybiniai vertinimai atliekami laikantis atitinkamai pagal 32 straipsnį nustatytų standartų ir techninių nurodymų. Iki tų standartų ar techninių nurodymų taikymo pradžios dienos operatoriai ir įmonės vadovaujasi pažangiausia pramonės praktika ir naudoja geriausias prieinamas technologijas išmetamam metano kiekiui matuoti ir kiekybiškai įvertinti. Tame kontekste Sąjungoje įsisteigę operatoriai ir įmonės tokiais tikslais gali naudoti naujausius OGMP 2.0 techninių gairių dokumentus, patvirtintus ne vėliau kaip ... [šio reglamento įsigaliojimo dieną].*

Operatoriai ir įmonės kompetentingoms institucijoms ir tikrintojams teikia informaciją apie taikytus standartus, įskaitant Europos ar kitus tarptautinius standartus, arba metodikas.

6. *Sąjungoje įsisteigę operatoriai ir įmonės palygina išmetamo metano kiekio kiekybinį vertinimą šaltinio lygmeniu ir išmetamą metano kiekį veiklos vietos lygmeniu. Jei yra statistiškai reikšmingų neatitikimų tarp išmetamo metano kiekio kiekybinio vertinimo šaltinio lygmeniu ir išmetamo metano kiekio matavimo veiklos vietos lygmeniu, operatoriai ir įmonės:*
- a) *nedelsdami apie tai praneša kompetentingoms institucijoms iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos;*
 - b) *kuo greičiau atlieka suderinimo procesą ir informuoja kompetentingą instituciją apie suderinimo proceso rezultatus, įskaitant visus įrodymus ir patvirtinamuosius dokumentus, ne vėliau kaip per kitą ataskaitinį laikotarpį.*

Vykdamt suderinimo procesą atsižvelgiama į galimas neatitikimų priežastis, įskaitant bent technologijų ir metodų, taikytų atliekant išmetamo metano kiekio kiekybinį vertinimą šaltinio lygmeniu ir matavimą veiklos vietos lygmeniu, tikslumą ir tinkamumą, arba bet kokius rezultatų duomenų netikslumus, atsirandančius dėl pasirinktų metodų, technologijų ar rezultatų ekstrapoliacijos.

Suderinimo proceso tikslais operatoriai ir įmonės apsvarsto galimybę atlikti papildomą kiekybinį vertinimą šaltinio lygmeniu arba matavimus veiklos vietos lygmeniu, kad pateiktų reikiamus įrodymus, paaiškinančius neatitikimų priežastis. Remdamiesi suderinimo proceso rezultatais, operatoriai ir įmonės, kai tikslinga, atlieka paskesnius kiekybinio vertinimo šaltinio lygmeniu arba matavimų veiklos vietos lygmeniu kiekybinius koregavimus.

Jei kompetentingos institucijos mano, kad operatoriaus ar įmonės pagal pirmos pastraipos b punktą pateikta informacija tinkamai nepaaiškinamos neatitikimų priežastys, kompetentingos institucijos gali paprašyti operatoriaus ar įmonės pateikti papildomos informacijos arba imtis papildomų veiksmų.

7. Kai informacija yra konfidenciali pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/943²⁴, atitinkami operatoriai ar įmonės ataskaitoje nurodo neatskleistos informacijos rūšį ir jos neatskleidimo priežastį.

²⁴ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo (OL L 157, 2016 6 15, p. 1).

8. Kompetentingos institucijos šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas padaro prieinamas visuomenei ir Komisijai pagal 5 straipsnio 4 dalį per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai atitinkami operatoriai ar įmonės jas pateikia.

13 straipsnis

Bendroji išmetamo metano kiekio mažinimo pareiga

Operatoriai imasi visų *tinkamų metano kiekio mažinimo* priemonių , kad vykdydami savo veiklą užkirstų kelią metano išmetimui ir kuo labiau sumažintų išmetamą metano kiekį.

14 straipsnis

Nuotėkių aptikimas ir remontas

1. Ne vėliau kaip ... [**9** mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] *esamų veiklos vietų atveju ir per 6 mėnesius nuo naujų veiklos vietų eksploatavimo pradžios dienos* operatoriai kompetentingoms institucijoms pateikia nuotėkių aptikimo ir remonto programą (toliau – NAIR programa).

NAIR programoje išsamiai aprašomi NAIR tyrimai *ir veikla, įskaitant konkrečius terminus*, kurie turi būti atlikti pagal šį straipsnį, *I priedo 1 ir 2 dalis ir 32 straipsnį nustatytus atitinkamus standartus ir techninius nurodymus, priklausomai nuo to, kas taikytina. Jei padaroma kokių nors NAIR programos pakeitimų, operatoriai kompetentingoms institucijoms kuo greičiau pateikia atnaujintą NAIR programą.*

Iki pagal 32 straipsnį nustatytų standartų ar techninių nurodymų taikymo pradžios dienos operatoriai vykdydami NAIR tyrimus vadovaujasi pažangiausia pramonės praktika ir geriausiomis rinkoje prieinamomis technologijomis. Operatoriai kompetentingoms institucijoms ir tikrintojams teikia informaciją apie taikytus standartus, įskaitant tarptautinius standartus, arba metodikas.

Kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad operatorius iš dalies pakeistų NAIR programą atsižvelgdamas į šio reglamento reikalavimus.

2. *Operatoriai kuo greičiau nuo ... [šio reglamento įsigaliojimo diena] inicijuoja visų komponentų, už kuriuos jie yra atsakingi, pirmąjį II tipo NAIR tyrimą pagal NAIR programą.*

Bet kuriuo atveju operatoriai pirmąjį II tipo NAIR tyrimą esamose veiklos vietose atlieka ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Nedarant poveikio I priedo 1 dalyje nustatytam dažnumui, operatoriai II tipo NAIR tyrimus, atliktus nuo ... [24 mėnesiai iki šio reglamento įsigaliojimo dienos] iki ... [šio reglamento įsigaliojimo diena], gali laikyti pirmuoju II tipo NAIR tyrimu.

Per 9 mėnesius nuo naujų veiklos vietų eksploatavimo pradžios dienos operatoriai atlieka visų ■ komponentų, už kuriuos jie yra atsakingi, pirmąjį II tipo NAIR tyrimą pagal NAIR programą.

■

Atlikę pirmąjį II tipo NAIR tyrimą, operatoriai I ir II tipo NAIR tyrimus atlieka tokiu dažnumu:

- a) antžeminių ir požeminių komponentų, išskyrus skirstymo ir perdavimo tinklus, atveju – I priedo 1 dalies 1 punkte nustatytu minimaliu dažnumu;*
- b) skirstymo ir perdavimo tinklų komponentų atveju – I priedo 1 dalies 2 punkte nustatytu minimaliu dažnumu;*
- c) visų jūroje esančių komponentų atveju – I priedo 1 dalies 3 punkte nustatytu minimaliu dažnumu;*
- d) visų kitų komponentų atveju – I priedo 1 dalies 4 punkte nustatytu minimaliu dažnumu.*

3. Nedarant poveikio pareigai atlikti II tipo NAIR tyrimus pagal šį straipsnį, kai reikia atlikti I tipo NAIR tyrimą, operatoriai gali pasirinkti atlikti II tipo NAIR tyrimą vietoj I tipo NAIR tyrimo.

4. *Atlikdami NAIR tyrimus, operatoriai gali naudoti pažangias aptikimo technologijas, jeigu:*
- a) *kompetentingos institucijos patvirtina jų naudojimą pagal NAIR programą;*
 - b) *matavimas atliekamas kiekvieno atskiro potencialaus išmetamųjų teršalų šaltinio lygmeniu ir*
 - c) *tos pažangios aptikimo technologijos atitinka 7 ir 8 dalyse nustatytus reikalavimus ir I priedo 1 dalies 2 punkte nustatytus reikalavimus.*
5. *Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies ketvirtos pastraipos, kai naftą ar gamtines dujas išgaunantys ar apdorojantys operatoriai pateikia įrodymų, pagrįstų ankstesnių 5 metų matavimais, kurie operatorių buvo pateikti pagal 12 straipsnį ir tikrintojo įvertinti, kad metanas nuteka iš mažiau kaip 1 % visų jų komponentų ir subkomponentų kiekvienoje veiklos vietoje ir kad agreguotas su tais nuotėkiais susijęs išmetamas metano kiekis sudaro mažiau nei 0,08 % viso dujų tūrio arba 0,015 % visos apdorotos ar išgautos naftos masės, komponentų veiklos vietose, kuriose nebuvo nustatyta nuotėkių, NAIR tyrimai gali būti atliekami kitokiu dažnumu, gavus kompetentingų institucijų pritarimą ir su sąlyga, kad:*
- a) *visų komponentų apdorojimo vietose atveju I tipo NAIR tyrimai atliekami bent kas 12 mėnesių;*
 - b) *bent 25 % visų komponentų apdorojimo vietose atveju II tipo NAIR tyrimai atliekami kas 12 mėnesių ir visi komponentai patikrinami bent kas 48 mėnesius;*

- c) *visų komponentų gamybos vietose atveju I tipo NAIR tyrimai atliekami bent kas 36 mėnesius;*
- d) *visų komponentų gamybos vietose atveju II tipo NAIR tyrimai atliekami bent kas 60 mėnesių.*

Jei, atlikus NAIR tyrimus pagal šios dalies pirmą pastraipą, nustatoma, kad metanas nuteka iš 1 % ar daugiau visų komponentų ir subkomponentų kiekvienoje veiklos vietoje arba agreguotas su tais nuotėkiais susijęs išmetamas metano kiekis sudaro daugiau nei 0,08 % viso dujų tūrio arba 0,015 % visos apdorotos ar išgautos naftos masės, atitinkamam operatoriui toje veiklos vietoje taikomos 2 dalyje nustatytos pareigos.

Kompetentinga institucija praneša Komisijai apie pagal šią dalį suteiktas nukrypti leidžiančias nuostatas ir atlieka 6 straipsnio 4 dalyje nurodytus nerutininius patikrinimus.

6. *NAIR tyrimai atliekami naudojant aptikimo prietaisus, leidžiančius nustatyti toliau nurodytus kiekvieno komponento tipo nuotėkius:*

- a) *antžeminių komponentų ir virš jūros lygio esančių komponentų atveju kuo arčiau kiekvieno atskiro potencialaus išmetamųjų teršalų šaltinio;*
- b) *požeminių komponentų atveju pirmu etapu žemės ir atmosferos sąlyčio vietoje, o, jei aptinkamas nuotėkis, kaip nurodyta pagal 7 dalį priimtame įgyvendinimo akte, antru etapu kuo arčiau išmetamųjų teršalų šaltinio;*
- c) *jūroje žemiau jūros lygio ar po jūros dugnu esančių komponentų atveju taikant geriausius rinkoje prieinamus aptikimo metodus.*

7. *Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustato:*

- a) minimalias aptikimo ribas ir aptikimo metodus, taikytinus įvairiems aptikimo prietaisams, kurie naudojami siekiant laikytis 8 dalyje visiems komponentams nustatytų reikalavimų;*
- b) pirmajam NAIR tyrimų etapui taikytinas ribines vertes, kurios turi būti naudojamos siekiant laikytis 8 dalyje požeminiams komponentams nustatytų reikalavimų.*

Tos minimalios aptikimo ribos, metodai ir ribinės vertės grindžiami geriausiomis prieinamomis technologijomis ir geriausiais prieinamais aptikimo metodais, atsižvelgiant į skirtingus komponentų tipus ir NAIR tyrimus. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 35 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Kol bus priimtas tas įgyvendinimo aktas, operatoriai, siekdami laikytis 8 dalies reikalavimų, naudoja geriausias prieinamas technologijas ir geriausius prieinamus aptikimo metodus, laikydamiesi gamintojo nustatytų eksploatacijos ir techninės priežiūros specifikacijų.

8. Operatoriai, naudodami aptikimo prietaisus pagal gamintojo nustatytas eksploatacijos ir techninės priežiūros specifikacijas, remontuoja arba pakeičia visus komponentus, kurie, kaip nustatyta, esant standartinei temperatūrai ir slėgiui, išmeta metano kiekį, kuris siekia arba viršija toliau nurodytus lygius:

a) *I tipo NAIR tyrimai: 7 000 milijoninių dalių metano tūrio arba 17 gramų metano per valandą;*

b) *II tipo NAIR tyrimai:*

i) *500 milijoninių dalių metano tūrio arba 1 gramas metano per valandą antžeminių komponentų ir jūroje virš jūros lygio esančių komponentų atveju;*

ii) *1 000 milijoninių dalių metano tūrio arba 5 gramai metano per valandą požeminių komponentų atveju NAIR tyrimų antruoju etapu;*

iii) *7 000 milijoninių dalių metano tūrio arba 17 gramų per valandą jūroje žemiau jūros lygio ar po jūros dugnu esančių komponentų atveju.*

9. **8 dalyje** nurodyti komponentai remontuojami arba pakeičiami iš karto po nuotėkio aptikimo. **Jeigu remonto negalima atlikti iš karto po nuotėkio aptikimo, turi būti bandoma jį atlikti kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 5 dienas po nuotėkio aptikimo ir remontas turi būti užbaigtas per 30 dienų po nuotėkio aptikimo.**

Jei operatorius gali įrodyti, kad per 5 dienas nepavyks sėkmingai atlikti arba yra neįmanoma atlikti remonto ar pakeisti komponento pirmuoju bandymu arba jei operatorius numato, kad viso remonto neįmanoma atlikti per 30 dienų dėl saugos, administracinių ar techninių priežasčių, operatorius ne vėliau kaip per 12 dienų nuo nuotėkio aptikimo dienos apie tai praneša kompetentingoms institucijoms ir pateikia to įrodymą kartu su remonto ir stebėsenos grafikais, kuriuose yra bent II priede nustatyti elementai.

Į tuos remonto ir stebėsenos grafikus įtraukiami visi būtini bet kokį vėlavimą pagrindžiantys įrodymai. Remonto ir stebėsenos grafikais turi būti užtikrinama, kad poveikis aplinkai būtų kuo mažesnis, kartu atsižvelgiant į atitinkamus saugos, administracinius ir techninius aspektus. Kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad operatorius iš dalies pakeistų remonto ir stebėsenos grafikus, atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus. Bet kuriuo atveju remontas atliekamas arba komponentas pakeičiamas kuo greičiau.

Operatoriai pirmenybę teikia didesnių nuotėkių remontui.

Atliekant šioje dalyje nurodytą remontą arba pakeičiant komponentą naudojamos geriausios rinkoje prieinamos technologijos, kuriomis suteikiama ilgalaikė apsauga nuo nutekėjimo ateityje.

Kaip nurodyta šioje dalyje, saugos, administraciniai ir techniniai aspektai apima tik :

- a) darbuotojų ir kitų arti *aptikto nuotėkio* esančių žmonių saugą;
- b) *neigiamą* poveikį aplinkai, *jei operatorius gali įrodyti, kad tas poveikis būtų didesnis nei nauda aplinkai, pvz., tais atvejais, kai dėl remonto bendras išmetamo metano kiekis galėtų būti didesnis nei tuo atveju, jei remontas nebūtų atliekamas;*
- c) komponento prieinamumą, *įskaitant planinę techninę priežiūrą, leidimų išdavimo proceso reikalavimus arba privalomą administracinių leidimų išdavimą;*
- d) atsarginių *dalių, reikalingų* komponentui *suremontuoti, arba pakeitimo komponentų nebuvimą ir*
- e) *reikšmingą dujų tiekimo padėties pablogėjimą, dėl kurio gali susidaryti tokio lygio krizė, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1938²⁵ 11 straipsnio 1 dalyje.*

²⁵ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1).

10. Kai taikoma viena ar daugiau iš 9 dalies šeštos pastraipos a–e punktuose nustatytų sąlygų ir prieš atliekant remontą arba pakeičiant komponentą reikia sustabdyti sistemą, operatoriai turi sumažinti nuotėkį per 24 valandas nuo jo aptikimo ir atlikti nuotėkio remontą iki kito planinio ■ sistemos sustabdymo pabaigos arba per vienus metus, priklausomai nuo to, kas yra anksčiau, išskyrus atvejus, kai galima pagrįstai manyti, kad anksčiau atliekant remontą susidarytų padėtis, kai remonto operacijų metu išleidžiamo metano kiekis greičiausiai būtų gerokai didesnis už metano kiekį, kuris būtų nutekėjęs neatliekant remonto, arba išskyrus atvejus, kai galima pagrįstai manyti, kad anksčiau atliekant remontą kiltų tiekimo saugumo problemų mažose sujungtose sistemose, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2019/944.

Operatorius nedelsdamas kompetentingoms institucijoms pateikia visus būtinus įrodymus, pagrindžiančius jo sprendimą atidėti remontą.

Sprendimą atidėti remontą dėl saugos, administracinių ar techninių sumetimų turi patvirtinti kompetentingos institucijos ir jis įtraukiamas į remonto ir stebėsenos grafikus. Kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad atitinkamas operatorius iš dalies pakeistų remonto ir stebėsenos grafikus, atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus.

11. *Operatoriai nedelsdami parengia, nuolat atnaujina ir kompetentingoms institucijoms suteikia visišką prieigą prie visų sprendimų atidėti remontą pagal šį straipsnį registro, įskaitant visus būtinus įrodymus, pagrindžiančius kiekvieną sprendimą, ir atitinkamus remonto ir stebėsenos grafikus.*

12. Nepaisant 2 dalies, operatoriai tiria komponentus, kurie, kaip buvo nustatyta, išmeta:

- a) tokį metano *kiekį*, kuris kaip nustatyta anksčiau atlikto NAIR tyrimo metu, *esant standartinei temperatūrai ir slėgiui, yra lygus 8 dalyje nurodytoms ribinėms vertėms arba didesnis iš karto* po atlikto remonto pagal 9 dalį ir ne vėliau kaip per 45 dienas po to, siekdami įsitikinti, kad remontas atliktas sėkmingai, *ir*
- b) tokį metano *kiekį, kuris, esant standartinei temperatūrai ir slėgiui, yra mažesnis už 8 dalyje nustatytas ribines vertes* ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išmetamo metano kiekio aptikimo dienos, siekiant *bent vieną kartą* patikrinti, ar pasikeitė metano nuotėkio kiekis *ir ar reikia atlikti remontą*.

Tais atvejais, kai nustatoma didesnė saugos rizika arba didesnė metano nuotėkio rizika, kompetentingos institucijos gali rekomenduoti atitinkamų komponentų NAIR tyrimus atlikti dažniau.

13. Nedarant poveikio ataskaitų teikimo pareigoms pagal 14 dalį, operatoriai užfiksuoja visus nustatytus nuotėkius, nepriklausomai nuo jų dydžio, ir *reguliariai* juos tiria *bei* užtikrina, kad būtų atliktas jų remontas pagal 9 dalį.

Operatoriai saugo tuos duomenų įrašus ne trumpiau kaip 10 metų ir pateikia tą informaciją kompetentingoms institucijoms paprašius.

14. ***Kasmet*** operatoriai valstybės narės, kurioje yra atitinkamas turtas, kompetentingoms institucijoms pateikia ***visus remonto ir stebėsenos grafikus ir*** ataskaitą, kurioje ***apibendrinami visų NAIR tyrimų, užbaigtų per praėjusius metus, rezultatai.***

Kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad operatorius iš dalies pakeistų ataskaitą arba remonto ir stebėsenos ***grafikus***, atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus.

15. Operatoriai gali bet kurias iš šiame straipsnyje nustatytų užduočių pavesti atlikti kitiems subjektams. Pavestos užduotys neturi įtakos operatorių atsakomybei ir nedaro poveikio kompetentingų institucijų vykdomos priežiūros veiksmingumui.
16. Valstybės narės užtikrina, kad su atitinkamais NAIR tyrimais susijusių NAIR paslaugų teikėjams ***ir operatoriams*** būtų prieinamos sertifikavimo, akreditavimo sistemos ar lygiavertės kvalifikacijos sistemos, įskaitant tinkamas mokymo programas.
17. ***Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoms 2008/56/EB²⁶ ir 2013/30/ES²⁷, kompetentingos institucijos gali nuspręsti šio straipsnio reikalavimų netaikyti jų teritorijos jūroje didesniame nei 700 m gylyje esantiems naftos ir dujų komponentams, jei atitinkamas operatorius gali pateikti patikimų įrodymų, kad labai tikėtina, jog galimo iš tų komponentų išmetamo metano kiekio poveikis klimatui bus nereikšmingas.***

²⁶ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva), (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

²⁷ 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/30/ES dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB (OL L 178, 2013 6 28, p. 66).

15 straipsnis

Dujų išleidimo bei dujų deginimo apribojimai

1. Dujų išleidimas yra draudžiamas, išskyrus atvejus šiame straipsnyje numatytomis aplinkybėmis. Rutininis dujų deginimas yra draudžiamas.
2. Dujų išleidimas **ar dujų deginimas** yra leidžiamas tik ■ esant ekstremaliajai situacijai ar trikčiai.
3. **Nepaisant 2 dalies, dujų išleidimas ar dujų deginimas leidžiamas**, kai tai neišvengiama ir visiškai būtina ■, ir su sąlyga, kad vykdomos 16 straipsnyje nustatytos pareigos pranešti.

Laikoma, kad dujų išleidimas bei dujų deginimas yra neišvengiamas ir visiškai būtinas toliau nurodytais konkrečiais atvejais, kai **atitinkamai** dujų išleidimo **ar dujų deginimo** negalima visiškai atsisakyti **arba tai yra būtina dėl saugos priežasčių**:

- a) įprastai naudojant **pneumatinius prietaisus, kompresorius, atmosferos slėgio laikymo cisternas, ėminių ėmimo ir matavimo prietaisus, sausųjų dujų sandariklius arba kitus** komponentus, **skirtus išleisti dujas**, su sąlyga kad tokia įranga atitinka ■ pagal **32 straipsnį nustatytus standartus arba techninius nurodymus** ir yra tinkamai prižiūrima ■ siekiant iki minimumo sumažinti metano nutekėjimą; ■
- b) išleidžiant arba pašalinant gręžinyje užsilaikiusį skystį esant atmosferos slėgiui;
- c) atliekant matavimus arba imant ėminus cisternoje ar kitame mažaslėgiame inde, **jeigu ta cisterna arba indas atitinka pagal 32 straipsnį nustatytus standartus arba techninius nurodymus**;

- d) perpilant skysčius iš cisternos ar kito mažaslėgio indo į transporto priemonę, **jeigu ta cisterna ar indas atitinka pagal 32 straipsnį nustatytus standartus arba techninius nurodymus**;
- e) atliekant remontą, techninę priežiūrą, **bandymo procedūras ir eksploatacijos nutraukimą**, įskaitant įrangos prapūtimą ir slėgio sumažinimą, kad būtų galima atlikti remontą ir techninę priežiūrą; ■
- f) atliekant gręžinio galvutės bandymą;
- g) atliekant sandariklio nuotėkio bandymą;
- h) atliekant gamybinį bandymą, trunkantį trumpiau nei 24 valandas;
- i) tais atvejais, kai metanas neatitinka surinkimo vamzdyno specifikacijų, jeigu operatorius du kartus per savaitę analizuoja metano ėminius siekdamas nustatyti, ar jie atitinka specifikacijas, ir nukreipia metaną į surinkimo vamzdyną iškart, kai tik jis atitinka vamzdyno specifikacijas;
- j) perduodant eksploatuoti vamzdynus, įrangą ar gamybinius objektus, ir tik tiek laiko, kiek reikia priemonėms iš vamzdyno ar įrangos išvalyti;
- k) atliekant vamzdyno valymą kamščiais, išleidimą remonto tikslais, **eksploatacijos nutraukimą** arba prapūtimą ■ norint atlikti remontą ar techninę priežiūrą ir tik jeigu dujų neįmanoma sulaikyti ar nukreipti į nepaveiktą vamzdyno dalį.

4. Kai dujų išleidimas yra leidžiamas pagal 2 ir 3 dalis, operatoriai išleidžia dujas tik tuo atveju, jeigu dujų deginimas yra techniškai neįmanomas **dėl degumo stokos arba negalėjimo išlaikyti liepsnos**, kylančios rizikos darbų ar darbuotojų saugai **arba jeigu poveikis aplinkai būtų didesnis, kiek tai susiję su išmetamu metano kiekiu**. Tokiomis aplinkybėmis, vykdydami 16 straipsnyje nustatytą pareigą pranešti, operatoriai **praneša** kompetentingoms institucijoms **ir pateikia įrodymų**, kodėl vietoj dujų deginimo būtina rinktis dujų išleidimą.
5. **Dujų išleidimo įranga pakeičiama alternatyvia netaršia įranga, jei tokia prieinama rinkoje ir jei ji atitinka pagal 32 straipsnį nustatytus standartus arba techninius nurodymus, taikomus komponentams, skirtiems išleisti dujas.**
6. **Be 2 ir 3 dalyse nustatytų sąlygų, fakelus deginti** leidžiama tik jeigu metano įleisti atgal į gręžinius, panaudoti veiklos vietoje, **saugoti vėlesniam naudojimui** ar jo tiekti rinkai neįmanoma dėl kitų nei ekonominiai motyvai priežasčių. Tokiomis aplinkybėmis, vykdydami 16 straipsnyje nustatytas pareigas pranešti, operatoriai kompetentingoms institucijoms pateikia įrodymų, kodėl vietoj metano įleidimo atgal į gręžinius, naudojimo veiklos vietoje, **saugojimo vėlesniam naudojimui** arba tiekimo rinkai būtina rinktis dujų deginimą.
7. **Jeigu veiklos vieta įrengiama, pakeičiama ar visiškai atnaujinama, operatoriai įrengia ir naudoja tik rinkoje prieinamus netaršius pneumatinius prietaisus, kompresorius, atmosferos slėgio laikymo cisternas, ėminių ėmimo ir matavimo prietaisus ir sausųjų dujų sandariklius. Jeigu veiklos vieta pakeičiama arba atnaujinama iš dalies, operatoriai toje dalyje įrengia ir naudoja tik rinkoje prieinamus netaršius pneumatinius prietaisus, kompresorius, atmosferos slėgio laikymo cisternas, ėminių ėmimo ir matavimo prietaisus ir sausųjų dujų sandariklius.**

8. **Operatoriai nedelsdami ir bet kuriuo atveju įgyvendina šį straipsnį esamų veiklos vietų atveju ne vėliau kaip ... [18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] ir ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo naujų veiklos vietų eksploatacijos pradžios dienos. Jeigu operatoriai negali laikytis šio straipsnio dėl išimtinio vėlavimo, kurį lėmė būtinybė gauti leidimą ar bet kokį kitą administracinį leidimą iš atitinkamų institucijų arba dujų išleidimo ar dujų deginimo įrangos nebuvimas, jie kompetentingoms institucijoms pateikia išsamų įgyvendinimo grafiką. Tame grafike pateikiama pakankamų įrodymų, kad įvykdytos šioje dalyje nustatytos sąlygos. Kompetentingos institucijos gali pareikalauti pakeisti tą grafiką.**

16 straipsnis

Pranešimas apie dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius

1. Operatoriai kompetentingoms institucijoms praneša apie dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius:
- a) kai jų priežastis yra ekstremalioji situacija **arba** triktis **arba**
 - b) kai kuris nors vienas įvykis per 24 valandų laikotarpį trunka iš viso 8 valandas ar ilgiau.

Pirmoje pastraipoje nurodytas pranešimas pateikiamas nedelsiant po įvykio ir ne vėliau kaip per 48 valandas nuo įvykio pradžios arba nuo to momento, kai operatorius apie jį sužino, nurodant III priede nustatytus elementus.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, **apie kontroliuojamą dujų deginimą sistemos sustabdymo metu pranešama metinėje ataskaitoje.**

2. *Operatoriai kaip 12 straipsnyje nurodytos atitinkamos ataskaitos dalį kompetentingoms institucijoms pateikia metines ataskaitas apie visus šio straipsnio 1 dalyje ir 15 straipsnyje nurodytus dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius, pateikdami III priede nurodytus elementus.*

17 straipsnis

Dujų deginimo efektyvumo reikalavimai

1. Kai **veiklos vieta** įrengiama, pakeičiama ar atnaujinama **visiškai ar iš dalies** arba kai įrengiami nauji fakelai ar kiti degimo prietaisai, operatoriai įrengia tik fakelus arba degimo prietaisus su automatiniu uždegikliu ar nuolatinio budėjimo degikliu, **kurių** pritaikytasis sunaikinimo **ir** pašalinimo efektyvumo lygis siekia **bent 99 %**.
2. Ne vėliau kaip ... [18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] ■ operatoriai užtikrina, kad visi fakelai ar kiti degimo prietaisai atitiktų 1 dalies reikalavimus.
3. Operatoriai **kas 15 dienų** atlieka ■ fakelų **ar kitų degimo prietaisų** patikrinimus, vadovaudamiesi IV priedu, **išskyrus atvejus, kai jie nėra naudojami reguliariai. Jei fakelai ar kiti degimo prietaisai nėra naudojami reguliariai, operatoriai juos patikrina prieš kiekvieną naudojimą.**

Kaip reguliarių patikrinimų alternatyvą operatoriai, gavę kompetentingų institucijų pritarimą, gali naudoti nuotolines arba automatizuotas stebėsenos sistemas, kaip nurodyta pagal IV priedo 1 ir 2 punktus.

Nustačius nukrypimą nuo normos, operatoriai ištiria nukrypimo nuo normos priežastį ir ją ištaiso per 6 valandas, o atšiaurių meteorologinių reiškinių ar kitų ekstremalių sąlygų atveju – per 6 valandas, kai sąlygos vėl tampa normalios.

4. *Jeigu naudojami automatiniai uždegikliai arba nuolatinio budėjimo degikliai, operatoriai turi naudoti liepsnos priežiūros įrangą, kad būtų nuolat stebima pagrindinė fakelo arba budėjimo degiklio liepsna siekiant užtikrinti, kad dujos nebūtų išleidžiamos užgesus liepsnai.*

18 straipsnis

Neveikiantys grėžiniai, *laikiniai užsandarinti grėžiniai ir visam laikui užsandarinti ir apleisti grėžiniai*

1. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] valstybės narės parengia ir viešai paskelbia visų jų teritorijoje esančių arba jų jurisdikcijai priklausančių neveikiančių *grėžinių, laikinai užsandarintų grėžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų grėžinių, kurie yra užregistruoti arba jeigu esama informacijos ar įrodymų apie jų buvimo vietą, arba jeigu jų buvimo vieta gali būti nustatyta įdėjus visas pagrįstas pastangas*, inventorinį aprašą. Tas inventorinis aprašas apima bent V priedo *1 dalyje* nurodytus elementus.

Valstybės narės tvarko ir nuolat atnaujina tą inventorinį aprašą, be kita ko, dėdamos visas pagrįstas pastangas nustatyti visų jų teritorijoje esančių arba jų jurisdikcijai priklausančių identifiкуotų neveikiančių grėžinių, laikinai užsandarintų grėžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų grėžinių buvimo vietą ir juos dokumentuoti, remdamosi patikimu vertinimu, kuriame atsižvelgiama į naujausius mokslinius duomenis ir geriausius prieinamus metodus.

2. *Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės, kurios pateikia Komisijai įrodymą, kad jų teritorijoje arba jų jurisdikcijoje yra 40 000 ar daugiau užregistruotų neveikiančių gręžinių, laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių, skaičiuojant juos kartu, gali tų gręžinių atžvilgiu atitinkamai priimti 1 dalyje nurodyto inventorinio aprašo užbaigimo ir išmetamo metano kiekio kiekybinio vertinimo planą arba įrodymą, kad iš tų gręžinių metanas neišmetamas, įtraukdamos bent V priedo 1 dalyje nustatytus elementus, ir jį paskelbti viešai su sąlyga, kad:*

- a) ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] į inventorinį aprašą įtraukiama bent 20 % tų gręžinių, pirmenybę teikiant neveikiantiems gręžiniams ir laikinai užsandarintiems gręžiniams;*
- b) ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] į inventorinį aprašą įtraukiama bent 40 % tų gręžinių;*
- c) kas 12 mėnesių po ... [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] į inventorinį aprašą įtraukiama dar bent 15 % tų gręžinių;*
- d) ne vėliau kaip ... [72 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] į inventorinį aprašą įtraukiami visi gręžiniai.*

Tą planą tvirtina kompetentingos institucijos.

3. *Nedarant poveikio 4 daliai, ne vėliau kaip ... [21 mėnuo nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] , o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip gegužės 31 d., kompetentingoms institucijoms pateikiamos ataskaitos, kuriose pateikiama informacija apie visuose neveikiančiuose gręžiniuose ir laikinai užsandarintuose gręžiniuose išmetamo metano kiekio kiekybinį vertinimą ir, kai esama slėgio stebėsenos įrangos, – informacija apie jų slėgio stebėseną.*

Tose ataskaitose pateikiamas į orą ir vandenį išmetamo metano kiekio kiekybinis įvertinimas ir informacija apie slėgio stebėseną, kai taikytina, taikant standartus arba techninius nurodymus, nustatytus pagal 32 straipsnį. Iki tų standartų ar techninių nurodymų taikymo pradžios dienos operatoriai ir valstybės narės, priklausomai nuo to, kas taikytina, vadovaujasi pažangiausia pramonės praktika ir naudoja geriausias prieinamas technologijas išmetamam metano kiekiui matuoti ir kiekybiškai įvertinti.

Kai operatoriai arba valstybės narės praneša apie išmetamą metano kiekį pagal tarptautinius arba regioninius susitarimus, kurių šalis yra Sąjunga arba atitinkama valstybė narė, šioje dalyje nurodytose ataskaitose gali būti pateikiama pagal tokius susitarimus pranešta informacija.

Ataskaitos dėl neveikiančių gręžinių ir laikinai užsandarintų gręžinių, esančių valstybėse narėse, kuriose yra 40 000 arba daugiau neveikiančių gręžinių, laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių, skaičiuojant juos kartu, pateikiamos ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo kiekvieno iš tų gręžinių įtraukimo į inventorių aprašą ir po to ne vėliau kaip kiekvienų metų gegužės 31 d.

4. *Jei kompetentingoms institucijoms pateikiamas išmetamo metano kiekio kiekybinis įvertinimas ir kai esama slėgio stebėsenos įrangos, slėgio stebėsenos duomenys, įrodantys, kad per pastaruosius 5 metus iš sausumoje esančio laikinai užsandarinto gręžinio metanas nėra išmetamas, tam gręžiniui 3 dalis nebetaikoma.*

Jei kompetentingoms institucijoms pateikiamas išmetamo metano kiekio kiekybinis įvertinimas ir kai esama slėgio stebėsenos įrangos, slėgio stebėsenos duomenys, įrodantys, kad per pastaruosius 3 metus iš jūroje esančio neveikiančio gręžinio arba jūroje esančio laikinai užsandarinto gręžinio metanas nėra išmetamas, tam gręžiniui 3 dalis nebetaikoma.

5. *Kai kompetentingoms institucijoms pateikiama patikimų įrodymų apie reikšmingus metano kiekius, po 4 dalyje nurodyto laikotarpio išmetamus iš jūroje esančio neveikiančio arba laikinai užsandarinto gręžinio, arba visam laikui užsandarinto ir apleisto gręžinio, ir kai tuos įrodymus yra patvirtinusi nepriklausoma trečioji šalis, kompetentingos institucijos nusprendžia dėl laikinai užsandarintų gręžinių atžvilgiu šiame straipsnyje nustatytų pareigų taikymo tam gręžiniui.*

6. *Kai išmetamas metano kiekis aptinkamas neveikiančiuose gręžiniuose, laikinai užsandarintuose gręžiniuose arba visam laikui užsandarintuose ir apleistuose gręžiniuose, valstybės narės arba pagal 8 dalį atsakingoji šalis imasi visų turimų būtinų priemonių, kad to gręžinio aplinka būtų išvalyta, regeneruota ir tas gręžinys būtų visam laikui užsandarintas, priklausomai nuo to, kas taikytina, kai tai techniškai įmanoma ir atsižvelgiant į būtinų darbų poveikį aplinkai, atsižvelgiant į susijusį išmetamo metano kiekio sumažinimą.*

7. Prieš pateikiant šio straipsnio 3 dalyje nurodytas ataskaitas kompetentingoms institucijoms, jos yra įvertinamos tikrintojo ir prie jų pridedama pagal 8 straipsnį išduota tikrinimo pažyma.
8. Valstybės narės *užtikrina*, kad operatoriai vykdytų 3–7 dalyse *ir 9 dalyje* nustatytas pareigas. *Jei operatorius, savininkas, licencijos turėtojas arba* pagal nacionalinę teisę už grėžinį *kitaip* atsakinga šalis *kompetentingai institucijai pateikia pakankamus ir patikimus įrodymus, įrodančius, kad neturi pakankamų finansinių išteklių toms pareigoms įvykdyti, arba kai atsakingosios šalies negalima* nustatyti, atsakomybė dėl tų pareigų tenka *valstybei narei*.

9. *Ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] valstybės narės arba pagal 8 dalį atsakingoji šalis parengia išmetamo metano kiekio mažinimo planą, pagal kurį išvaloma ir regeneruojama neveikiančių gręžinių ir laikinai užsandarintų gręžinių aplinka ir tie gręžiniai užsandarinami visam laikui, kuris apima bent V priedo 2 dalyje nurodytus elementus, ir jį įgyvendina per 12 mėnesių nuo 3 dalyje nurodytos pirmosios ataskaitos pateikimo dienos.*

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, jei valstybė narė ar pagal 8 dalį atsakingoji šalis gali įrodyti, kad per tą terminą to išmetamo metano kiekio mažinimo plano neįmanoma įgyvendinti dėl saugos, administracinių ar techninių priežasčių, jos gali atidėti jo įgyvendinimą. Išmetamo metano kiekio mažinimo plane pateikiami visi būtini tokį sprendimą pagrindžiantys įrodymai. Tokiais atvejais įgyvendinimas atliekamas kuo greičiau, užtikrinant, kad kiekvieno gręžinio atveju išmetamo metano kiekio mažinimo veiksmų pabaigos data nebūtų vėlesnė nei 3 metai nuo 3 dalyje nurodytos pirmosios ataskaitos pateikimo.

Kompetentingos institucijos gali iš atsakingosios šalies reikalauti iš dalies pakeisti išmetamo metano kiekio mažinimo planą, atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus.

Valstybės narės arba pagal 8 dalį atsakingoji šalis išmetamo metano kiekio mažinimo planą reguliariai atnaujina, atsižvelgdamos į 1 dalyje nurodytą inventorinį aprašą ir 3 dalyje nurodytas ataskaitas ir visus su jais susijusius pakeitimus arba iš jų gautą naują informaciją, taip pat remdamosi patikimu vertinimu, kuriame atsižvelgiama į naujausius mokslinius duomenis ir geriausius prieinamus metodus.

Mažinimo planuose, *naudojantis 1 dalyje nurodytu inventoriniu aprašu ir 3 dalyje nurodytomis ataskaitomis*, nustatomi darbų prioritetai, apimantys:

- a) grėžinių aplinkos išvalymą, aplinkos regeneravimą ir grėžinių užsandarinimą visam laikui;
- b) *atitinkamai* susijusių privažiuojamųjų kelių *arba apsemto aplinkinio dirvožemio aplinkos* regeneravimą;
- c) žemės, vandens, *jūros dugno* ir buveinių išteklių, kuriems padarė poveikį grėžiniai ir ankstesnė veikla, atkūrimą;
- d) *stebėseną*, kuria siekiama užtikrinti, kad užsandarinti grėžiniai *nebūtų* išmetamo metano šaltinis *pagal šį straipsnį*.

10. *Kompetentingos institucijos peržiūri šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas ir išmetamo metano kiekio mažinimo planus ir padaro juos prieinamus visuomenei ir Komisijai pagal 5 straipsnio 4 dalį per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai operatorius pateikė išmetamo metano kiekio mažinimo planą arba valstybė narė jį užbaigė.*

11. *Nedarant poveikio direktyvoms 2008/56/EB ir 2013/30/ES, kompetentingos institucijos gali nuspręsti šio straipsnio 3 arba 9 dalies reikalavimų, priklausomai nuo to, kas taikytina, netaikyti jūroje didesniame nei 700 m gylyje esantiems naftos ir dujų grėžiniams, jei gali būti pateikta patikimų įrodymų, kad labai tikėtina, jog galimo iš tų grėžinių išmetamo metano kiekio poveikis klimatui bus nereikšmingas.*

12. *Nedarant poveikio direktyvoms 2008/56/EB ir 2013/30/ES ir gavus kompetentingų institucijų pritarimą, šio straipsnio 3 arba 9 dalies reikalavimų, galima netaikyti jūroje 200–700 m gylyje esantiems laikinai užsandarintiems gręžiniams ir visam laikui užsandarintiems ir apleistiems gręžiniams, jei operatorius gali įrodyti, jog remiantis poveikio aplinkai vertinimu, atliktu prieš gręžimą arba po vykdant veiklą įvykusios avarijos, labai tikėtina, jog galimo iš tų gręžinių išmetamo metano kiekio poveikis klimatui bus nereikšmingas.*

4 skyrius

Metano išmetimas anglių sektoriuje

I skirsnis

Stebėseną ir duomenų teikimas veikiančiose anglių kasyklose

19 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis skirsnis taikomas veikiančioms požeminėms ir atvirosioms anglių kasykloms.
2. Iš veikiančių požeminių anglių kasyklų išmetamas metano kiekis apima:
 - a) iš visų kasyklos operatoriaus naudojamų ventiliacijos šachtų išmetamą metano kiekį;
 - b) iš drenažinių ir iš metano drenažo sistemos dėl tikslinio ar netyčinio dujų išleidimo arba dėl nevisiško sudeginimo fakelais išmetamą metano kiekį;

- c) metano kiekį, išmetamą po kasybos vykdomos veiklos metu ***ir anglių kasyklos teritorijoje.***
3. Iš veikiančių atvirųjų anglių kasyklų išmetamas metano kiekis apima:
- a) metano kiekį, išmetamą anglių kasykloje vykdomo kasybos proceso metu;
 - b) metano kiekį, išmetamą po kasybos vykdomos veiklos metu ***ir anglių kasyklos teritorijoje.***

20 straipsnis

Stebėseną ir duomenų teikimas

1. Požeminių anglių kasyklų operatoriai atlieka nepertraukiamuosius ***tiesioginius*** matavimus ***šaltinio lygmeniu*** ir kiekybinį vertinimą visose ištraukiamosios ventiliacijos šachtose. ***Kasyklų operatoriai kompetentingoms institucijoms praneša apie iš kiekvienos ventiliacijos šachtos per metus išmetamą metano kiekį kilotonomis, naudodami įrangą ir metodiką, kuriomis užtikrinamas matavimo tikslumas su 0,5 kilotonos per metus metano arba 5 % pranešto kiekio leidžiamuoju nuokrypiu, priklausomai nuo to, kuri vertė yra mažesnė.***
2. Drenažinių operatoriai atlieka viso išleidžiant ir deginant fakelus išskiriamo metano kiekio nepertraukiamuosius ***tiesioginius*** matavimus ***šaltinio lygmeniu*** ir kiekybinį vertinimą, nepriklausomai nuo to, dėl kokių priežasčių atliekamas toks dujų išleidimas bei dujų deginimas.

3. Atvirųjų anglių kasyklų atveju kasyklų operatoriai, atlikdami kiekybinį dėl kasybos veiklos išmetamo metano kiekio vertinimą, naudoja savituosius anglių kasyklos telkinio išmetamųjų teršalų faktorius. Kasyklų operatoriai tuos išmetamųjų teršalų faktorius nustato kas ketvirtį, laikydamiesi atitinkamų mokslinių standartų ir atsižvelgdami į išmetamą metano kiekį, išsiskiriantį iš aplinkinių sluoksnių.
4. 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti matavimai ir kiekybinis vertinimas atliekami taikant ***taikytinus standartus arba techninius nurodymus, nustatytus pagal 32 straipsnį. Iki tų standartų ar techninių nurodymų taikymo pradžios dienos kasyklų operatoriai vadovaujasi pažangiausia pramonės praktika ir naudoja geriausias prieinamas technologijas išmetamam metano kiekiui matuoti ir kiekybiškai įvertinti. Kasyklų operatoriai kompetentingoms institucijoms ir tikrintojams teikia informaciją apie taikytus standartus, įskaitant tarptautinius standartus, arba metodikas.***

Atliekant 1 ir 2 dalyse nurodytus nepertraukiamuosius ***tiesioginius*** matavimus ***šaltinio lygmeniu ir kiekybinį vertinimą***, kai dalis matavimo įrangos tam tikrą laiką neveikia, laikotarpio, kuriuo įranga neveikė, duomenims apskaičiuoti *pro rata* pagrindu gali būti naudojami įrangos veikimo laikotarpiais gauti rodmenys.

Įranga, naudojama 1 ir 2 dalyje nurodytiems nepertraukiamiesiems *tiesioginiams* matavimams *šaltinio lygmeniu* ir kiekybiniais vertinimams atlikti, turi veikti ilgiau kaip 90 % to laikotarpio, kuriuo ji naudojama *išmetamo metano kiekiui* stebėti, neįskaitant laiko, kuriuo jos veikimas yra sustabdytas dėl perkalibravimo *ir remonto*.

5. **Kai aktualu, kasyklų** operatoriai apskaičiuoja po anglių kasybos vykdomos veiklos išmetamą metano kiekį naudodami kasmet atnaujinamus po anglių kasybos veiklos išmetamų teršalų faktorius, kurie nustatomi remiantis anglių ėminiais iš konkretaus anglių telkinio ir laikantis tinkamų mokslinių standartų.
6. Ne vėliau kaip ■ ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip **gegužės 31 d.**, kasyklų operatoriai ir drenažinių operatoriai pateikia kompetentingoms institucijoms ataskaitą, kurioje pateikiami metiniai iš konkretaus šaltinio išmetamo metano kiekio duomenys pagal šį straipsnį.

Ta ataskaita apima paskutinių kalendorinių metų, kurių duomenys turimi, laikotarpį ir į ją įtraukiami elementai, išdėstyti VI priedo 1 dalyje – dėl veikiančių požeminių anglių kasyklų, VI priedo 2 dalyje – dėl veikiančių atvirųjų anglių kasyklų ir VI priedo 3 dalyje – dėl drenažinių.

Prieš pateikdami šioje dalyje nurodytas ataskaitas kompetentingoms institucijoms, kasyklų operatoriai ir **drenažinių** operatoriai užtikrina, kad jos būtų įvertintos tikrintojo, ir kartu prideda tikrinimo pažymą, išduotą pagal 8 straipsnį.

7. Kompetentingos institucijos šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas padaro prieinamas visuomenei ir Komisijai pagal 5 straipsnio 4 dalį per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai kasyklų operatoriai jas pateikė.

II skirsnis

Iš veikiančių požeminių anglių kasyklų išmetamo metano kiekio mažinimas

21 straipsnis

Taikymo sritis

Šis skirsnis taikomas iš požeminių anglių kasyklų išmetamam metano kiekiui, nurodytam 19 straipsnio 2 dalyje.

22 straipsnis

Išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės

1. Nuo 2025 m. sausio 1 d. **dujų deginimas, kai pritaikytasis sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumo lygis yra mažesnis nei 99 %**, ir metano **išleidimas** iš drenažo **sistemų** yra draudžiamas, išskyrus atvejus, kai tai daroma dėl ekstremaliosios situacijos ar trikties arba kai tai yra neišvengiama ir visiškai būtina atliekant techninę priežiūrą **ir dujų išleidimą pagal 2 dalį**. Tokiais atvejais drenažinių operatoriai išleidžia metaną tik tuo atveju, jeigu dujų deginimas yra techniškai neįmanomas arba kelia riziką darbų ar darbuotojų saugai. Tokiomis aplinkybėmis, vykdydami 23 straipsnyje nustatytą pareigą pranešti, drenažinių operatoriai kompetentingoms institucijoms pateikia įrodymų, kodėl vietoj dujų deginimo būtina rinktis dujų išleidimą.

2. *Nuo 2027 m. sausio 1 d. draudžiama, išskyrus atvejus, kai tai daroma dėl ekstremaliosios situacijos, išleisti metaną per ventiliacijos šachtas tose anglių kasyklose, kuriose išmetamo metano kiekis viršija 5 tonas vienai iškasamų anglių kilotonai, išskyrus koksinių akmens anglių kasyklas.*

Nuo 2031 m. sausio 1 d. draudžiama, išskyrus atvejus, kai tai daroma dėl ekstremaliosios situacijos, išleisti metaną per ventiliacijos šachtas tose anglių kasyklose, kuriose išmetamo metano kiekis viršija 3 tonas vienai iškasamų anglių kilotonai, išskyrus koksinių akmens anglių kasyklas.

Tos ribinės vertės taikomos vieniems metams kiekvienai kasyklai ir kiekvienam operatoriui, jei vienas subjektas eksploatuoja kelias anglių kasyklas.

Priemonės, kurių imamasi pagal šią dalį, neturi pabloginti darbuotojų saugos.

3. Ne vėliau kaip ... [3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] pagal 34 straipsnį Komisija priima deleguotąjį aktą, kuriuo papildomas šis reglamentas, nustatant metano išleidimo iš koksinių anglių kasyklų ventiliacijos šachtų apribojimus.
4. *Nedarant poveikio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 107 ir 108 straipsniams, valstybės narės, siekdamos užtikrinti, kad esamų anglių kasyklų operatoriai laikytųsi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytų pareigų, gali taikyti paskatų sistemą išmetamam metano kiekiui mažinti, grindžiamą mokesčiais, rinkliavomis ar sankcijomis, kaip nurodyta 33 straipsnyje.*

23 straipsnis

Pranešimas apie dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius

1. Nuo 2025 m. sausio 1 d. drenažinių operatoriai praneša kompetentingoms institucijoms apie visus dujų išleidimo *įvykius* ir visus dujų deginimo įvykius, ***kurių atveju pritaikytasis sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumo lygis yra mažesnis nei 99 %:***
 - a) kurių priežastis yra ekstremalioji situacija ar įrangos triktis;
 - b) kurie neišvengiamai įvyksta dėl drenažo sistemos techninės priežiūros.

Tas pranešimas pateikiamas pagal VII priedą, nedelsiant po įvykio ir ne vėliau kaip per 48 valandas nuo įvykio pradžios ar nuo to momento, kai operatorius apie jį sužino.

2. ***Kompetentingos institucijos, laikydamosi 5 straipsnio 4 dalies, pagal šį straipsnį joms pateiktą informaciją kasmet padaro prieinamą visuomenei ir Komisijai.***

III skirsnis

Iš uždarytų *požeminių anglių kasyklų* ir apleistų požeminių anglių kasyklų išmetamas metano kiekis

24 straipsnis

Taikymo sritis

Šis skirsnis taikomas toliau nurodytam ■ iš uždarytų požeminių anglių kasyklų *ir apleistų požeminių anglių kasyklų*, kuriose anglių gavyba buvo nutraukta *po ... [70 metų anksčiau nei šio reglamento įsigaliojimo diena]*, išmetamam metano kiekiui:

- a) iš visų ventiliacijos šachtų, iš kurių toliau išskiriamas metanas, išmetamam metano kiekiui;
- b) iš anglių kasybos įrangos, kuri nebenaudojama, išmetamam metano kiekiui;
- c) iš kitų aiškių taškinių išmetamųjų teršalų šaltinių, nurodytų VIII priedo 1 dalyje, išmetamam metano kiekiui.

25 straipsnis

Stebėseną ir duomenų teikimas

1. Ne vėliau kaip ■ ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] ■ valstybės narės parengia ir viešai paskelbia visų jų teritorijoje esančių arba jų jurisdikcijai priklausančių uždarytų *požeminių* anglių kasyklų ir apleistų *požeminių* anglių kasyklų, *kuriose veikla buvo nutraukta po ... [70 metų anksčiau nei šio reglamento įsigaliojimo diena]*, inventorinį aprašą pagal VIII priedo 1 dalies metodiką, į kurį įtraukiami bent toje dalyje nurodyti elementai.

2. *Nuo ... [21 mėnuo nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] išmetamas metano kiekis matuojamas visose uždarytose požeminėse anglių kasyklose ir apleistose požeminėse anglių kasyklose, kuriose veikla buvo nutraukta po ... [70 metų anksčiau nei šio reglamento įsigaliojimo diena].*

Matavimo įranga įdiegiama visuose VIII priedo 1 dalies 1.5 punkte išvardytuose elementuose, iš kurių, kaip nustatyta remiantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytu inventoriniu aprašu, per metus išskiriama daugiau kaip 0,5 tonos metano. Ta matavimo įranga, laikantis pagal 32 straipsnį nustatytų taikytinų standartų arba techninių nurodymų, bent kas valandą atliekami tiesioginiai matavimai šaltinio lygmeniu arba kiekybinis vertinimas šaltinio lygmeniu, užtikrinant pakankamą jų kokybę, kad būtų galima atlikti iš visų VIII priedo 1 dalies 1.5 punkte išvardytų elementų, iš kurių, kaip nustatyta, išskiriamas metanas, per metus išmetamo metano kiekio reprezentatyvų apskaičiavimą. Iki tų standartų ar techninių nurodymų taikymo pradžios dienos kasyklų operatoriai vadovaujasi pažangiausia pramonės praktika ir naudoja geriausias prieinamas technologijas išmetamam metano kiekiui matuoti ir kiekybiškai įvertinti. Kasyklų operatoriai kompetentingoms institucijoms ir tikrintojams teikia informaciją apie taikytus standartus, įskaitant Europos ar kitus tarptautinius standartus, techninius nurodymus arba metodikas.

Ta matavimo įranga turi veikti ne trumpiau kaip 90 % to laikotarpio, kuriuo ji naudojama išmetamo metano kiekiui stebėti, neįskaitant laiko, kuriuo jos veikimas yra sustabdytas dėl perkalibravimo *ir remonto*.

3. *Jei stebimas iš VIII priedo 1 dalies 1.5 punkte nurodyto elemento per metus išmetamas metano kiekis yra mažesnis nei 1 tona metano 6 metus iš eilės užtvindytų požeminių anglių kasyklų atveju arba 12 metų iš eilės neužtvindytų požeminių anglių kasyklų atveju, dėl to konkretaus elemento tolesnė stebėseną ir duomenų teikimas nebevykdomi.*

4. *Atsakingosios šalies prašymu kompetentingos institucijos uždarytomis požeminėms anglių kasykloms ir apleistoms požeminėms anglių kasykloms gali netaikyti šio straipsnio 2 ir 3 dalių ir VIII priedo 1 dalies 1.5 punkto reikalavimų, jeigu atsakingoji šalis pateikia įrodymų, kad tos kasyklos buvo visiškai užtvindytos bent 10 metų iki prašymo pateikimo dienos.*

Prie to prašymo pridedama atsakingosios šalies ataskaita. Toje ataskaitoje turi būti pateikta įrodymų, kad hidrogeologinės sąlygos stabilizavosi ir kad iš atitinkamos anglių kasyklos reikšmingi metano kiekiai nėra išmetami. Kompetentingos institucijos tą ataskaitą paskelbia viešai pagal nacionalinę teisę.

5. *Jei kompetentingos institucijos gauna patikimų įrodymų, kad iš uždarytos požeminės anglių kasyklos arba apleistos požeminės anglių kasyklos išmetamas reikšmingas metano kiekis, kaip nurodyta 4 dalyje, tai anglių kasyklai taikomos 2 ir 3 dalyse nustatytos pareigos.*

6. Ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] , o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip **gegužės 31 d.** kompetentingoms institucijoms pateikiamos ataskaitos, kuriose nurodomi apskaičiuoti metiniai iš konkretaus šaltinio išmetamo metano kiekio duomenys.

Tos ataskaitos apima paskutinius kalendorinius metus, kurių duomenys turimi, ir į jas įtraukiami VIII priedo 2 dalyje nurodyti elementai.

Prieš pateikiant šioje dalyje nurodytas ataskaitas kompetentingoms institucijoms, jas įvertina tikrintojas. Prie jų pridedama pagal 8 straipsnį išduota tikrinimo pažyma.

7. Už **šio straipsnio** 2–6 dalyse nurodytų reikalavimų, susijusių su uždarytomis **požeminėmis** anglių kasyklomis, laikymąsi yra atsakingi kasyklų operatoriai **arba valstybės narės**. Už **šio straipsnio** 2–6 dalyse nurodytų reikalavimų, susijusių su apleistomis **požeminėmis** anglių kasyklomis, laikymąsi yra atsakingos valstybės narės. **Jei apleistos požeminės anglių kasyklos naudojamos kitais tikslais, už šio straipsnio 2, 3 ir 6 dalyse nurodytų reikalavimų laikymąsi yra atsakingas 26 straipsnio 3 dalyje nurodytas leidimo turėtojas.**
8. Kompetentingos institucijos šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas padaro prieinamas visuomenei ir Komisijai pagal 5 straipsnio 4 dalį per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai atsakingoji šalis jas pateikė.

26 straipsnis

Išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės

1. Remdamosi 25 straipsnyje nurodytu inventoriniu aprašu, valstybės narės parengia ir įgyvendina iš ***uždarytų požeminių anglių kasyklų ir*** apleistų ***požeminių*** anglių kasyklų, ***kuriose veikla nutraukta po ... [70 metų anksčiau nei šio reglamento įsigaliojimo diena]***, išmetamo metano kiekio mažinimo planą.

Tas išmetamo metano kiekio mažinimo planas kompetentingoms institucijoms pateikiamas ne vėliau kaip ... [30 mėnesių nuo ***šio reglamento įsigaliojimo dienos***]. Į jį įtraukiamos ***pagrindinės tarpinės jo įgyvendinimo reikšmės ir*** bent VIII priedo 3 dalyje nustatyti elementai.

2. Dujų išleidimas iš 25 straipsnio 2 dalyje nurodytos įrangos ir tokių dujų deginimas fakelais yra draudžiami nuo 2030 m. sausio 1 d., nebent metano naudojimas ar išmetamo metano kiekio mažinimas būtų techniškai neįmanomas arba keltų riziką aplinkos saugai, ***žmonių saugai, įskaitant*** darbuotojų ***saugą, arba sveikatai***. Tokiomis aplinkybėmis, vykdydami 25 straipsnyje nustatytas pareigas pranešti, kasyklų operatoriai arba valstybės narės pateikia įrodymų, kodėl būtina rinktis dujų išleidimą ar dujų deginimą vietoj metano naudojimo ar išmetamo metano kiekio mažinimo.
3. ***Alternatyviai naudoti apleistas požemines anglių kasyklas leidžiama pagal leidimų išdavimo procedūrą, pritaikytą apleistos požeminės anglių kasyklos konkrečios rūšies alternatyviam naudojimui. Pareiškėjas kompetentingoms institucijoms pateikia išsamų priemonių, kuriomis siekiama išvengti metano išmetimo, planą. Leidimo turėtojas turi laikytis pagal 25 ir šį straipsnius nustatytą stebėsenos, duomenų teikimo ir išmetamo metano kiekio mažinimo pareigų.***

4. ***Nedarant poveikio taikytinai konkrečiau Sajungos teisei, uždarytų požeminių anglių kasyklų atveju leidžiama taikyti esamą geriausių išmetamo metano kiekio mažinimo praktiką.***

5 skyrius

Išmetamas metano kiekis, ***susijęs su Sajungos rinkai pateikta žalia nafta, gamtinėmis dujomis ir anglimis***

27 straipsnis

Importuotojams taikomi reikalavimai

1. Ne vėliau kaip ■ ... [9 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip ***gegužės 31 d.*** importuotojai pateikia ■ valstybės narės, ***kurioje jie yra įsisteigę***, kompetentingoms institucijoms IX priede nurodytą informaciją. ***Jei importuotojai visos tos informacijos arba jos dalies nepateikia, jie toms kompetentingoms institucijoms pateikia svarų pagrindimą, kodėl ta informacija nepateikta, ir nurodo veiksmus, kurių jie ėmėsi tai informacijai gauti.***

Komisijai pagal 34 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas ***iš dalies keičiamas, pakeičiant*** informacijos, kurią turi teikti importuotojai, reikalavimus.

2. Ne vėliau kaip ■ ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip ***rugpjūčio 31 d.*** valstybės narės pateikia Komisijai informaciją, kurią joms pateikė importuotojai.

Komisija padaro tą informaciją prieinamą pagal 30 straipsnį.

■

28 straipsnis

Stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonių lygiavertiškumas

- 1. Nuo 2027 m. sausio 1 d. importuotojai pateikia įrodymų ir pagal 27 straipsnio 1 dalį praneša valstybės narėms, kurioje jie yra įsisteigę, kompetentingoms institucijoms, kad ... [šio reglamento įsigaliojimo diena] arba vėliau sudarytos arba atnaujintos sutartys dėl ne Sąjungoje išgautos žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių tiekimo apima tik žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, kurioms taikomos gamintojo lygmeniu taikomos stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonės, lygiavertės šiame reglamente nustatytoms priemonėms.*
- 2. Jei sutartys dėl ne Sąjungoje išgautos žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių tiekimo yra sudarytos anksčiau nei ... [šio reglamento įsigaliojimo diena], importuotojai deda visas pagrįstas pastangas reikalauti, kad žaliai naftai, gamtinėms dujoms ar anglims būtų taikomos gamintojo lygmeniu taikomos stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonės, lygiavertės šiame reglamente nustatytoms priemonėms. Tos pastangos gali apimti tų sutarčių dalinį pakeitimą.*

Nuo 2027 m. sausio 1 d. importuotojai, teikdami informaciją, kuri turi būti pateikta pagal 27 straipsnio 1 dalį, kasmet informuoja valstybės narėms, kurioje jie yra įsisteigę, kompetingas institucijas apie tokių pastangų rezultatus, o tuo atveju, jeigu to nepavyko padaryti, toms kompetentingoms institucijoms pateikia svarų pagrindimą, kuriame paaiškina, kodėl to nepavyko padaryti, ir nurodo veiksmus, kurių jie ėmėsi įgyvendindami tas pastangas.

3. *Komisija pateikia rekomendacijas, kuriose pateikiamos neprivalomos pavyzdinės nuostatos, susijusios su informacija, kuri turi būti teikiama 1 ir 2 dalių tikslais, kurias turi naudoti importuotojai, teikiantys Sąjungos rinkai žalią naftą, gamtines dujas ir anglis, iš dalies keisdami ar atnaujujindami galiojančias sutartis arba pasirašydami naujas sutartis dėl žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių tiekimo.*
4. *Valstybių narių kompetentingos institucijos saugo iš importuotojų pagal šį straipsnį gautos informacijos konfidencialumą pagal Sąjungos teisę. Kompetentingos institucijos tą informaciją pateikia Komisijai, kuri saugo tokios informacijos konfidencialumą pagal Sąjungos teisę.*
5. *Šio straipsnio tikslais stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonės yra laikomos lygiavertėmis šiame reglamente nustatytoms priemonėms šiais atvejais:*
 - a) *žaliai naftai, gamtinėms dujoms ir anglims taikomas nepriklausomos trečiosios šalies atliekamas patikrinimas, lygiavertis nustatytam 8 ir 9 straipsniuose, o trečiojoje valstybėje įsisteigęs gamintojas taiko:*
 - i) *žalios naftos ir gamtinių dujų atveju – stebėsenos ir duomenų teikimo priemonės, kuriomis užtikrinamas išmetamo metano kiekio kiekybinis vertinimas, lygiavertis nustatytajam 12 straipsnyje arba OGMP 2.0 sistemos 5 lygio stebėsenai ir duomenų teikimui;*
 - ii) *anglių atveju – stebėsenos ir duomenų teikimo priemonės, lygiavertes nustatytosioms 20 straipsnyje, arba*

b) trečioji valstybė yra įdiegusi ir taiko toje trečiojoje valstybėje įsisteigusiems gamintojams ir eksportuotojams, tiekiantiems žalią naftą, gamtines dujas ar anglis į Sąjungos rinką, stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo reguliavimo sistemą, kuri yra bent lygiavertė Sąjungoje taikomai sistemai; visų pirma trečioji valstybė yra pateikusi įrodymų, kad tais stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimais užtikrinamas bent kiekybinis įvertinimas šaltinio ir veiklos vietos lygmeniu ir reguliarius duomenų teikimas, lygiaverčiai nustatytiesiems 12 straipsnyje žalios naftos ir gamtinių dujų atveju, o 20 straipsnyje – anglių atveju, ir kad yra taikomas nepriklausomos trečiosios šalies atliekamas veiksmingas tikrinimas, lygiavertis nustatytajam 8 ir 9 straipsniuose, taip pat veiksminga priežiūra ir vykdymo užtikrinimas.

6. 5 dalies b punkto tikslais Komisija įgyvendinimo aktu nustato su įrodymais, kuriuos trečioji valstybė turi pateikti lygiavertiškumui nustatyti, susijusią tvarką ir reikalavimus. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 35 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Lygiavertiškumo nustatymo procedūra gali būti pradėta trečiosios valstybės arba Komisijos prašymu.

Komisija aktyviai bendradarbiauja su visomis į Sąjungos rinką žalią naftą, gamtines dujas ar anglis eksportuojančiomis trečiosiomis valstybėmis, kad gautų jų sutikimą pradėti tokią procedūrą, atsižvelgdama į iš tų trečiųjų valstybių importuojamą kiekį ir jų potencialą mažinti jų išmetamą metano kiekį.

Komisija įgyvendinimo aktais kiekvienai atitinkamai trečiajai valstybei nustato lygiavertiškumą tik tuo atveju, jei trečioji valstybė atitinka visas šio straipsnio 5 dalies b punkte nustatytas sąlygas ir pateikiami visi reikalaujami įrodymai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 35 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Komisija nepriima tokių įgyvendinimo aktų, jei juos priėmus būtų apeinamos pagal SESV 215 straipsnį patvirtintos ribojamosios priemonės, kuriomis apribojamas žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių importas.

Komisija įgyvendinimo aktu lygiavertiškumą gali bet kada atšaukti, jei trečioji valstybė bent 12 mėnesių teisiškai ar praktiškai nebeatitinka šio straipsnio 5 dalies b punkte nustatytų sąlygų. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 35 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Prieš priimdama tą įgyvendinimo aktą, Komisija praneša trečiajai valstybei apie jai susirūpinimą keliančius klausimus ir suteikia jai galimybę pareikšti savo nuomonę.

Rengdama šioje dalyje nurodytus įgyvendinimo aktus, Komisija informuoja Tarybos direktyva 2009/119/EB²⁸ įsteigtą Naftos ir naftos produktų koordinavimo grupę, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1938²⁹ įsteigtą Dujų koordinavimo grupę ir Komisijos įsteigtą Elektros koordinavimo grupę, taip pat kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus. Tie įgyvendinimo aktai įsigalioja ne anksčiau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo jų priėmimo dienos.

²⁸ 2009 m. rugsėjo 14 d. Tarybos direktyva 2009/119/EB, kuria valstybės narės įpareigojamos išlaikyti privalomąsias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas (OL L 265, 2009 10 9, p. 9).

²⁹ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1).

7. *Importuotojai atleidžiami nuo 1 ir 2 dalyse nustatytų duomenų teikimo pareigų, jei jie importuoja žalią naftą, gamtines dujas ar anglis iš trečiosios valstybės, kurios atveju pagal 6 dalį nustatytas lygiavertiškumas.*

8. *Nuo ... [šio reglamento įsigaliojimo diena], kai tinkama ir laikydamasi taikytinų procedūrų, Komisija pasiūlo ir Sąjungos vardu su trečiosiomis valstybėmis, iš kurių Sąjunga importuoja žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, siekia sudaryti bendradarbiavimo sistemas, kad padėtų joms sukurti stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo sistemą, lygiavertę nustatytajai šiame reglamente. Komisija nerekomenduoja prisijungti prie tokių bendradarbiavimo sistemų, jei tomis sistemomis būtų apeinamos pagal SESV 215 straipsnį patvirtintos ribojamosios priemonės dėl žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių importo.*

29 straipsnis

Žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeliama taršos metanu intensyvumas

1. *Tiekimo sutarčių, sudarytų arba atnaujintų ... [šio reglamento įsigaliojimo diena] arba vėliau, atveju Sąjungos gamintojai ir pagal 27 straipsnio 1 dalį importuotojai ne vėliau kaip ... [4 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] ir vėliau kiekvienais metais praneša valstybės narės, kurioje jie yra įsisteigę, kompetentingoms institucijoms apie jų Sąjungos rinkai pateikiamos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeliama taršos metanu intensyvumą, apskaičiuotą taikant pagal šio straipsnio 4 dalį nustatytą metodiką.*

Tiekimo sutarčių, sudarytų anksčiau nei ... [šio reglamento įsigaliojimo diena], atveju Sąjungos gamintojai ir pagal 27 straipsnio 1 dalį importuotojai deda visas pagrįstas pastangas, kad praneštų valstybės narės, kurioje jie yra įsisteigę, kompetentingoms institucijoms apie savo Sąjungos rinkai pateiktos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeliama taršos metanu intensyvumą, apskaičiuotą pagal šio straipsnio 4 dalį nustatytą metodiką. Nuo ... [4 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Sąjungos gamintojai ir importuotojai, pateikiantys Sąjungos rinkai žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, kasmet valstybės narės, kurioje jie yra įsisteigę, kompetentingoms institucijoms pateikia tokių pastangų rezultatų ataskaitą.

2. *Ne vėliau kaip ... [6 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] ir vėliau kiekvienais metais Sąjungos gamintojai ir importuotojai, pateikiantys Sąjungos rinkai žalią naftą, gamtines dujas ir anglis pagal tiekimo sutartis, sudarytas arba atnaujintas po ... [6 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], valstybės narės, kurioje jie yra įsisteigę, kompetentingoms institucijoms pateikia įrodymų, kad jų Sąjungos rinkai pateiktos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeltos taršos metanu intensyvumas, apskaičiuotas taikant pagal 4 dalį išdėstytą metodiką, yra mažesnis už maksimalias taršos metanu intensyvumo vertes, nustatytas pagal 6 dalį, siekiant skatinti mažinti dėl tų produktų pasaulyje išmetamo metano kiekį.*
3. *Valstybių narių kompetentingos institucijos saugo iš Sąjungos gamintojų ir importuotojų pagal šį straipsnį gautos informacijos konfidencialumą pagal Sąjungos teisę. Kompetentingos institucijos tą informaciją pateikia Komisijai, kuri saugo tokios informacijos konfidencialumą pagal Sąjungos teisę.*
4. *Ne vėliau kaip ... [3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija pagal 34 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo šis reglamentas papildomas nustatant metodiką, pagal kurią gamintojo lygmeniu apskaičiuojamas Sąjungos rinkai pateiktos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeltos taršos metanu intensyvumas. Toje metodikoje atsižvelgiama į skirtingus gavybos procesus ir veiklos vietas sąlygas, taip pat esamas tarptautines metodikas ir geriausių taršos metanu intensyvumo apskaičiavimo praktiką. Ta metodika turi būti nediskriminacinė ir grindžiama skaidriais ir objektyviais kriterijais. Rengdama tokius deleguotuosius aktus Komisija informuoja Naftos ir naftos produktų koordinavimo grupę, Dujų koordinavimo grupę, Elektros koordinavimo grupę bei kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus.*

5. *Ne vėliau kaip ... [5 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija įvertina galimą įvairių maksimalių taršos metanu intensyvumo verčių lygių, susijusių su Sąjungos rinkai pateiktos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavyba, poveikį gamintojo lygmeniu ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Toje ataskaitoje, be kita ko, įvertinamas galimas pasaulyje išmetamo metano kiekio sumažinimas, poveikis energijos tiekimo saugumui Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis ir Sąjungos ekonomikos konkurencingumui, taip pat galimi pasaulinės ir regioninės rinkos iškreipimai. Toje ataskaitoje taip pat pateikiamas rinkos vertinimas dėl dabartinio ir būsimo tiekimo Sąjungai taršos metanu intensyvumo iki 2049 m. tiek pagal ilgalaikes sutartis, tiek vykdant neatidėliotinus pirkimus. Tame vertinime analizuojama kiekvienos valstybės narės padėtis, atsižvelgiant į sutartinius įsipareigojimus, prisiūmtus anksčiau nei ... [šio reglamento įsigaliojimo diena], energetikos infrastruktūros pajėgumus ir galimus apribojimus.*

6. *Remdamasi 5 dalyje nurodytu vertinimu ir objektyviais kriterijais, Komisija pagal 34 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant maksimalias taršos metanu intensyvumo vertes, susijusias su Sąjungos rinkai pateikta žalia nafta, gamtinėmis dujomis ir anglimis, gamintojo lygmeniu. Tie deleguotieji aktai turi derėti su Sąjungos rinkai pateiktos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeltos taršos metanu intensyvumo apskaičiavimo metodika, nustatyta pagal šį straipsnį. Tuose deleguotuosiuose aktuose taip pat nustatomos skirtingos taršos metanu intensyvumo klasės žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių atvejais. Tos maksimalios taršos metanu intensyvumo vertės nustatomos atskirai žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių atvejais, apimant geriausių rezultatų klasę ar klases. Nustatant tas maksimalias taršos metanu intensyvumo vertes ir taršos metanu intensyvumo klases atsižvelgiama į skirtingus šaltinius, gavybos procesus ir veiklos vietas sąlygas, ir jos nustatomos tokio lygio, kad būtų skatinama mažinti pasaulyje išmetamą metano kiekį, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiama žalia nafta, gamtinėmis dujomis ir anglimis, kartu išsaugant energijos tiekimo saugumą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, užtikrinant subalansuotą Sąjungos rinkai pateikiamų žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių kiekių paskirstymą, taip pat nediskriminacinį režimą ir apsaugant Sąjungos ekonomikos konkurencingumą.*

30 straipsnis

Informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazė *ir su metanu susiję aprašai*

1. Ne vėliau kaip ■ ... [18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija sukuria ir tvarko informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazę, *į kurią įtraukiama atitinkama informacija apie valstybes nares ir trečiąsias valstybes, įmones, importuotojus ir Sąjungos rinkai pateiktos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių kiekius, visų pirma pagal ■ 12 straipsnio 8 dalį ■ , 18 straipsnio 10 dalį, 20 straipsnio 7 dalį, 23 straipsnio 2 dalį ■ , 25 straipsnio 8 dalį, 27 straipsnio 2 dalį, 28 straipsnio 4 dalį ir 29 straipsnio 3 dalį* jai pateikta informacija.
2. Kartu su 1 dalyje nurodyta informacija į šią duomenų bazę įtraukiama *bent* tokia informacija:
 - a) trečiųjų valstybių, kuriose išgaunama ir iš kurių į Sąjungą yra eksportuojama *žalia nafta, gamtinės dujos ar anglis*, sąrašas;

- b) **ši informacija** apie kiekvieną *valstybę narę* ar a punkte nurodytą *trečiąją* valstybę:
- i) tai, ar joje yra įdiegtos išmetamo metano kiekio energetikos sektoriuje privalomos reguliavimo priemonės, apimančios šiame reglamente nustatytas priemones, susijusias su energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio matavimu, duomenų apie jį teikimu **■**, jo tikrinimu ir mažinimu, ***visų pirma dujų išleidimo bei dujų deginimo apribojimus***;
 - ii) tai, ar ji yra pasirašiusi pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – UNFCCC) priimtą Paryžiaus susitarimą ***ir ar ji yra prisijungusi prie Pasaulinio išipareigojimo dėl metano***;
 - iii) ***ar ji teikia nacionalines apskaitos ataskaitas pagal UNFCCC reikalavimus, kai taikytina***;
 - iv) ar į nacionalines apskaitos ataskaitas, teikiamas pagal UNFCCC, įtraukti trečios pakopos duomenys apie energetikos sektoriuje išmetamą metano kiekį, kai taikytina, ***ir nurodomos išmetamo metano kiekio, apie kurį pranešama pagal trečią pakopą, kategorijos***;

- v) energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekis, nurodytas pagal UNFCCC teikiamose nacionalinėse apskaitos ataskaitose, kai taikytina, ir tai, ar tie duomenys buvo nepriklausomai patikrinti;
- vi) *kai esama, elektroninės nuorodos į nacionalinius duomenų šaltinius su informacija apie energetikos sektoriuje išmetamą metano kiekį;*
- c) kiekvienos *valstybės narės* atveju – importuotojų, *pateikiančių* Sąjungos rinkai žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, sąrašas;
- d) *ši informacija apie kiekvieną a punkte nurodytą trečiąją valstybę:*
 - i) *žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių gamintojų arba eksportuotojų į Sąjungą, priklausomai nuo to, kas taikytina, sąrašas ir tai, ar jie dalyvauja kokiose nors pasaulinėse išmetamo metano kiekio mažinimo iniciatyvose, pvz., OGMP ir Nulinio rutininio dujų deginimo iniciatyvoje;*
 - ii) *orientacinės vertės, pagal kurias įvertinamas išmetamas metano kiekis, susijęs su žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių transportavimu.*

■ Informacijos apie *metaną* skaidrumo duomenų bazė yra *informacinė priemonė*, kuri turi būti nemokamai viešai prieinama ■ .

Informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazėje nurodoma, kai pateiktos informacijos kokybę ir patikimumą yra patikrinusios nepriklausomos trečiosios šalys.

3. *Ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], remdamasi informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazėje pateikta informacija, Komisija paskelbia valstybių narių ir Sąjungos gamintojų ar importuotojų, priklausomai nuo to, kas taikytina, kurie Sąjungos rinkai pateikia žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, taip pat trečiųjų valstybių, iš kurių Sąjunga importuoja žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, ir trečiųjų valstybių gamintojų ar eksportuotojų, kurie jas tiekia Sąjungai, su metanu susijusius aprašus.*
4. *Pagal 3 dalį skelbiami su metanu susiję aprašai kasmet atnaujinami ir juose pateikiama bent ši informacija, priklausomai nuo to, kas taikytina:*
- a) *išmetamas metano kiekis, susijęs su Sąjungos rinkai pateikta žalia nafta, gamtinėmis dujomis ir anglimis, ir išmetamo metano kiekio, apie kurį pranešta, duomenų kokybės vertinimas, įskaitant, kai aktualu, OGMP 2.0 duomenų teikimo lygis;*
 - b) *Sąjungos gamintojų ar importuotojų, taip pat trečiųjų valstybių gamintojų ar eksportuotojų, pateikiančių Sąjungos rinkai žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, pastangų stebėti, teikti duomenis ir sumažinti išmetamą metano kiekį, vertinimas, įskaitant, kai aktualu, pagal regionus;*
 - c) *itin didelio kiekio išmetimo įvykių valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse, iš kurių Sąjunga importuoja žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, analizė ir tai, kaip su tais įvykiais buvo susitvarkyta.*

5. ***Pagal 3 dalį paskelbti su metanu susiję aprašai paviešinami nemokamai internete.***

6. Šis straipsnis taikomas nedarant poveikio Direktyvai (ES) 2016/943.

31 straipsnis

Pasaulinė taršos metanu stebėsenos priemonė ***ir greitojo reagavimo mechanizmas***

1. Ne vėliau kaip ... [2 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija sukuria pasaulinę taršos metanu stebėsenos priemonę, kurios veikimas grindžiamas palydovų duomenimis ir kelių sertifikuotų duomenų bei paslaugų teikėjų, įskaitant Reglamentu (ES) 2021/696 sudarytos Sąjungos kosmoso programos „Copernicus“ komponentą, informacija. ***Tuo tikslu Komisija gali naudotis esamomis tarptautinėmis priemonėmis ar sistemomis, jei tokių yra.***

Pasaulinė metano stebėsenos priemonė skelbiama viešai ir joje reguliariai teikiama naujausia informacija bent apie didelio metano kiekio išmetimo įvykius ***Sąjungoje ar už jos ribų***, jų mastą ir vietą.

2. ***Ne vėliau kaip ... [18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija sukuria greitojo reagavimo mechanizmą, kad būtų galima susitvarkyti su itin didelio kiekio išmetimo įvykiais.***

Komisija nedelsdama praneša apie bet kokį nustatytą itin didelio kiekio išmetimo įvykį atitinkamai valstybei narei arba trečiajai valstybei, kurios jurisdikcijoje tas įvykis įvyko. Kai įmanoma, Komisija apie tai taip pat praneša gamintojui, susijusiam su šaltiniu arba keliais sujungtais šaltiniais, iš kurių išskiriamas metanas. Tame pranešime pateikiamas prašymas nedelsiant pateikti papildomos informacijos apie itin didelio kiekio išmetimo įvykį ir taisomąsias priemones, kurių imtasi arba planuojama imtis siekiant sumažinti poveikį arba sustabdyti įvykį, įskaitant laikotarpį, per kurį tos priemonės turi būti įgyvendintos. Komisija užmezga visus būtinus ryšius, kad gautų su įvykiu susijusią informaciją ir patikrintų tokią gautą informaciją, be kita ko, kai taikytina, bendradarbiaudama su kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis. Tuo tikslu Komisija gali naudotis esamomis tarptautinėmis priemonėmis ar sistemomis, jei tokių yra.

- 3. Komisija siūlo Sąjungos vardu užmegzti dvišalius dialogus su trečiosiomis valstybėmis, iš kurių Sąjunga importuoja žalią naftą, gamtines dujas arba anglis, siekiant sukurti keitimosi informacija sistemą ir ankstyvojo nustatymo ir išpėjimo sistemą, skirtą tam, kad būtų galima nustatyti itin didelio kiekio išmetimo įvykius ir kad Sąjunga ir trečiosios valstybės vienos kitas galėtų išpėti apie tai, kad tokie įvykiai įvyko, taip pat informuoti apie taisomąsias priemones, kurių imtasi arba bus imtasi siekiant užkirsti kelią tokiems įvykiams arba juos sustabdyti. Vedant tuos dialogus taip pat siekiama nustatyti būdus paspartinti energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimą ir prireikus gali būti siūloma keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir konsultuojama, kaip nustatyti stebėsenos, duomenų teikimo, tikrinimo ir išmetamo kiekio mažinimo priemones, lygiavertes šiame reglamente nustatytoms priemonėms.*

Komisija nesiūlo užmegzti dvišalių dialogų su trečiosiomis valstybėmis, jei taip būtų apeinamos pagal SESV 215 straipsnį patvirtintos ribojamosios priemonės dėl žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių importo.

4. *Remdamasi 2 ir 3 dalyse nurodytų dialogų kontekste vykdoma stebėseną, Komisija Europos Parlamentą ir Tarybą nuolat informuoja apie pranešimus apie itin didelio kiekio išmetimo įvykius ir taisomųjų priemonių įgyvendinimą Sąjungoje ir trečiosiose valstybėse, iš kurių Sąjunga importuoja žalią naftą, gamtines dujas arba anglis, taip pat apie bet kokią galimą poveikį energijos tiekimo saugumui Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis.*
5. Šis straipsnis *taikomas nedarant poveikio* Direktyvai (ES) 2016/943.

6 skyrius

Baigiamosios nuostatos

32 straipsnis

Standartai ir techniniai nurodymai

1. *Pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnio 1–5 dalis Komisija prašo vienos ar daugiau Europos standartizacijos organizacijų parengti darniuosius standartus dėl:*
- a) *išmetamo metano kiekio matavimo ir kiekybinio vertinimo, kaip nurodyta 12 straipsnio 5 dalyje;*
 - b) *NAIR tyrimų, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalyje;*
 - c) *įrangos, kaip nurodyta 15 straipsnio 3 ir 5 dalyse;*
 - d) *išmetamo metano kiekio kiekybinio vertinimo, kaip nurodyta 18 straipsnio 3 dalyje, ir*
 - e) *išmetamo metano kiekio matavimo ir kiekybinio vertinimo, kaip nurodyta 20 straipsnio 4 dalyje ir 25 straipsnio 2 dalyje.*

Gavusi Europos standartizacijos organizacijos parengto standarto projektą, Komisija įvertina jo atitiktį atitinkamam standartizavimo pavedimui, šiam reglamentui ir kitai taikytinai Sąjungos teisei.

Komisijai pagal 34 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant privalomus standartus arba jų dalis, kaip nurodyta šioje dalyje.

2. Jei pagal šio straipsnio 1 dalį deleguotasis aktas nepriimamas, Komisijai pagal 34 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant privalomus techninius nurodymus arba jų dalis šiais tikslais:

- a) išmetamo metano kiekio matavimo ir kiekybinio vertinimo, kaip nurodyta 12 straipsnio 5 dalyje;*
- b) NAIR tyrimų, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalyje;*
- c) įrangos, kaip nurodyta 15 straipsnio 3 ir 5 dalyse;*
- d) išmetamo metano kiekio kiekybinio vertinimo, kaip nurodyta 18 straipsnio 3 dalyje, ir*
- e) išmetamo metano kiekio matavimo ir kiekybinio vertinimo, kaip nurodyta 20 straipsnio 4 dalyje ir 25 straipsnio 2 dalyje.*

Komisija gali priimti tuos deleguotuosius aktus tik tuo atveju, jei ji yra pateikusi standartizavimo pavedimą vienai ar daugiau Europos standartizacijos organizacijų ir tenkinama viena iš šių sąlygų:

- a) pavedimas nebuvo priimtas;*
- b) prašomi standartai nebuvo pateikti per nustatytą terminą;*
- c) Europos standartizacijos organizacijų parengti standartai neatitinka pavedimo arba*
- d) laikoma, kad Europos standartizacijos organizacijos parengtų standartų nepakanka tam, kad būtų visiškai arba iš dalies įvykdyti šio reglamento reikalavimai.*

33 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos.

Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos ir **turi** apimti **bent**:

- a) baudas, proporcingas aplinkai daromai žalai **ir poveikiui žmonių saugai bei sveikatai**, nustatomas tokio dydžio, kad:
 - i) atsakingieji iš tikrųjų **bent** netektų iš pažeidimo gaunamos ekonominės naudos ir
 - ii) kartotinių sunkių pažeidimų atveju jis būtų laipsniškai didinamas;
- b) periodines baudas, skiriamas siekiant priversti operatorius, **įmones, kasyklų operatorius arba importuotojus** nutraukti pažeidimą, įvykdyti sprendimą dėl privalomų taisomųjų veikslių ar taisomųjų priemonių, pateikti informaciją arba leisti atlikti patikrinimą, priklausomai nuo to, kas taikytina.

Ne vėliau kaip ... [**12** mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] valstybės narės praneša apie tas taisykles ir tas priemones Komisijai ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

2. *Valstybės narės pagal nacionalinę teisę užtikrina, kad kompetentingos institucijos turėtų įgaliojimus nustatyti bent šias administracines sankcijas ir administracines priemones už 12 straipsnio, 14 straipsnio 14 dalies, 16 straipsnio 2 dalies, 20 straipsnio, 23 straipsnio 1 dalies, 27 straipsnio 1 dalies, 28 straipsnio 1 ir 2 dalių ir 29 straipsnio 1 ir 2 dalių pažeidimus su sąlyga, kad jie nekelia pavojaus energijos tiekimo saugumui:*

- a) priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad asmuo nutrauktų pažeidimą;*
- b) reikalauti konfiskuoti dėl pažeidimų gautą pelną arba išvengtus nuostolius tiek, kiek juos galima nustatyti;*
- c) skelbti viešus įspėjimus arba pranešimus;*
- d) priimti sprendimą, kuriuo skiriamos periodinės baudos;*
- e) priimti sprendimą, kuriuo skiriamos administracinės baudos.*

Juridinių asmenų atveju e punkte nurodytų administracinių baudų dydis negali viršyti 20 % praėjusių finansinių metų metinės apyvartos. Fizinių asmenų atveju tų baudų dydis negali viršyti 20 % praėjusių kalendorinių metų metinių pajamų.

3. *Jei valstybės narės teisinėje sistemoje administracinės baudos nėra numatytos, kompetentingų institucijų prašymu baudas gali skirti kompetentingi nacionaliniai teismai. Tos baudos turi būti veiksmingos, o jų poveikis turi būti lygiavertis administracinių institucijų skiriamų administracinių baudų poveikiui.*
4. *Naudodamasi savo įgaliojimais pagal šį straipsnį kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad jų įgaliojimai būtų vykdomi ir kad jų nustatomos administracinės sankcijos ir administracinės priemonės būtų rengiamos ir taikomos veiksmingai ir nuosekliai visoje Sąjungoje.*
5. Sankcijos taikomos bent už šiuos pažeidimus:
- a) kai operatoriai, *įmonės*, kasyklų operatoriai *arba importuotojai* nesuteikia kompetentingoms institucijoms ar tikrintojams pagalbos, būtinos jų užduotims pagal šį reglamentą vykdyti;
 - b) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai neatlieka veiksmų, kurie nustatyti *6 straipsnio 5 ir 6 dalyse* nurodytose patikrinimo ataskaitose;
 - c) kai operatoriai *arba* kasyklų operatoriai nepateikia išmetamo metano kiekio ataskaitų, kaip reikalaujama pagal *12 straipsnį, 18 straipsnio 3 dalį, 20 straipsnį ir 25 straipsnio 6 dalį*, įskaitant pagal *8 straipsnio 4 dalį* nepriklausomo tikrintojo išduotą tikrinimo pažymą;

- d) kai operatoriai *nepateikia NAIR programos pagal 14 straipsnio 1 dalį arba neatlieka NAIR tyrimo pagal 14 straipsnio 2, 5 ir 6 dalis;*
- e) kai operatoriai neremontuoja arba nepakeičia komponentų, nevykdo komponentų nuolatinių tyrimų ir neužfiksuoja nuotėkių pagal *14 straipsnio 8–13 dalis;*
- f) kai operatoriai nepateikia ataskaitos pagal *14 straipsnio 14 dalį;*
- g) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai vykdo dujų išleidimą ar dujų deginimą, įskaitant rutininį dujų deginimą, išskyrus *15 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 22 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 26 straipsnio 2 dalyje* numatytus atvejus;
- h) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai neįrodo būtinybės naudoti dujų išleidimą vietoj dujų deginimo ir neįrodo būtinybės naudoti dujų deginimą vietoj metano išleidimo atgal į gręžinį, panaudojimo vietoje, saugojimo vėlesniam naudojimui ar tiekimo rinkai (operatorių atveju) arba metano panaudojimo ar išmetamo kiekio mažinimo (kasyklų operatorių atveju) pagal *15 straipsnio 4 ir 6 dalis, 22 straipsnio 1 ir 2 dalis ir 26 straipsnio 2 dalį;*
- i) *kai operatoriai nepakeičia arba nenaudoja dujų išleidimo įrangos pagal 15 straipsnio 5 ir 7 dalis;*

- j) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai nepraneša apie dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius arba neteikia jų ataskaitų pagal **16 straipsnį, 23 straipsnio 1 dalį** arba 26 straipsnį, priklausomai nuo to, kas taikytina ■ ;
- k) kai fakelai arba degimo prietaisai naudojami pažeidžiant **17, 22 ir 23 straipsniuose** nustatytus reikalavimus;
- l) kai atsakingoji šalis netaiko išmetamo metano kiekio mažinimo priemonių pagal 18 straipsnio 6 ir 9 dalis;**
- m) kai importuotojai nepateikia pagal **27 straipsnio 1 dalį** ir IX priedą reikalaujamos informacijos;
- n) kai importuotojai nepateikia pagal 28 straipsnio 1 ir 2 dalis reikalaujamos informacijos;**
- o) kai Sąjungos gamintojai arba importuotojai nepateikia pagal 29 straipsnio 1 ir 2 dalis reikalaujamos informacijos;**
- p) kai Sąjungos gamintojai arba importuotojai nesilaiko maksimalių taršos metanu intensyvumo verčių, išdėstytų pagal 29 straipsnio 6 dalį priimtuose deleguotuosiuose aktuose.**

6. *Jei tenkinamos 15 straipsnio 8 dalyje nustatytos sąlygos, valstybės narės apsversto galimybę įgyvendinimo laikotarpiu, kurį nacionalinės institucijos laiko būtinu, sumažinti sankcijas operatoriams arba jų neskirti.*
7. Valstybės narės atitinkamai atsižvelgia bent į šiuos orientacinius sankcijų skyrimo kriterijus:
- a) pažeidimo trukmę arba poveikį laiko atžvilgiu, pažeidimo pobūdį ir sunkumą;
 - b) bet kokius veiksmus, kurių imasi operatorius, įmonė, kasyklos operatorius arba *importuotojas*, kad laiku sumažintų arba atitaisytų žalą;
 - c) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo;
 - d) bet kokius ankstesnius *ar kartotinius* operatoriaus, įmonės, kasyklos operatoriaus arba *importuotojo* padarytus pažeidimus;
 - e) operatoriaus, įmonės, kasyklos operatoriaus arba importuotojo dėl to pažeidimo tiesiogiai arba netiesiogiai gautą ekonominę naudą arba išvengtus nuostolius, jei turima atitinkamų duomenų;

- f) operatoriaus, įmonės, kasyklos operatoriaus arba *importuotojo* dydį;
- g) bendradarbiavimo su *institucijomis* lygį;
- h) tai, kaip *institucijos* sužinojo apie pažeidimą, visų pirma, ar *operatoriai, įmonės, kasyklų operatoriai arba importuotojai* laiku (ir jei taip, koku mastu) pranešė apie pažeidimą;
- i) kitas konkrečiu atveju atsakomybę sunkinančias ar lengvinančias aplinkybes, *įskaitant trečiųjų šalių veiksmus*.

8. Valstybės narės kasmet skelbia informaciją apie pagal šį reglamentą skirtų sankcijų pobūdį ir dydį **■**, atitinkamus pažeidimus ir operatorius, *įmones, kasyklų operatorius arba importuotojus*, kuriems skirtos sankcijos.

Kai taikytina, tokia informacija pateikiama pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) .../...³⁰⁺ 22 straipsnį.

³⁰ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) .../... dėl aplinkos apsaugos baudžiamosios teisės priemonėmis, kuria pakeičiamos direktyvos 2008/99/EB ir 2009/123/EB (OL L ... ELI ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti numerį ir baigti pildyti atitinkamą išnašą dėl 2021/0422(COD).

34 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. ■ 22 straipsnio 3 dalyje, 27 straipsnio 1 dalyje, **29 straipsnio 4 ir 6 dalyse ir 32 straipsnyje** nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami **5 metų** laikotarpiui nuo ■ ... [šio reglamento įsigaliojimo diena]; **šis laikotarpis savaimė pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiams.**
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti ■ 22 straipsnio 3 dalyje, 27 straipsnio 1 dalyje, **29 straipsnio 4 ir 6 dalyse ir 32 straipsnyje** nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 22 straipsnio 3 dalį, 27 straipsnio 1 dalį, **29 straipsnio 4 ir 6 dalis ar 32 straipsnį** priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per 2 mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

35 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Energetikos sąjungos komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (ES) 2018/1999 44 straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. ***Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.***

Komisijos atliekama stebėseną, peržiūra ir jos teikiamos ataskaitos

1. Komisija ***stebi ir peržiūri*** šio reglamento ***taikymą ir ne vėliau kaip 2028 m. sausio 1 d., o vėliau – kas penkerius metus pateikia ataskaitą*** Europos Parlamentui ir Tarybai.
2. ***1 dalyje nurodytoje pirmojoje ataskaitoje visų pirma peržiūrima:***
 - a) ***šio reglamento veiksmingumas ir efektyvumas nustatant skaidrias ir tikslias matavimo, duomenų teikimo ir tikrinimo taisykles ir mažinant išmetamą metano kiekį, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiamos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavyba;***
 - b) ***jei įmanoma, pagal šį reglamentą pasiektas išmetamo metano kiekio, susijusio su Sąjungos rinkai pateikiamos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavyba, mažinimo lygis;***
 - c) ***tai, ar reikia papildomų ar alternatyvių priemonių siekiant skatinti ir spartinti išmetamo metano kiekio mažinimą Sąjungos rinkai pateikiamos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių vertės grandinėje, kad būtų remiamas Sąjungos tikslas ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti nulinį grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir jos įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą.***

Atliekant tą peržiūrą atsižvelgiama į atitinkamus susijusių sričių Sąjungos teisės aktus. Kai tikslinga, Komisija kartu su savo ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, atsižvelgdama į atitinkamus susijusių sričių Sąjungos teisės aktus.

3. Šio straipsnio tikslu Komisija gali prašyti valstybių narių ir kompetentingų institucijų suteikti informacijos ir atsižvelgia visų pirma į informaciją, kurią valstybės narės pateikė savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ir juos atnaujindamos, taip pat savo nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose pagal Reglamentą (ES) 2018/1999.

37 straipsnis

Reglamento (ES) 2019/942 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 2019/942 15 straipsnis papildomas šia dalimi:

- „8. Kas 3 metus ACER, *pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis*, parengia ir viešai paskelbia rodiklių ir susijusių atskaitos verčių rinkinį, pagal kurį būtų galima palyginti palyginamų projektų investicines vieneto išlaidas, susijusias su išmetamo metano kiekio matavimu, *kiekybiniu vertinimu, stebėseną, duomenų teikimu, tikrinimu* ir mažinimu, *įskaitant dujų išleidimą bei dujų deginimą*. Ji teikia rekomendacijas dėl investicinių vieneto išlaidų rodiklių ir susijusių atskaitos verčių, kad būtų laikomasi įpareigojimų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...^{*,} kaip nustatyta to reglamento 3 straipsnyje
- █ .

* ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/942 (OL L... ELI...).“.

⁺ OL: prašom įrašyti šio reglamento (2021/0423(COD) numerį tekste ir šio reglamento numerį, priėmimo datą ir nuorodą į jį išnašoje.

38 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

I PRIEDAS

**NUOTĖKIŲ APTIKIMO IR REMONTO (NAIR) TYRIMAI, KAIP NURODYTA
14 STRAIPSNYJE**

I dalis

NAIR tyrimų dažnumas

1. *Visų antžeminių ir požeminių komponentų, išskyrus skirstymo ir perdavimo tinklus, NAIR tyrimai atliekami tokiu mažiausiu dažnumu:*

<i>NAIR tyrimo tipas</i>	<i>Komponento tipas</i>	<i>Dažnumas</i>
<i>1 tipo NAIR tyrimas</i>	<i>Kompresorių stotis</i>	<i>4 mėnesiai</i>
	<i>Požeminė saugykla</i>	
	<i>SGD įrenginys</i>	
	<i>Reguliavimo ir apskaitos stotis</i>	
	<i>Vožtuvų stotis</i>	<i>9 mėnesiai</i>
<i>2 tipo NAIR tyrimas</i>	<i>Kompresorių stotis</i>	<i>8 mėnesiai</i>
	<i>Požeminė saugykla</i>	
	<i>SGD įrenginys</i>	
	<i>Reguliavimo ir apskaitos stotis</i>	
	<i>Vožtuvų stotis</i>	<i>18 mėnesių</i>

<i>NAIR tyrimo tipas</i>	<i>Medžiagos tipas</i>	<i>Dažnumas</i>
<i>1 tipo NAIR tyrimas</i>	<i>Bitumo lakštas</i>	<i>3 mėnesiai</i>
	<i>Pilkasis ketus</i>	
	<i>Asbestas</i>	<i>6 mėnesiai</i>
	<i>Stiprusis ketus</i>	
	<i>Neapsaugotas plienas</i>	<i>9 mėnesiai</i>
	<i>Varis</i>	
	<i>Polietilenas</i>	<i>15 mėnesių</i>
	<i>PVC</i>	
	<i>Apsaugotas plienas</i>	

<i>2 tipo NAIR tyrimas</i>	<i>Bitumo lakštas</i>	<i>6 mėnesiai</i>
	<i>Pilkasis ketus</i>	
	<i>Asbestas</i>	<i>12 mėnesių</i>
	<i>Stiprusis ketus</i>	
	<i>Neapsaugotas plienas</i>	<i>18 mėnesių</i>
	<i>Polietilenas</i>	
	<i>PVC</i>	
	<i>Varis</i>	
	<i>Apsaugotas plienas</i>	<i>30 mėnesių</i>

Jei medžiagos tipo nustatyti neįmanoma, naudojamas didžiausias atitinkamo tipo NAIR tyrimo dažnumas.

2. *Visų skirstymo ir perdavimo tinklų komponentų NAIR tyrimai atliekami tokiu mažiausiu dažnumu:*

<i>NAIR tyrimo tipas</i>	<i>Komponento tipas</i>	<i>Dažnumas</i>
<i>1 tipo NAIR tyrimas (projektinis slėgis > 16 barų)</i>	<i>Kompresorių stotis</i>	<i>4 mėnesiai</i>
	<i>Reguliavimo ir apskaitos stotis</i>	
	<i>Vožtuvų stotis</i>	<i>9 mėnesiai</i>
<i>2 tipo NAIR tyrimas (projektinis slėgis > 16 barų)</i>	<i>Kompresorių stotis</i>	<i>8 mėnesiai</i>
	<i>Reguliavimo ir apskaitos stotis</i>	
	<i>Vožtuvų stotis</i>	<i>18 mėnesių</i>
<i>2 tipo NAIR tyrimas (projektinis slėgis ≤ 16 barų)</i>	<i>Reguliavimo ir apskaitos stotis</i>	<i>9 mėnesiai</i>
	<i>Vožtuvų stotis</i>	<i>21 mėnuo</i>

<i>NAIR tyrimo tipas</i>	<i>Medžiagos tipas</i>	<i>Tyrimo dažnumas</i>
<i>1 tipo NAIR tyrimas (projektinis slėgis > 16 barų)</i>	<i>Pilkasis ketus Bitumo lakštas</i>	<i>3 mėnesiai</i>
	<i>Asbestas Stiprusis ketus</i>	<i>6 mėnesiai</i>
	<i>Neapsaugotas plienas Varis</i>	<i>12 mėnesių</i>
	<i>Polietilenas PVC Apsaugotas plienas</i>	<i>24 mėnesiai</i>
<i>2 tipo NAIR tyrimas (projektinis slėgis > 16 barų)</i>	<i>Pilkasis ketus Bitumo lakštas</i>	<i>6 mėnesiai</i>
	<i>Asbestas Stiprusis ketus</i>	<i>12 mėnesių</i>
	<i>Neapsaugotas plienas Varis</i>	<i>24 mėnesiai</i>
	<i>Polietilenas PVC Apsaugotas plienas</i>	<i>36 mėnesiai</i>
<i>2 tipo NAIR tyrimas (projektinis slėgis ≤ 16 barų)</i>	<i>Pilkasis ketus Bitumo lakštas</i>	<i>6 mėnesiai</i>
	<i>Asbestas Stiprusis ketus</i>	<i>12 mėnesių</i>
	<i>Neapsaugotas plienas Varis</i>	<i>24 mėnesiai</i>
	<i>Polietilenas PVC Apsaugotas plienas</i>	<i>36 mėnesiai</i>

Jei medžiagos tipo nustatyti neįmanoma, naudojamas didžiausias atitinkamo tipo NAIR tyrimo dažnumas.

NAIR tyrimai gali būti atliekami taikant dviejų etapų metodą: pirmiausia tam tikru atstumu, ir, tik jei aptinkamas nuotėkis – atliekant antrąjį aptikimą kuo arčiau šaltinio.

Požeminių ir žemiau jūros lygio esančių apsaugoto plieno vamzdynų, kuriuose projektinis slėgis viršija 16 barų, operatoriai taip pat pagal atitinkamus Europos standartus arba nacionalinius vamzdynų vientisumo valdymo teisės aktus vykdo rizikos vertinimu grindžiamą prevencinį vamzdynų vientisumo valdymą, kad būtų užkirstas kelias bet kokiam nuotėkiui. Prevencinis vamzdynų vientisumo valdymas apima nuolatinę sistemoje transportuojamų dujų srauto, tokiosios medžiagos sudėties, slėgio ir temperatūros stebėseną, siekiant užtikrinti, kad tie parametrai atitiktų taikytinas vamzdynų vientisumo specifikacijas, taip pat nustatyti galimai išmetamo metano kiekio šaltinio vietą ir tą kiekį įvertinti. Atsižvelgdama į to prevencinio vamzdynų vientisumo valdymo rezultatus, kompetentinga institucija gali patvirtinti kitokį tyrimo atlikimo dažnumą: 1 tipo NAIR tyrimo atveju jis turi neviršyti 36 mėnesių, o 2 tipo NAIR tyrimo atveju – 48 mėnesių.

3. *Visų jūroje esančių komponentų NAIR tyrimai atliekami tokiu mažiausiu dažnumu:*

<i>NAIR tyrimo tipas</i>	Komponento tipas	<i>Dažnumas</i>
<i>1 tipo NAIR tyrimas</i>	<i>Jūroje virš jūros lygio esantys komponentai</i>	<i>12 mėnesių</i>
	<i>Jūroje žemiau jūros lygio esantys komponentai</i>	<i>24 mėnesiai</i>
	<i>Jūroje podugnyje esantys komponentai</i>	<i>36 mėnesiai</i>
<i>2 tipo NAIR tyrimas</i>	<i>Jūroje virš jūros lygio esantys komponentai</i>	<i>24 mėnesiai</i>

4. *Visų kitų komponentų atveju 1 tipo NAIR tyrimai atliekami kas 6 mėnesius, o 2 tipo NAIR tyrimai – kas 12 mėnesių.*

2 dalis

Informacijos reikalavimai dėl prietaisų, naudojamų NAIR tyrimuose

Vykdydami 14 straipsnio 1 dalyje nurodytą NAIR programą, operatoriai privalo pateikti:

1. gamintojo pateikta informacija apie prietaisą;
2. informaciją apie prietaiso nuotėkio aptikimo pajėgumus, patikimumą ir apribojimus, įskaitant (bet tuo neapsiribojant) gebėjimą nustatyti konkrečius nuotėkius ar vietas, aptikimo ribas ir bet kokius naudojimo apribojimus, taip pat tai pagrindžiančius duomenis;
3. aprašymą – kur, kada ir kaip prietaisas bus naudojamas.

II PRIEDAS

Nuotėkių aptikimo, remonto ir stebėsenos grafikai, kaip nurodyta 14 straipsnyje

Remonto grafikas

Į remonto grafiką įtraukiami bent šie elementai:

- 1) visų patikrintų komponentų inventorinis aprašas ir identifikavimo duomenys;*
- 2) patikrinimo rezultatas: ar aptiktas metano nutekėjimas ir, jei taip, koks to nutekėjimo kiekis;*
- 3) kalbant apie komponentus, iš kurių, kaip nustatyta NAIR tyrimo metu, išsiskiria kiekis, atitinkantis 14 straipsnio 4 dalyje nustatytas ribines vertes arba jas viršijantis – informacija apie tai, ar remontas arba keitimas buvo atliktas NAIR tyrimo metu, o jei ne – kodėl ne, atsižvelgiant į elementus, kuriais galima pagrįsti atidėtą remontą ar keitimą, kaip nurodyta 14 straipsnio 9 dalyje, ir remonto grafikas, kuriame nurodoma remonto arba keitimo data;*
- 4) kalbant apie komponentus, iš kurių, kaip nustatyta ankstesnio NAIR tyrimo metu, išsiskiria kiekis, nesiekiantis 14 straipsnio 8 dalyje nustatytų ribinių verčių, bet vėliau, vykdant stebėseną po nutekėjimo aptikimo ir remonto siekiant patikrinti, ar metano nutekėjimo dydis pasikeitė, nustatčius, kad iš jų išsiskiria toks metano kiekis, kuris atitinka nustatytas ribines vertes arba jas viršija – informacija apie tai, ar remontas arba keitimas atliktas iškart, o jei ne – kodėl ne, atsižvelgiant į elementus, kuriais galima pagrįsti atidėtą remontą ar keitimą, kaip nurodyta 14 straipsnio 9 dalyje, ir remonto grafikas, kuriame nurodoma remonto arba keitimo data.*

Pateikus tą remonto grafiką pateikiamas stebėsenos po remonto grafikas, kuriame nurodoma, kada faktiškai buvo atliktas remontas arba keitimas.

Stebėsenos grafikas

Į stebėsenos grafiką įtraukiami bent šie elementai:

- 1) visų patikrintų komponentų inventorinis aprašas ir identifikavimo duomenys;*
- 2) patikrinimo rezultatas: ar aptiktas metano nutekėjimas ir, jei taip, koks to nutekėjimo kiekis;*
- 3) kalbant apie komponentus, iš kurių, kaip nustatyta ankstesnio NAIR tyrimo metu, išsiskiria kiekis, atitinkantis 14 straipsnio 8 dalyje nustatytas ribines vertes arba jas viršijantis – informacija apie atliktą remontą arba keitimą ir stebėsenos po remonto rezultatus, siekiant patikrinti, ar remontas arba keitimas buvo sėkmingas;*
- 4) kalbant apie komponentus, iš kurių, kaip nustatyta ankstesnio NAIR tyrimo metu, išsiskiria kiekis, nesiekiantis 14 straipsnio 8 dalyje nustatytų ribinių verčių – paskesnės stebėsenos, vykdytos po nutekėjimo aptikimo ir remonto siekiant patikrinti, ar metano nutekėjimo kiekis pasikeitė, rezultatai ir tais rezultatais grindžiamos rekomendacijos.*

III PRIEDAS

Pranešimas apie dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius, kaip nurodyta 16 straipsnyje

Operatoriai kompetentingoms institucijoms praneša bent šią informaciją apie dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius:

- 1) operatoriaus pavadinimą;*
- 2) atitinkamo turto vietą, pavadinimą ir rūšį;*
- 3) susijusią įrangą;*
- 4) datą (-as) ir konkretų laiką, kada įvykis buvo aptiktas arba prasidėjo ir kada jis buvo nutrauktas;*
- 5) kiekybiškai įvertintą išleisto arba fakelais sudeginto metano kiekį;*
- 6) pritaikytą sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumo lygį ir naudoto fakelo ar kito degimo prietaiso tipą;*
- 7) įvykio priežastį ir pobūdį;*
- 8) priemones, kurių imtasi siekiant apriboti įvykio trukmę ir mastą;*
- 9) taisomuosius veiksmus, kurių imtasi siekiant pašalinti tokių įvykių priežastį ir išvengti jų kartojimosi;*
- 10) vieną kartą per 2 savaites atliktinų atitinkamai fakelų ar kitų degimo prietaisų ir nuotolinės arba automatizuotos stebėsenos sistemų patikrinimų, atliktų pagal 17 straipsnį, rezultatus, visų pirma tais atvejais, kai nustatytas nukrypimas nuo normos;*
- 11) sprendimą pakeisti dujų išleidimo įrangą ir jos keitimo grafiką, kai taikytina.*

IV PRIEDAS

Fakelių ir kitų degimo prietaisų patikrinimai

Fakelių ar kitų degimo prietaisų patikrinimai turi apimti visapusišką akustinį, vizualinį ir olfaktorinį tikrinimą, įskaitant fakelių ar kitų degimo prietaisų išorės apžiūrą, klausymąsi, ar nėra galimo slėgio sumažėjimo ar skysčio nutekėjimo, ir patikrinimą uodžiant, ar nėra neįprastų ir stiprių kvapų.

Į ataskaitą įtraukiami šie stebėjimų rezultatai:

- 1) uždegtų fakelių ar kitų degimo prietaisų atveju – tai, ar degimas laikomas pakankamu, ar nepakankamu;*
- 2) neuždegtų fakelių ar kitų degimo prietaisų atveju – tai, ar iš neuždegto fakelo išleidžiamos dujos, ar ne; jei fakele ar kitame degimo prietaise yra sumontuota nuotolinės arba automatizuotos stebėsenos sistema, išmetamas metano kiekis apskaičiuojamas pagal srautą ir nesudegusį metaną, jei dujos išleidžiamos.*

1 punkto tikslais nepakankamas degimas – degimas, kai metanas pastebimai išsiskiria iš viso ilgiau kaip 5 minutes per bet kurį ištisinį 2 valandų laikotarpį, o fakelo ar kito degimo prietaiso, kuriame yra sumontuota nuotolinės arba automatizuotos stebėsenos sistema, atveju – degimas, kai metanas pastebimai išsiskiria iš viso ilgiau kaip 5 minutes per bet kurį ištisinį 2 valandų laikotarpį, užfiksuojant tai realiuoju laiku.

V PRIEDAS

Neveikiančių gręžinių, laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių, kaip nurodyta 18 straipsnyje, inventoriniai aprašai ir išmetamo metano kiekio mažinimo planai

1 dalis

- 1. Neveikiančių gręžinių, laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių inventoriniuose aprašuose pateikiami bent šie elementai:*
 - a) atitinkamai operatoriaus, savininko arba licencijos savininko pavadinimas ir adresas;*
 - b) gręžinio arba gręžvietės pavadinimas, rūšis ir vieta, nurodant, ar gręžinys ar gręžvietė yra neveikianti(s), laikinai užsandarinta(s) ar visam laikui užsandarinta(s) ir apleista(s);*
 - c) kai įmanoma, žemėlapis, kuriame pažymėtos gręžinio arba gręžvietės ribos;*
 - d) į orą ir vandenį išmetamo metano kiekio kiekybinio vertinimo rezultatai.*

2. *Neveikiančių gręžinių, laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių inventoriniuose aprašuose gali būti pateikti šie elementai:*
- a) *pradinio gręžimo ir paskutinio eksploatavimo datos;*
 - b) *orientacija (vertikali, horizontali ir nuožulni);*
 - c) *gręžinio bendras gylis;*
 - d) *tai, ar gręžimo proceso metu yra įvykę kokių nors įsidėmėtinų įvykių (pavyzdžiui, „išmušimų“);*
 - e) *tai, ar gręžinys pasiekė dujas, kuriose yra reikšmingi sieros junginių kiekiai (sieringąsias dujas) arba kuriuose yra sieros junginių pėdsakų (mažai sieros turinčias dujas);*
 - f) *turimi seisminiai duomenys apie gręžinio trajektorijos viršutinius 1 000 metrų 1 000 m spinduliu;*
 - g) *naujausia gręžinio vientisumo vertinimo ataskaita;*
 - h) *tai, ar gręžinys yra žvalgomasis, ar gavybos gręžinys;*

- i) tai, ar gręžinys pasiekė kokias nors negiliųjų sluoksnių dujų kišenes, negiliųjų sluoksnių dujų zonas arba nuostolingosios cirkuliacijos zonas;*
- j) tai, ar gręžinys yra sausumoje (nurodyti, ar tai miesto, kaimo ar kita vietovė), ar jūroje (nurodyti vandens gylį);*
- k) jūroje esančių gręžinių atveju – informacija apie visas sąlygas jūros dugne, kurios galėtų prisidėti prie metano migracijos per vandens storumę;*
- l) informacija apie gręžinio gyvavimo ciklo būseną (veikiantis, neveikiantis, užsandarintas iš vidaus, nutrauktas paviršiaus įrenginių eksploatavimas ir kt.);*
- m) tai, ar gręžinio dangtyje, įrengtame dėl gręžinio eksploatavimo nutraukimo, yra išleidžiamosios angos.*

3. Visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių inventoriniuose aprašuose taip pat pateikiami:

- a) paskutiniai žinomi į orą ir vandenį išmetamo metano kiekio matavimai arba kiekybinis vertinimas, jei tokių yra;*
- b) informacija, iš kurios matyti, kad atitinkama kompetentinga institucija yra patvirtinusi, jog atitinkamas gręžinys ar gręžvietė atitinka 2 straipsnio 40 punkte nustatytus kriterijus;*

- c) *dokumentai, kurie yra tinkami siekiant įrodyti, kad iš gręžinio ar gręžvietės jokio metano kiekio neišmetama, įskaitant išmetamųjų teršalų faktoriumi arba ėminių ėmimu pagrįstą kiekybinį vertinimą arba patikimus popaviršinio izoliavimo visam laikui įrodymus pagal ISO standartą 16530-1:2017:*
- i) *visų gręžinių, kurie buvo visam laikui užsandarinti ir apleisti dieną, kuri buvo ... [30 metų anksčiau nei šio reglamento įsigaliojimo diena] ir vėliau, atveju;*
 - ii) *kai dokumentų turima, visų gręžinių, kurie buvo visam laikui užsandarinti ir apleisti anksčiau nei ... [30 metų iki šio reglamento įsigaliojimo dienos], atveju.*

2 dalis

Neveikiančių gręžinių ir laikinai užsandarintų gręžinių išmetamo metano kiekio mažinimo planuose pateikiami bent šie elementai:

- 1) *kiekvieno neveikiančio gręžinio ir laikinai užsandarinto gręžinio atveju vykdomų veiksmy tvarkaraštis, įskaitant atliktinus veiksmus;*
- 2) *atitinkamai neveikiančio gręžinio arba laikinai užsandarinto gręžinio operatoriaus, savininko arba licencijos savininko pavadinimas ir adresas;*
- 3) *numatoma neveikiančių gręžinių ir laikinai užsandarintų gręžinių aplinkos išvalymo, aplinkos regeneravimo ar užsandarinimo darbų pabaigos data.*

VI PRIEDAS

Ataskaitos dėl veikiančių anglių kasyklų, kaip nurodyta 20 straipsnyje

1 dalis

Ataskaitose dėl veikiančių požeminių anglies kasyklų pateikiami bent šie elementai:

- 1) kasyklos operatoriaus pavadinimas ir adresas;*
- 2) anglių kasyklos adresas;*
- 3) anglių kasykloje išgaunamų kiekvienos rūšies anglių kiekis tonomis;*
- 4) ši visų anglių kasykloje naudojamų ventiliacijos šachtų informacija:*
 - a) pavadinimas (jei yra);*
 - b) naudojimo laikotarpis, jei skiriasi nuo ataskaitinio laikotarpio;*
 - c) koordinatės;*
 - d) paskirtis (oro įleidimas, ištraukimas);*
 - e) matavimo įrangos, naudojamos išmetamam metano kiekiui matuoti ir kiekybiškai įvertinti, techninės specifikacijos ir optimalios veikimo sąlygos, nustatytos gamintojo;*

- f) tai, kokią laiko dalį veikė nepertraukiamojo matavimo įranga;*
- g) nuoroda į taikomus standartus arba techninius nurodymus dėl:*
- metano matavimo įranga matuojamų ėminių ėmimo vietos;*
 - srautų matavimo;*
 - metano koncentracijos matavimo;*
- h) nepertraukiamojo matavimo įranga užfiksuotas išmetamas metano kiekis (tonomis);*
- i) imant ėminius kas mėnesį užfiksuotas išmetamas metano kiekis (tonomis per valandą), įskaitant informaciją apie:*
- ėminių ėmimo datą;*
 - ėminių ėmimo metodą;*
 - atmosferos sąlygų (slėgio, temperatūros, drėgnio) rodmenis, paimtus tinkamu atstumu, kad būtų atspindėtos sąlygos, kuriomis veikia nepertraukiamojo matavimo įranga;*
- j) jei anglių kasykla yra koku nors būdu prijungta prie kitos anglių kasyklos taip, kad tarp anglių kasyklų gali cirkuliuoti oras, – tos anglių kasyklos pavadinimas;*

- 5) *po kasybos išmetamų teršalų faktoriai ir jiems apskaičiuoti naudojamo metodo apibūdinimas;*
- 6) *po kasybos išmetamų teršalų kiekis (tonomis).*

2 dalis

Ataskaitose dėl veikiančių atvirųjų anglių kasyklų pateikiami bent šie elementai:

- 1) *kasyklos operatoriaus pavadinimas ir adresas;*
- 2) *anglių kasyklos adresas;*
- 3) *anglių kasykloje išgaunamų kiekvienos rūšies anglių kiekis tonomis;*
- 4) *visų anglių kasyklos eksploatuojamų telkinių žemėlapis, kuriame pažymėtos tų telkinių ribos;*
- 5) *ši kiekvieno anglių telkinio informacija:*
 - a) *pavadinimas (jei yra);*
 - b) *naudojimo laikotarpis, jei skiriasi nuo ataskaitinio laikotarpio;*
 - c) *eksperimentinio metodo, naudojamo dėl kasybos veiklos išmetamam metano kiekiui nustatyti, apibūdinimas, įskaitant metodiką, pasirinktą siekiant atsižvelgti į metano išmetimą iš aplinkinių geologinių sluoksnių;*

- 6) *po kasybos išmetamų teršalų faktoriai ir jiems apskaičiuoti naudojamo metodo apibūdinimas;*
- 7) *po kasybos išmetamų teršalų kiekis (tonomis).*

3 dalis

Ataskaitose dėl drenažinių pateikiami bent šie elementai:

- 1) *kasyklos operatoriaus pavadinimas ir adresas;*
- 2) *kasyklos ar kasyklų drenažo sistema transportuojamo metano kiekis tonomis (atskirai kiekvienos kasyklos);*
- 3) *išleisto metano kiekis tonomis;*
- 4) *fakelais sudeginto metano kiekis tonomis;*
- 5) *pritaikytasis fakelių ar kitų degimo prietaisų sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumo lygis;*
- 6) *surinkto metano naudojimas.*

VII PRIEDAS

Pranešimas apie dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius drenažinėse, kaip nurodyta 23 straipsnyje

Drenažinių operatoriai kompetentingoms institucijoms praneša bent šiuos elementus apie dujų išleidimo įvykius ir dujų deginimo įvykius:

- 1) drenažinės operatoriaus pavadinimą ir adresą;***
- 2) įvykio aptikimo laiką;***
- 3) įvykio priežastį;***
- 4) jei taikytina, pagrindimą, kodėl vietoj dujų deginimo naudojamas dujų išleidimas;***
- 5) išleisto arba fakelais sudeginto metano kiekį tonomis arba jo įvertį, jeigu jo kiekybiškai įvertinti neįmanoma.***

VIII PRIEDAS

Inventoriniai aprašai, ataskaitos ir išmetamo metano kiekio mažinimo planai dėl uždarytų požeminių anglių kasyklų ir apleistų požeminių anglių kasyklų, kaip nurodyta 24, 25 ir 26 straipsniuose

1 dalis

1. 24 ir 25 straipsniuose nurodytame uždarytų požeminių anglių kasyklų ir apleistų požeminių anglių kasyklų inventoriniame apraše pateikiami bent šie elementai apie kiekvieną veiklos vietą:

- 1.1. atitinkamai operatoriaus, savininko arba licencijos savininko pavadinimas ir adresas;*
- 1.2. veiklos vietos adresas;*
- 1.3. žemėlapis, kuriame pažymėtos anglių kasyklos ribos;*
- 1.4. anglių kasyklos kasinių schemos ir jų būklė;*
- 1.5. tiesioginio iš šaltinio išmetamo metano matavimo rezultatai arba kiekybinis vertinimas šiuose taškiniuose išmetamųjų teršalų šaltiniuose:*
 - a) visose šachtose, anksčiau naudotose veikiančioje anglių kasykloje, kartu nurodant:*
 - i) šachtos koordinatės;*
 - ii) šachtos pavadinimą (jei yra);*
 - iii) sandarinimo statusą ir sandarinimo metodą, jei žinomas;*

- b) nenaudojamuose dujų išleidimo vamzdžiuose;*
- c) nenaudojamuose dujų drenavimo gręžiniuose;*
- d) kituose užfiksuotuose potencialiuose taškiniuose išmetamųjų teršalų šaltiniuose.*

2. 1.5 punkte nurodyti matavimai atliekami laikantis šių principų:

2.1. matuojama esant tokiam atmosferos slėgiui, kad būtų galima aptikti potencialius metano nuotėkius, ir laikantis tinkamų mokslinių standartų;

2.2. matuojama naudojant įrangą, kurios tikslumas yra bent 0,5 tonos per metus;

2.3. kartu su matavimų duomenimis pateikiama ši informacija:

- a) matavimo data;*
- b) atmosferos slėgis;*
- c) matavimui naudotos įrangos techniniai duomenys;*

2.4. ventiliacijos šachtos, anksčiau naudotos dviejų ar daugiau anglių kasyklų, turi būti priskirtos tik vienai anglių kasyklai, kad būtų išvengta dvigubos apskaitos.

2 dalis

Į 25 straipsnio 6 dalyje nurodytą ataskaitą įtraukiami šie elementai:

1. *atitinkamai operatoriaus, savininko arba licencijos savininko pavadinimas ir adresas;*
2. *veiklos vietos adresas;*
3. *duomenys apie išmetamą metano kiekį iš visų 1 dalyje nurodytų taškinių išmetamųjų teršalų šaltinių, įskaitant:*
 - a) *taškinio išmetamųjų teršalų šaltinio rūšį;*
 - b) *techninius duomenis apie matavimo įrangą ir metodą, naudotus išmetamam metano kiekiui įvertinti, įskaitant jautrį;*
 - c) *tai, kokią laiko dalį veikė matavimo įranga;*
 - d) *matavimo įranga užfiksuotą metano koncentraciją;*
 - e) *iš taškinio išmetamųjų teršalų šaltinio išmetamo metano kiekio įverčius.*

3 dalis

1. *26 straipsnio 1 dalyje nurodytame išmetamo metano kiekio mažinimo plane pateikiami bent šie elementai:*
 - 1.1. *visų 1 dalyje nurodytų taškinių išmetamųjų teršalų šaltinių sąrašas;*
 - 1.2. *techninės galimybės mažinti išmetamą metano kiekį veiklos vietos lygmeniu, atsižvelgiant į taškinis išmetamųjų teršalų šaltinius;*
 - 1.3. *išmetamo metano kiekio mažinimo tvarkaraštis kiekvienoje veiklos vietoje;*
 - 1.4. *metano iš apleistų anglių kasyklų surinkimo projektų veiksmingumo vertinimas, jeigu jie įgyvendinami.*
2. *Į išmetamo metano kiekio mažinimo planą gali būti įtraukta apžvalga, kokia praktika yra taikoma siekiant sumažinti išmetamą metano kiekį, pavyzdžiui, geoterminių ir šiluminės energijos kaupimo projektų užtvindytose anglių kasyklose plėtojimas, hidroenergijos įrenginiai neužtvindytose anglių kasyklose, metano surinkimas degazuojant, su sauga susijusių degazavimo prietaisų naudojimas, kasyklų dujų, kaip energijos išteklių, naudojimas arba kasyklų vandens užtvėnkimas ir kiti galimi naudojimo būdai.*

IX PRIEDAS

Informacija, kurią importuotojai turi pateikti pagal 27 straipsnio 1 dalį, 28 straipsnio 1, 2 ir 3 dalis ir 29 straipsnio 1 dalį

Importuotojai pateikia tokią informaciją:

- 1) eksportuotojo pavadinimą bei adresą ir, jei skiriasi nuo eksportuotojo, gamintojo pavadinimą bei adresą;*
- 2) eksportuojančias trečiąsias valstybes ir regionus, klasifikuojamus Sąjungos teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros (NUTS) 1 lygyje, kuriuose produktai buvo pagaminti, taip pat valstybes ir regionus, klasifikuojamus NUTS 1 lygyje, per kuriuos produktai transportuoti prieš juos pateikiant Sąjungos rinkai;*
- 3) žalios naftos ir gamtinių dujų atveju – informaciją apie tai, ar atitinkamai gamintojas arba eksportuotojas atlieka matavimą ir kiekybinį vertinimą šaltinio ir veiklos vietos lygmeniu, ar trečioji šalis atlieka nepriklausomą tų duomenų tikrinimą, ar apie jo išmetamą metano kiekį pranešama arba nepriklausomai, arba vykdant įsipareigojimus pranešti nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitas duomenis laikantis UNFCCC reikalavimų, ir tai, ar jis laikosi UNFCCC ataskaitų teikimo reikalavimų arba OGMP 2.0 standartų; naujausios išmetamo metano kiekio ataskaitos kopiją, įskaitant, kai turima, 12 straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją, kai ji pateikta tokioje ataskaitoje, ir ataskaitoje naudotą kiekvieno išmetamo metano tipo kiekybinio vertinimo metodą (pavyzdžiui, UNFCCC pakopos arba OGMP 2.0 lygiai);*

- 4) *žalios naftos ir gamtinių dujų atveju – informaciją apie tai, ar atitinkamai gamintojas arba eksportuotojas taiko reguliavimo arba savanoriškas priemones savo išmetamam metano kiekiui kontroliuoti, įskaitant tokias priemones kaip NAIR tyrimai arba dujų išleidimo įvykių ir dujų deginimo įvykių kontrolės ir ribojimo priemonės, įskaitant tų priemonių aprašymą, kartu su atitinkamomis ataskaitomis (jei jų yra), parengtomis po NAIR tyrimų bei dujų išleidimo įvykių ir dujų deginimo įvykių per paskutinius kalendorinius metus, kurių duomenys turimi;*
- 5) *anglių atveju – informaciją apie tai, ar atitinkamai gamintojas arba eksportuotojas atlieka iš šaltinio išmetamo metano kiekio matavimą ir kiekybinį vertinimą, ar tas išmetamas metano kiekis apskaičiuojamas ir kiekybiškai įvertinamas laikantis VI priedo, ar trečioji šalis atlieka nepriklausomą tų duomenų tikrinimą, ar apie jo išmetamą metano kiekį pranešama arba nepriklausomai, arba vykdant įsipareigojimus pranešti nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitas duomenis laikantis UNFCCC reikalavimų, ir tai, ar jis laikosi UNFCCC ataskaitų teikimo reikalavimų arba Europos ar kito tarptautinio išmetamo metano kiekio stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo standarto; naujausios išmetamo metano kiekio ataskaitos kopiją, įskaitant, kai turima, 20 straipsnio 6 dalyje nurodytą informaciją, ir ataskaitoje naudotą kiekvieno išmetamo metano tipo kiekybinio vertinimo metodą (pavyzdžiui, UNFCCC pakopos);*

- 6) *anglių atveju – tai, ar gamintojas arba eksportuotojas taiko reguliavimo arba savanoriškas priemones savo išmetamam metano kiekiui kontroliuoti, įskaitant dujų išleidimo įvykių ir dujų deginimo įvykių kontrolės ir ribojimo priemones, ir, jei turima duomenų, išleisto ir fakelais sudeginto metano kiekius, apskaičiuotus kiekvienos anglių kasyklos atveju bent per paskutinius kalendorinius metus, taip pat esamus išmetamo metano kiekio mažinimo planus kiekvienos anglių kasyklos atveju kartu su tų priemonių aprašymu, įskaitant, kai yra, ataskaitas, parengtas po dujų išleidimo įvykių ir dujų deginimo įvykių per paskutinius kalendorinius metus, kurių duomenys turimi;*
- 7) *subjekto, atlikusio nepriklausomą 3 ir 5 punktuose nurodytų ataskaitų (kai yra) trečiosios šalies atliekamą tikrinimą, pavadinimą;*
- 8) *informaciją pagal atitinkamai 28 straipsnio 1 arba 2 dalį, iš kurios matyti, kad žaliai naftai, gamtinėms dujoms arba anglims gamintojo lygmeniu taikomos stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonės yra lygiavertės šiame reglamente nustatytoms priemonėms, taikytinoms sutartims, sudarytoms arba atnaujintoms... [šio reglamento įsigaliojimo diena] arba vėliau, ir informaciją apie pastangas, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad žaliai naftai, gamtinėms dujoms arba anglims, tiekiamiems pagal sutartis, sudarytas anksčiau nei ... [šio reglamento įsigaliojimo diena], gamintojo lygmeniu būtų taikomos stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonės, lygiavertės šiame reglamente nustatytoms priemonėms;*

- 9) *informaciją apie tai, ar 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos pavyzdinės sąlygos yra naudojamos tiekimo sutartyse, nurodant, kurios sąlygos yra pavyzdinės;*
- 10) *informaciją pagal 29 straipsnio 1 dalį apie žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių, pateikiamų Sąjungos rinkai pagal atitinkamas tiekimo sutartis, gavybos sukeltos taršos metanu intensyvumą.*
-